

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

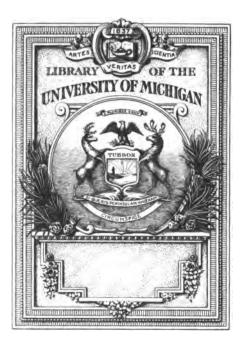
Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + Keep it legal Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

PA 4009 ·AZ 1594

210

QUAE FERUNTUR CARMINA

HESIODI

AD

OPTIMORUM CODICUM FIDEM

RECENSUIT

IOANNES FLACH.

. 5

-1:1

EDITIO STEREOTYPA.

Æ

LIPSIAE IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI. MDCCCXCIV.

)

Grad, TR. R. 1 888 H 5 F 57

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERL

Perpauca habeo quae parvae huic Hesiodi carminum editioni, quam librarii monitu repetitam e maiore Goettlingiana in lucem nunc protuli, praemittam, cum in iis acquiescendum esse putaverim, quae in tertia Goettlingii editione sum praefatus. Neque enim addendam recensionis diversitatem nec formas digammo olim instructas, quas in meae editionis textum nuper receperam, margini subiciendas censui, neque apparatum criticum, quem et Koechlyus et Schoemannus quamvis decurtatum minutarum editionum textui subscripserant, hic congerendum esse, cum praesertim haec carminum recensio cum maiore editione ad verbum congruat. Neque magis illud dignum memoratu est, de quo alii in praefationibus verba facere solent, quot mihi quidem qualesque codicum familias esse discernendas visum sit, cum neque ipse neque alii critici penitus Hesiodeorum carminum studio dediti — Koechlyum dico et Schoemannum — (nam Rankius vix perficienda molitus erat) laborem illum vere Herculeum neque ad textum melius constituendum quidquam proficientem susceperimus; sunt enimvero in una bibliotheca Vaticana codices Hesiodei haud minus XLI. Unam autem rem minime esse silentio praetermittendam iudicavi, postquam editores celeberrimi, Lennepius atque Koechlyus, eam illustrantes in foedum errorem inducti sunt: codicum praestantissimorum et antiquissimorum, quibus prae ceteris usus sim, accuratam descriptionem. Potissimus enim Operum et Dierum codex est Med. XXXI, 39 saec. XI, omnium qui ad aetatem nostram pervenerunt antiquissimus, quem Parisinus 2771 saec. XI et codex egregius ¢;

Bibl. Messaniae saec. XII, a quo ipso descendit Parisinus 2773 saec. XIV, ita excipiunt, ut maxima in lectionum parte cum Mediceo conspirent. Itaque uno hos omnes de fonte manasse luce clarius est. Theogoniae vero Scutique antiquissimus codex est Med. XXXII, 16 saec. XII, omnia Hesiodi carmina continens, quem qui scripsit multos carminum locos suo ipsius arbitrio plerumque ut metra violata restitueret immutasse putandus est. Eiusdem familiae adnumerandus est codex Schellershemianus sive Laurentianus 2823 (secondo), qui in Germaniam nuper allatus Florentiamque via adhuc occulta reportatus plures criticis erroris ansas dederat. Omnium autem integerrimus est Parisinus 2708 saec. XIV ex nonnullis exemplaribus ita descriptus, ut multa quidem cognationis vestigia reperiantur in Ven. Marc. 464 saec. XIV, cuius textum Demetrius Triclinius et ipse ex plurimis codicibus constituit. Agmen codicum meliorum claudit Venetus olim Paullinus saec. XIV. Ipse nobilissimos libros cum industria perlustravi, in aliis aliorum studiis confisus. Praecipuas denique coniecturas, quarum plerasque proposuerunt Schoemannus, Deitersius, Bergkius, Scheerius, Nauckius, admisi nonnisi hisce in versibus: Th. 71. 148. 154. 253. 300. 329. 330. 369. 377. 399. 428, 438, 466, 477, 532, 538, 554, 592, 616, 635, 639, 640. 641. 703. 706. 783. 797. 823. 860. Scut. 141. 220. 243. 419. 432. Oper. et D. 22. 34. 39. 66. 132. 325. 330. 353. 375. 378. 598. 682. 724. 750. 808.

Haec sunt, quae praemonere velim. Ceterum si non immerito magnum librum $\mu \epsilon \gamma \alpha \times \alpha \times \partial \nu$ esse quidam putaverunt, parvum hoc volumen multis $\eta \delta o \nu \eta \nu$ allaturum spero.

· . .

Scribebam Tubingae d. I. Oct. MDCCCLXXVII.

ιΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΤΖΕΤΖΟΥ ΓΕΝΟΣ ΗΣΙΟΔΟΥ.

Ήσίοδος σὺν τῷ ἀδελφῷ Πέρση παῖς ἐγεγόνει Δίου και Πυκιμήδης, Κυμαίων Αιολέων, πενήτων άνθρώπων, οι δια το απορον και τα χρέα την έαυτων πατρίδα Κύμην ἀφέντες μεταναστεύουσιν ἐπὶ τὴν "Ασκοην, χωρίον τῶν Βοιωτῶν δυςχείμερον και κακοθέ**ρειον**, περί τούς πόδας κειμένην τοῦ Ἑλικῶνος, κάκεť κατοικοῦσι. τοιαύτη δὲ πενία τῶν ἀνθρώπων συνεσχημένων, συνέβη τὸν Ἡσίοδον τοῦτον πρόβατα ἐν τῷ Ελικῶνι ποιμαίνειν. φασί δὲ ὡς ἐννέα τινὲς ἐλθοῦσαι γυναϊκες καί δρεψάμεναι κλώνας έκ δάφνης Έλικωνίτιδος αὐτὸν ἐπεσίτισαν, καὶ οῦτω σοφίας καὶ ποιητικής έμπεφόρητο. άλλὰ τὰ μέχρι μὲν τούτων άτρεκή τε καί άληθέστατα ότι παις ό Ήσιοδος Δίου καί Πυκιμήδης, καί ώς κατὰ τὸν Ἑλικῶνα ἐποίμανε· τὰ δ' ἐντεῦθεν μεμυθηγόρηται και ἀλληγορικώτερον λέλεκται. η γαο έν τω ποιμαίνειν περί τον Έλικωνα ένόμευε καί καθευδήσας δ Ήσίοδος όναο είδεν έννέα γυναίκας δάφνας αύτῷ ψωμιζούσας (ἐδήλου δὲ τὸ όναρ πάντως ώς πικρίας και πόνων μετεσχηκώς της

παιδεύσεως ἀειθαλῆ γεννήσει ποιήματα), ταῦτα τοίνυν δ Ήσίοδος η όψει όνείρων τεθεαμένος και διυπνισθείς και τὸ ποιμαίνειν ἀφείς και πόνοις ξαυτόν ένδούς και μαθήμασι την των όνείρων επίλυσιν έξεπέρανεν, η περί τον Έλικῶνα ποιμαίνων έγρηγορώς καί άϋπνος ών σύννους τε πρός έαυτόν γεγονώς και πρέποντα νοῦν ἐσχηχώς ἀποδιδράσχει μὲν τὸ εὐτελὲς καὶ ποιμενικόν καί σκληρόβιον καί προςδραμών τη παιδεύσει καί πόνοις έγχαρτερήσας μεγάλην χαρπουται την εύπλειαν, παί βίβλους τοσαύτας έξεπονήσατο, ας έγω Μουσῶν τε καί γνώσεως ἐπίσταμαι ψώμισμα καί δάφνας λάλους Έλικωνίτιδας, έλισσομένας άπανταχοῦ καί θαλλούσας καί κηρυττούσας τὸν πρίν μὲν οἰκτρόβιον καὶ ἀφανῆ νομέα ποιμνίων, νῦν δὲ ἡμίθεον χρηματίσαντα δι' άρετῆς καὶ παιδεύσεως. ῶςπερ καὶ ό Σωφρονίσκου Σωκράτης ό λιθοξόος, και ό ίχθυοπώλης Δημάδης, καί δ τῆς τυμπανιστρίας Αἰσχίνης, Σίμων τε ό σκυτεύς, και ό λαχανεύς Εύριπίδης, έτε τε ό Σπύθης 'Ανάχαρσις, καὶ ἄμφω τω δούλω Αίσωπος καί Ἐπίκτητος, και ὁ Σύρος ἑήτωρ ὁ Λουκιανὸς ό λιθοξόος τε και ήμίδουλος, και οί λοιποί, (ώςπερ καί παρ' ήμιν ό χουσογνώμων έκεινος Σωτήριχος καί ό νῦν περιών τῆς Νικομήδους οἰνοπράτης ἀρχιερεύς, δς ούδε νῦν έθέλει τοῦ πιθεῶνος έξίστασθαι, ἄλλ' ἔτι τόν οίνον μιγνύει και μεταβάλλει τους άμφορεις). συνηκμακέναι δ' αύτον οι μεν Όμήρω φασίν, οι δε καί Όμήρου προγενέστερον είναι διισχυρίζονται. καί οί μέν προγενέστερον είναι Όμήρου διισχυριζόμενοι έν άρχαις είναι φασι της Αρχίππου άρχης, Όμηρον δε έν τῷ τέλει όδ' Αρχιππος ούτος υίος ήν Ακάστου,

VI

άφξας 'Αθηναίων ἕτη λέ οί δὲ συγχρόνους αὐτοὺς εἶναι λέγοντες ἐπὶ τῆ τελευτῆ τοῦ 'Αμφιδάμαντος τοῦ βασιλέως Εὐβοίας φασὶν αὐτοὺς ἀγωνίσασθαι, καὶ νενικηκέναι 'Ησίοδον ἀγωνοθετοῦντος καὶ κρίνοντος Πανείδου τοῦ βασιλέως τοῦ ἀδελφοῦ 'Αμφιδάμαντος καὶ τῶν υίῶν 'Αμφιδάμαντος, Γανύκτορός τε καὶ τῶν λοιπῶν. ἐξηφωτηκέναι γὰφ αὐτοὺς πολλὰ πρὸς ἀλλήλους φασὶ δι' ἐπῶν αὐτοσχεδίων καὶ ἀποκρίνασθαι, καὶ πᾶσι τὸν "Ομηφον τὰ πρωτεῖα λαμβάνειν τέλος τοῦ βασιλέως Πανείδου εἰπόντος αὐτοῖς τὰ κάλλιστα τῶν ἑαυτῶν ἐπῶν ἀναλεξαμένους εἰπεῖν, Όμηφος μὲν ἄρχεται λέγειν τοῦτο τὸ χωρίον ἀπὸ πολλῶν ἐπῶν ἀζξάμενος ὅπισθεν.

άσπὶς ἄφ' ἀσπίδ' ἔφειδε, κόφυς κόφυν, ἀνέφα δ' ἀνήφ, ψαῦον δ' ἱππόκομοι κόφυθες λαμπφοῖσι φάλοισι νευόντων· ὣς πυκνοὶ ἐφέστασαν ἀλλήλοισι, καὶ πεφαιτέφω τούτων. Ἡσίοδος δὲ τῶν

Πληϊάδων 'Ατλαγενέων έπιτελλομενάων ἀπάφχεται και ὑμοίως Όμήφω πφοβαίνει μέχοι πολλοϋ τῶν ἐπῶν. και πάλιν ἐπι τούτοις οι παφεστῶτες πάντες τῶν ἐλλογίμων και στφατιωτῶν τὸν Όμηφον ἐστεφάνουν, ὁ δὲ Πανείδης ἔκφινε νικᾶν Ἡσίοδον ὡς εἰφνήην και γεωφγίαν διδάσκοντα και οὐ καθάπεφ Ομηφος πολέμους και σφάγια. ἀλλὰ ταῦτα μέν εἰσι ληφήματα τῶν νεωτέφων και πλάσεις τῶν πφὸς ἀλλήλους ἐφωτημάτων και τῶν ἐξ Όμήφου παφεκβεβλημένων ἐπῶν και ὑπ' ἐκείνου δηθεν ψηθέντων. ¨Ομηφος γὰφ ὁ χουσοῦς, ὡς ἐμῷμαι, μᾶλλον δὲ ἀκφιβεστάτως ἐπίσταμαι, πολύ τε παλαιότεφος Ἡσιόδου ὑπῆφχε, και εἰ πφὸς τοὺς θψυλλουμένους ἐκείνους θεοὺς ἔψιν

έστήσατο λόγων, καί κατά τούτων αν τά πρωτεία καί τούς στεφάνους ήνέγκατο. άλλ' ίσως δ έτερος Όμηοος ήν ό τῷ Ησιόδω Ισόγρονος ό τοῦ Εύφρονος παζ ό Φωκεύς ό και τούτω την έριν στησάμενος, καν τα έπη τοῦ θείου ἐκείνου ἀνδρὸς τῆ ὑμωνυμία πεπλανημένοι λέγειν τοῦτο ἐπλάσαντο. Όμηροι γὰρ πολλοί γεγόνασιν ἕτεροι ζήλω τοῦ παλαιοῦ τὴν κλῆσιν λαμβάνοντες και γαο και τοῦ Φωκέως Όμήρου τούτου έτερος ύπάρχει νεώτερος Όμηρος. ούτος δ νεώτερος Όμηρος ήν παις Ανδρομάχου τῷ γένει Βυζάντιος ό την Εύουπύλειαν ποιήσας. τον παλαιόν δε Όμηρον Διονύσιος δ κυκλογράφος φησίν έπ' άμφοτέρων υπάρχειν τῶν Θηβαϊκῶν στρατειῶν καὶ τῆς Ἰλίου ἁλώσεως. έκ τούτου ούν λογίζομαι τοῦτον τοῦ Ησιόδου είναι τετρακοσίων έτων προγενέστερον. 'Αριστοτέλης γάρ ό φιλόσοφος, μαλλον δε οίμαι ό τούς πέπλους συντάξας, έν τη Όργομενίων πολιτεία Στησίχορον τόν μελοποιόν είναι φησιν υίον Ησιόδου έκ της Κτιμένης αύτο γεννηθέντα τῆς 'Αμφιφάνους καὶ Γανύκτορος ἀδελφῆς, θυγατρός δε Φηγέως. ό δε Στησίχορος ούτος σύγχρονος ήν Πυθαγόρα τῷ φιλοσόφο καὶ τῷ 'Ακραγαντίνο Φαλάριδι. 'Αστυπαλαιεύς δ' ήν τω γένει δ Φάλαρις, ώς αύτός φησιν έπιστολαϊς ταις αύτου, τύραννος δέ 'Ακραγαντίνων. έγω δε ούκ άκριβολογησάμενος 'Ακραγαντίνον έκάλεσα τη κοινή συνηθεία χρώμενος. ή δέ Άστυπάλη πόλις τῆς Σάμου ἐστίν. οί δὲ Όμήρου τετραποσίοις ύστερίζοντα έτεσι, παθά φησι παί Ηρόδοτος. συνεγράψατο δε ό τοιοῦτος Ησίοδος βίβλους εκκαίδεκα, Όμηρος δε ό παλαιός ιγ΄. τελευτα δε ό Ήσίοδος έν Λοχρίδι τοιουτοτρόπως. μετά την νίχην ην αυτόν

νενικηκέναι φασίν έπι τη τελευτή Άμφιδάμαντος είς Δελφούς έποφεύθη, και έδόθη αὐτῷ ούτοσι ὁ χρησμός ὅλβιος ούτος ἀνὴρ ὃς ἐμὸν δόμον ἀμφιπολεύει,

Ήσίοδος, Μούσησι τετιμένος ἀθανάτησι· τοῦ δή τοι κλέος ἔσται ὅσον τ' ἐπικίδναται Ήώς. ἀλλὰ Διὸς πεφύλαξο Νεμείου κάλλιμον ἄλσος· κεῖ γάρ τοι θανάτοιο τέλος πεπρωμένον ἐστίν.

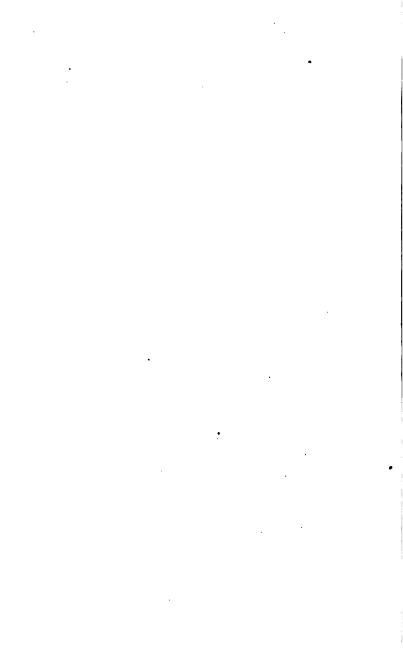
ό δὲ τὴν ἐν Πελοποννήσφ Νεμέαν φυγών ἐν Οἰνόη τῆς Λοκρίδος ὑπὸ 'Αμφιφάνους καὶ Γανύκτορος, τῶν Φηγέως παίδων, ἀναιρεῖται καὶ βίπτεται εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς φθείρας τὴν ἀδελφὴν ἐκείνων Κτιμένην, ἐξ ἡς ἐγεννήθη Στησίχορος· ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Οἰνόη Διὸς Νεμείου ἱερόν. μετὰ δὲ τρίτην ἡμέραν ὑπὸ δελφίνων πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἐξήχθη τὸ σῶμα μεταξὺ Λοκρίδος καὶ Εὐβοίας, καὶ ἔθαψαν αὐτὸν Λοκροὶ ἐν Νεμέα τῆς Οἰνόης. οἱ δὲ φονεῖς αὐτοῦ νηὸς ἐπιβάντες ἐπειρῶντο φυγεῖν, χειμῶνι δὲ διεφθάρησαν. 'Ορχομένιοι δὲ ὕστερον κατὰ χρησμὸν ἐνεγκόντες τὰ Ἡσιόδου ὀστᾶ θάπτουσιν ἐν μέσῃ τῇ ἀγορῷ καὶ ἐπέγραψαν τάδε· "Άσκρη μὲν πατρὶς πολυλήὕος, ἀλλὰ θανόντος

όστέα πληξίππων γῆ Μινυῶν κατέχει Ἡσιόδου, τοῦ πλεῖστον ἐν ἀνθρώποις κλέος ἐστίν, ἀνδρῶν κρινομένων ἐν βασάνοις σοφίης.

έπέγραψε δε και Πίνδαρος.

1

` χαῖφε δὶς ἡβήσας καὶ δὶς τάφου ἀντιβολήσας, Ἡσίοδ', ἀνθφώποις μέτφον ἔχων σοφίης.

$\Theta \to O \Gamma O N I A.$

Μουσάων Έλιχωνιάδων ἀρχώμεθ' ἀείδειν, αΐθ' Έλικῶνος ἔχουσιν ὄρος μέγα τε ζάθεόν τε, καί τε περί κρήνην ἰοειδέα πόσσ' ἁπαλοϊσιν όρχεῦνται καὶ βωμὸν ἐρισθενέος Κρονίωνος. [καί τε λοεσσάμεναι τέρενα χρόα Περμησσοΐο, б η Ίππου κρήνης, η Όλμειου ζαθέοιο, άκροτάτω Έλικῶνι χοροὺς ἐνεποιήσαντο, καλούς, ίμερόεντας έπερρώσαντο δε ποσσίν.] ἕνθεν ἀπορνύμεναι, κεκαλυμμέναι ήέρι πολλη, έννύχιαι στείχον περικαλλέα όσσαν ίείσαι, 10 ύμνεῦσαι Δία τ' αίγίοχον και πότνιαν Ήοην, 'Αργείην, χρυσέοισι πεδίλοις έμβεβαυΐαν, κούοην τ' αίγιόχοιο Διός γλαυκῶπιν 'Αθήνην, Φοϊβόν τ' 'Απόλλωνα καί "Αρτεμιν Ιοχέαιραν, ήδε Ποσειδάωνα γεήοχον, έννοσίγαιον, 15 καί Θέμιν αίδοίην, έλικοβλέφαρόν τ Άφροδίτην, Ήβην τε χουσοστέφανον καλήν τε Διώνην. Ήῶ τ' Ἡέλιόν τε μέγαν, λαμπράν τε Σελήνην, Αητώ τ' Ίαπετόν τε, ίδε Κρύνον άγχυλομήτην, Γαϊάν τ' Ώκεανόν τε μέγαν, και Νύκτα μέλαιναν, 20 HESIOD.

άλλων τ' άθανάτων Γερόν γένος αιἐν ἐόντων. αι νύ ποθ' Ήσιοδον χαλην ἐδίδαξαν ἀοιδήν, ἄρνας ποιμαίνονθ' Ἑλιχῶνος ῦπο ζαθέοιο. τόνδε δέ με πρώτιστα θεαὶ πρὸς μῦθον ἔειπαν, Μοῦσαι Όλυμπιάδες, χοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο 25

Ποιμένες άγοαυλοι, κάκ' έλέγχεα, γαστέφες οἶον, ίδμεν ψεύδεα πολλὰ λέγειν ἐτύμοισιν ὁμοῖα, ίδμεν δ', εὖτ' ἐθέλωμεν, ἀληθέα γηρύσασθαι.

⁶ Δς έφασαν κοῦραι μεγάλου Διὸς ἀρτιέπειαι[•] καί μοι σκῆπτρον έδον δάφνης ἐριθηλέος ὅζον 30 δρέψασαι, θηητόν· ἐνέπνευσαν δέ μοι αὐδὴν Φέσπιν, Γνα κλείοιμι τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα. καί με κέλουθ' ὑμνεῖν μακάρων γένος αἰὲν ἐόντων, σφᾶς δ' αὐτὰς πρῶτόν τε καὶ ὕστερον αἰὲν ἀείδειν. ἀλλὰ τίη μοι ταῦτα περὶ δρῦν ἢ περὶ πέτρην; 35

Τύνη, Μουσάων ἀρχώμεθα, ται Διι πατρί ύμνεῦσαι τέρπουσι μέγαν νόον έντὸς Όλύμπου, είρεῦσαι τά τ' ἐόντα τά τ' ἐσσόμενα πρό τ' ἐόντα, φωνη δμηρεύσαι των δ' άκάματος δέει αύδη έκ στομάτων ήδεῖα γελῷ δέ τε δώματα πατρός 40 Ζηνός έριγδούποιο θεαν όπι λειριοέσση σκιδναμένη ήχει δε κάρη νιφόεντος Όλύμπου, δώματά τ' άθανάτων. αί δ' άμβροτον όσσαν ίείσαι θεών γένος αίδοΐον πρώτον κλείουσιν ἀοιδη έξ ἀρχῆς, οὓς Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρὺς ἔτικτεν, 45 [οί τ' έκ των έγένοντο θεοί, δωτήρες έάων.] δεύτερον αύτε Ζηνα, θεῶν πατέρ' ήδε και άνδρῶν, άργόμεναι & ύμνεῦσι θεαὶ λήγουσαι τ' ἀοιδῆς, δσσον φέρτατός έστι θεῶν χράτει τε μέγιστος. αύτις δ' άνθρώπων τε γένος πρατερών τε γιγάντων 50

GEOFONIA.

ύμνεῦσαι τέρπουσι Διὸς νόον ἐντὸς Ὀλύμπου Μοῦσαι Όλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο, τὰς ἐν Πιερίη Κρονίδη τέχε πατρί μιγεῖσα Μνημοσύνη, γουνοΐσιν Έλευθήρος μεδέουσα, λησμοσύνην τε καχῶν ἄμπαυμά τε μερμηράων. 55 έννέα γάο οί νύχτας έμίσγετο μητίετα Ζεύς νόσφιν απ' άθανάτων ίερον λέχος είςαναβαίνων. άλλ' ότε δή δ' ένιαυτός έην, περί δ' έτραπον ώραι, μηνών φθινόντων, περί δ' ήματα πόλλ' έτελέσθη, ή δ' έτεκ' έννέα κούρας δμόφρονας, ήσιν ἀοιδή 60 μέμβλεται, έν στήθεσσιν άχηδέα θυμόν έχούσαις, τυτθόν απ' ακροτάτης κορυφής νιφόεντος Όλύμπου, ένθα σφιν λιπαροί τε χοροί και δώματα καλά. [παο δ' αυτης Χάριτές τε και "Ιμερος οίκί' έχουσιν, έν θαλίης. έρατην δε δια στόματ όσσαν ίεισαι 65 μέλπονται πάντων τε νόμους και ήθεα κεδνά άθανάτων κλείουσιν, έπήρατον όσσαν ίεισαι.] αι τότ' ίσαν πρός Όλυμπον άγαλλόμεναι όπι καλη, άμβοοσίη μολπή περί δ' ίαχε γαῖα μέλαινα ύμνεύσαις, έρατός δε ποδῶν ῦπο δοῦπος ὀρώρει, 70 νισσομένων πατέρα όν. δ δ' ούρανῷ έμβασιλεύει, αύτος έχων βροντήν ήδ' αίθαλόεντα περαυνόν. κάρτει νικήσας πατέρα Κρόνον εὖ δὲ ἕκαστα άθανάτοις διέταξεν όμῶς καὶ ἐπέφραδε τιμάς. ταῦτ' ἄρα Μοῦσαι ἄειδον Όλύμπια δώματ' ἔχουσαι, 75 έννέα θυγατέρες μεγάλου Διός έκγεγαυΐαι, Κλειώ τ' Ευτέρπη τε, Θάλειά τε Μελπομένη τε, Τερψιχόρη τ' Έρατώ τε, Πολύμνιά τ' Ούρανίη τε, Καλλιόπη θ' ή δε προφερεστάτη έστιν άπασέων. ή γάρ και βασιλεύσιν αμ' αίδοίοισιν όπηδεϊ. · 80

ήσιοτ

δυτινα τιμήσωσι Διός κοῦραι μεγάλοιο, γεινόμενόν τε ίδωσι διοτρεφέων βασιλήων, τῷ μέν έπὶ γλώσση γλυκερήν χείουσιν έέρσην, τοῦ δ' ἔπε' ἐκ στόματος δει μείλιχα. οί δέ νυ λαοί πάντες ές αὐτὸν δρῶσι διαχρίνοντα θέμιστας 85 ίθείησι δίκησιν δ δ' άσφαλέως άγορεύων αίψ' όγε και μέγα νεϊκος έπισταμένως κατέπαυσε. τούνεκα γάρ βασιληες έχέφρονες, ούνεκα λαοίς βλαπτομένοις άγορηφι μετάτροπα έργα τελευσι **φηϊδίως, μαλαχοῖσι παραιφάμενοι ἐπέεσσιν.** 90 έργόμενον δ' άνὰ άστυ θεόν ῶς Ιλάσκονται αίδοι μειλιχίη, μετά δε πρέπει άγρομένοισι. οξά τε Μουσάων ζερή δόσις άνθρώποισιν. έκ γὰρ Μουσάων καὶ ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος άνδρες ἀοιδοί ἔασιν ἐπὶ χθόνα καὶ κιθαρισταί. 95 έκ δε Διός βασιλήες ό δ' όλβιος δντινα Μούσαι φίλωνται γλυκερή οι άπό στόματος δέει αὐδή. εί γάο τις καί πένθος έχων νεοκηδέι θυμφ άζηται κραδίην άκαχήμενος, αὐτὰρ ἀοιδός Μουσάων θεράπων κλεΐα προτέρων άνθρώπων 100 ύμνήση, μάκαράς τε θεούς, οι Όλυμπον έχουσιν, αίψ δγε δυςφοονέων έπιλήθεται, ούδέ τι κηδέων μέμνηται ταχέως δε παρέτραπε δώρα θεάων.

Χαίφετε, τέκνα Διός, δότε δ' ίμεφόεσσαν ἀοιδήν. κλείετε δ' ἀθανάτων ίεφὸν γένος αίὲν ἐόντων, 105 οῦ γῆς ἐξεγένοντο καὶ οὐφανοῦ ἀστεφόεντος, νυκτός τε δνοφεφῆς, οῦς θ' ἁλμυφὸς ἔτφεφε πόντος. είπατε δ', ὡς ταπφῶτα θεοὶ καὶ γαϊα γένοντο, καὶ ποταμοὶ καὶ πόντος ἀπείφιτος, οἰδματι θύων, ἄστφα τε λαμπετόωντα καὶ οὐφανὸς εὐφὸς ῦπεφθευ, 110

ų

ŧ,

οί τ' έκ τῶν έγένοντο θεοί, δωτῆρες έάων, ώς τ' ἄφενον δάσσαντο καὶ ὡς τιμὰς διέλοντο, ήδε καί ώς ταπρώτα πολύπτυχον ἔσχον Όλυμπον. ταῦτά μοι ἔσπετε Μοῦσαι Ὀλύμπια δώματ' ἔχουσαι έξ ἀρχῆς, καὶ εἴπαθ' ὅ τι πρῶτον γένετ' αὐτῶν. 115 Ήτοι μέν πρώτιστα Χάος γένετ, αὐτὰο ἕπειτα Γαί εὐρύστερνος, πάντων έδος ἀσφαλές αίεί άθανάτων, οί έχουσι κάρη νιφόεντος Όλύμπου, Τάρταρά τ' ήερόεντα μυχῷ χθονὸς εὐρυοδείης, ήδ' "Eqos, δς κάλλιστος έν άθανάτοισι θεοΐσι, 120 λυσιμελής, πάντων τε θεῶν πάντων τ' ἀνθρώπων δάμναται έν στήθεσσι νόον και έπίφοονα βουλήν. έκ Χάεος δ' Έρεβός τε μέλαινά τε Νύξ έγένοντο° Νυπτός δ' αυτ' Αίθήο τε και 'Ημέρη έξεγένοντο, ούς τέκε κυσαμένη, Έρέβει φιλότητι μιγείσα. 125 Γαΐα δέ τοι πρῶτον μὲν ἐγείνατο ἶσον ἑαυτῆ Ούρανον άστερόενθ', ίνα μιν περί πάντα καλύπτοι, όφο' είη μακάρεσσι θεοίς έδος άσφαλές αίεί. γείνατο δ' Ούρεα μακρά, θεῶν χαρίεντας ἐναύλους, Νυμφέων, αδ ναίουσιν άν' ούρεα βησσήεντα. 130 ή δε και ατούγετον πέλαγος τέκεν, οίδματι θύον, Πόντον, άτεο φιλότητος έφιμέρου αυτάρ έπειτα Ούρανῷ εὐνηθεῖσα τέκ 'Ωκεανόν βαθυδίνην, Κοϊόν τε Κοϊόν θ', Υπερίονά τ' Ίαπετόν τε, Θείαν τε 'Ρείαν τε, Θέμιν τε Μνημοσύνην τε, 135 Φοίβην τε χουσοστέφανον Τηθύν τ' έρατεινήν. τούς δε μέθ' δπλότατος γένετο Κρόνος άγκυλομήτης, δεινότατος παίδων θαλερόν δ' ήχθηρε τοχήα. γείνατο δ' αὐ Κύκλωπας ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντας, Βρόντην τε Στερόπην τε καί Άργην όβριμόθυμον, 140

 $\mathbf{5}$

ήσδοιση

ού Ζηνί βρουτήν τ' έδοσαν τεῦξάν τε κεραυνόν. οί δ' ήτοι τὰ μέν άλλα θεοίς έναλίγκιοι ήσαν. μοῦνος δ' ἀφθαλμὸς μέσσω ἐνέκειτο μετώπω. [Κύκλωπες δ' όνομ' ήσαν έπώνυμον, ουνεί άρα σφέων κυκλοτερής όφθαλμός έεις ένέκειτο μετώπω.] 145 ίσχύς τ' ήδε βίη και μηχαναι ήσαν έπ' έργοις. άλλοι δ' αῦ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο τρείς παίδες μεγάλοι τε και όβριμοι, ούκ όνομαστοί, Κόττος τε Βιιάρεώς τε Γύης θ', υπερήφανα τέκνα. τῶν έκατὸν μὲν χεῖρες ἀπ' ὥμων ἀΐσσοντο 150 άπλαστοι, κεφαλαί δε εκάστω πεντήκοντα έξ ώμων έπέφυκον έπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν. ίσχύς δ' ἄπλητος χρατερή μεγάλω έπι είδει. δσσοι δ' ἂρ Γαίης τε καὶ Οὐρανοῦ ἐξεγένοντο, δεινότατοι παίδων, σφετέοω δ' ήχθοντο τοκητ 155 έξ άρχης. καί των μέν όπως τις πρωτα γένοιτο, πάντας άποκούπτασκε, καί ές φάος ούκ άνίεσκε, Γαίης έν κευθμῶνι, κακῷ δ' ἐπετέρπετο ἔργφ Ούρανός. ή δ' έντὸς στοναχίζετο Γαΐα πελώρη στεινομένη δολίην δε κακήν εφοάσσατο τέχνην. 160 αίψα δε ποιήσασα γένος πολιοῦ ἀδάμαντος τεῦξε μέγα δρέπανον καὶ ἐπέφραδε παισὶ φίλοισιν. είπε δε θαρσύνουσα, φίλον τετιημένη ήτορ.

Παϊδες έμοὶ καὶ πατρὸς ἀτασθάλου, αι κ' ἐθέλητε πείθεσθαι, πατρός κε κακὴν τισαίμεθα λώβην 165 ὑμετέφου· πρότεφος γὰρ ἀεικέα μήσατο ἔργα.

Ώς φάτο· τοὺς δ' ἄρα πάντας ἕλεν δέος, οὐδέ τις αὐτῶν

φθέγξατο· θαρσήσας δὲ μέγας Κρόνος ἀγχυλομήτης ἂψ αὖτις μύθοισι προςηύδα μητέρα κεδνήν·

Μητερ, έγώ κεν τοῦτό γ' ὑποσχόμενος τελέσαιμι 170 έργον, έπει πατρός γε δυςωνύμου ούκ άλεγίζω ήμετέρου πρότερος γαρ άεικέα μήσατο έργα. ώΩς φάτο γήθησεν δε μέγα φρεσί Γαΐα πελώρη. είσε δέ μιν κούψασα λόχω. ένέθηκε δε χειοί άρπην καρχαρόδοντα δόλον δ' ύπεθήκατο πάντα. 175 ήλθε δε Νύκτ' έπάγων μέγας Ούρανός, άμφι δε Γαίη ίμείρων φιλότητος έπέσχετο καί δ' έτανύσθη πάντη. δ δ' έκ λοχεοΐο πάις ωρέξατο χειρί σκαιή, δεξιτερή δε πελώριον έλλαβεν άρπην, μακρήν, καρχαρόδοντα, φίλου δ' ἀπὸ μήδεα πατρὸς 180 έσσυμένως ήμησε, πάλιν δ' έρριψε φέρεσθαι έξοπίσω τὰ μέν οὔτι έτώσια έχφυγε χειρός. δσσαι γάο δαθάμιγγες απέσσυθεν αίματόεσσαι, πασας δέξατο Γαΐα· περιπλομένων δ' ένιαυτων γείνατ' Ἐρινῦς τε κρατεράς μεγάλους τε Γίγαντας, 185 [τεύχεσι λαμπομένους, δολίχ' έγχεα χερσίν έχοντας,] Νύμφας θ' ἂς Μελίας καλέουσ' έπ' ἀπείρονα γαΐαν. μήδεα δ' ώς τοπρῶτον ἀποτμήξας ἀδάμαντι κάββαλ' απ' ήπείροιο πολυκλύστω ένὶ πόντω. ώς φέρετ' ἂμ πέλαγος πουλύν χρόνον, ἀμφὶ δὲ λευκὸς 190 άφρός άπ' άθανάτου χροός ὤρνυτο. τῷ δ' ἕνι κούρη έθρέφθη πρώτον δε Κυθήροισι ζαθέοισιν έπλητ', ένθεν έπειτα περίρρυτον їκετο Κύπρον. έκ δ' έβη αίδοίη καλή θεός, άμφί δε ποίη ποσσίν υπο δαδινοϊσιν ἀέξετο· τὴν δ' Άφοοδίτην 195 [άφρογενέα τε θεάν κα] έϋστέφανον Κυθέρειαν] κικλήσκουσι θεοί τε καί ανέρες, ούνεκ' έν αφοφ θρέφθη άταρ Κυθέρειαν, ότι προςέχυρσε Κυθήροις. [Κυπρογενέα δ', δτι γέντο πολυκλύστω έν] Κύπρω.

ήδε φιλομμηδέα, ότι μηδέων έξεφαάνθη.] 200 τῆ δ' Ἐρος ὡμάρτησε καὶ Ἱμερος ἔσπετο καλὸς γεινομένη ταπρῶτα θεῶν τ' ἐς φῦλον ἰούση. ταύτην δ' ἐξ ἀρχῆς τιμὴν ἔχει ἠδε λέλογχε μοῖραν ἐν ἀνθρώποισι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι, παρθενίους τ' ὀάρους μειδήματά τ' ἐξαπάτας τε 205 τέρψιν τε γλυκερὴν φιλότητά τε μειλιχίην τε.

Τοὺς δὲ πατὴǫ Τιτῆνας ἐπίκλησιν καλέεσκεν παϊδας νεικείων μέγας Οὐφανὸς οῦς τέκεν αὐτός. φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι ἔφγον, τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι. 210

Νύξ δ' έτεκε στυγερόν τε Μόρον και Κῆρα μέλαιναν καί Θάνατον, τέκε δ' "Υπνον, έτικτε δε φυλον Όνείρων" ούτινι κοιμηθείσα θεὰ τέκε Νύξ έρεβεννή. δεύτερον αὐ Μῶμον καὶ Ἐῦζῦν ἀλγινόεσσαν, Έσπερίδας θ', αίς μηλα πέρην κλυτοῦ Άκεανοϊο 215 χούσεα καλά μέλουσι φέροντά τε δένδρεα καρπόν. καί Μοίρας καί Κήρας έγείνατο νηλεοποίνους, [Κλωθώ τε Λάγεσίν τε και "Ατροπον, αίτε βροτοίσι γεινομένοισι διδούσιν έχειν άγαθόν τε κακόν τε.] αΐτ' άνδρῶν τε θεῶν τε παραιβασίας έφέπουσαι 220 ούδέποτε λήγουσι θεαί δεινοΐο χόλοιο, πρίν γ' ἀπό τῷ δώωσι κακήν ὅπιν, ὅςτις ἁμάρτη. τίχτε δε και Νέμεσιν, πημα θνητοισι βροτοισι, [Νύξ όλοή· μετὰ τὴν δ' Απάτην τέπε παι Φιλότητα.] Γῆράς τ' οὐλόμενον, καί "Εριν τέκε καρτερόθυμον. 225

Αὐτὰς Ἔρις στυγεςὴ τέκε μὲν Πόνον ἀλγινόεντα Λήθην τε Λιμόν τε καὶ Ἄλγεα δακρυόεντα, Ύσμίνας τε Φόνους τε, Μάχας τ' Ἀνδροκτασίας τε, Νείκεά τε ψευδέας τε Λόγους Ἀμφιλογίας τε, Δυςνομίην Άτην τε, συνήθεας άλλήλοισιν,

Όρχον θ', δς δή πλεϊστον έπιχθονίους άνθρώπους πημαίνει, ότε κέν τις έκων έπίορκον όμόσση. Νηρέα δ' άψευδέα και άληθέα γείνατο Πόντος, πρεσβύτατον παίδων αὐτὰρ καλέουσι γέροντα, ούνεκα νημερτής τε και ήπιος, ούδε θεμιστέων 235 λήθεται, άλλὰ δίκαια καὶ ἤπια δήνεα οἶδεν. αὖτις δ' αὖ Θαύμαντα μέγαν καὶ ἀγήνορα Φόρκυν Γαίη μισγόμενος και Κητώ καλλιπάρηον, Εύουβίην τ' άδάμαντος ένὶ φρεσὶ θυμὸν ἔχουσαν. Νηρήος δ' έγένοντο μεγήρατα τέκνα θεάων 240 πόντω έν άτουγέτω και Δωρίδος ήϋκόμοιο, κούρης 'Ωκεανοΐο, τελήεντος ποταμοΐο, Πρωτώ τ' Εύκράτη τε, Σαώ τ' 'Αμφιτρίτη τε, Εὐδώρη τε Θέτις τε, Γαλήνη τε Γλαύκη τε, Κυμοθόη, Σπειώ τε θοή, Θαλίη τ' έρόεσσα, 245 καί Μελίτη χαρίεσσα και Εύλιμένη και Άγαυή, Πασιθέη τ' Έρατώ τε καί Εύνίκη δοδόπηχυς, Δωτώ τε Πρωθώ τε, Φέρουσά τε Δυναμένη τε. Νησαίη τε και 'Ακταίη και Πρωτομέδεια, Δωρίς καί Πανόπη και εύειδής Γαλάτεια, 250 Ίπποθόη τ' έρόεσσα και Ίππονόη βοδόπηγυς. Κυμοδόκη θ', η κύματ' έν ήεροειδέι πόντω πνοιάς τε ζαχοηῶν ἀνέμων σὺν Κυματολήγη όετα πρηύνει και έϋσφύρω 'Αμφιτρίτη, Κυμώ τ' Ήϊόνη τε έϋστέφανός θ' Άλιμήδη, 255 Γλαυπονόμη τε φιλομμειδής και Ποντοπόρεια, Λειαγόρη τε καί Εὐαγόρη καί Λαομέδεια, Πουλυνόμη τε και Αύτονόη και Αυσιάνασσα, Εὐάρνη τε, φυήν τ' έρατη και είδος ἄμωμος,

ήσιοδού

καὶ Ψαμάθη, χαφίεσσα δέμας, δίη τε Μενίππη, 260 Νησώ τ' Εὐπόμπη τε, Θεμιστώ τε Ποονόη τε, Νημεοτής θ', η πατοός έχει νόον ἀθανάτοιο. αὖται μὲν Νηρῆος ἀμύμονος ἐξεγένοντο κοῦφαι πεντήκοντα, ἀμύμονα ἔργα ἰδυῖαι.

Θαύμας δ' Ώκεανοΐο βαθυρφείταο θύγατρα 265 ήγάγετ' Ήλέκτοην· ή δ' ἀκεΐαν τέκεν ⁵Ιφιν, ήϋκόμους θ' [«]Αφπυιας, 'Αελλώ τ' Ώκυπέτην τε, αΐ δ' ἀνέμων πνοιῆσι καὶ οἰωνοΐς ἅμ' ἕπονται ἀκείης πτεφύγεσσι· μεταχφόνιαι γὰφ ἴαλλον.

Φόρχυι δ' αὐ Κητώ Γραίας τέχε χαλλιπαρήους 270 [έκ γενετης πολιάς, τὰς δὴ Γραίας καλέουσιν άθάνατοί τε θεοί χαμαί έρχόμενοι τ' άνθρωποι,] Πεφοηδώ τ' εύπεπλον Ένυώ τε κροκόπεπλον, Γοργούς θ', αι ναίουσι πέρην κλυτοῦ Ώκεανοϊο, έσχατιη ποός νυπτός, ϊν' Έσπερίδες λιγύφωνοι, 275 Σθεινώ τ' Εύουάλη τε Μέδουσά τε λυγοά παθοῦσα. ή μεν έην θνητή, αί δ' άθάνατοι και άνήοω. αί δύο· τη δε μιη παρελέξατο Κυανοχαίτης έν μαλακῷ λειμῶνι καὶ ἄνθεσιν είαρινοῖσι. τῆς δ' ὅτε δὴ Περσεὺς κεφαλὴν ἀπεδειροτόμησεν, 280 έχθορε Χουσάωο τε μέγας και Πήγασος ΐππος. τῶ μέν ἐπώνυμον ην, ὅτ' ἄρ' Ώνεανοῦ περί πηγὰς γένθ', δ δ' αঁοο χούσειον έχεν μετά χεοσί φίλησι. χώ μεν αποπτάμενος, προλιπών χθόνα μητέρα μήλων, ίκετ' ές άθανάτους. Ζηνός δ' έν δώμασι ναίει, 285 βροντήν τε στεροπήν τε φέρων Διὶ μητιόεντι.

Χουσάωο δ' έτεκε τοικέφαλον Γηουονη̃α μιχθείς Καλλιοόη κούοη κλυτοῦ 'Ωκεανοῖο. τόν μέν ἄς' έξενάςιξε βίη Ήςακληείη βουσίν έπ' είλιπόδεσσι πεςιορύτω είν Ἐςυθείη, 290 ηματι τῷ ὅτε πες βοῦς ῆλασεν εὐςυμετώπους Τίςυνθ' εἰς Γεςήν, διαβὰς πόςον Ἐακεανοῖο, ¨Οςθον τε κτείνας καὶ βουκόλον Εὐςυτίωνα σταθμῷ ἐν ἠεςόεντι πέςην κλυτοῦ ἘΩκεανοῖο.

Ή δ' ἕτεκ' άλλο πέλωφον, ἀμήχανον, οὐδὲ ἐοικὸς 295 δνητοῖς ἀνθφώποις οὐδ' ἀθανάτοισι θεοῖσι, σπῆι ἕνι γλαφυφῷ, θείην κρατεφόφφον' Ἐχιδναν, ημισυ μὲν νύμφην ἑλικώπιδα, καλλιπάφηον, ημισυ δ' αὖτε πέλωφον ὄφιν, δεινόν τε μέγαν τε, [αἰόλον ὡμηστήν, ζαθέης ὑπὸ κεύθεσι γαίης. 300 ἔνθα δέ οι σπέος ἐστὶ κάτω κοΐλη ὑπὸ πέτρη τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων τε θεῶν θνητῶν τ' ἀνθφώπων· ἕνθ' ἅφα οι δάσσαντο θεοὶ κλυτὰ δώματα ναίειν.] ή δ' ἕφυτ' εἰν Ἀρίμοισιν ὑπὸ χθόνα λυγρὴ Ἔχιδνα, ἀθάνατος νύμφη καὶ ἀγήφαος ήματα πάντα. 305

Τῆ δὲ Τυφάονά φασι μιγήμεναι ἐν φιλότητι, δεινόν δ' ὑβριστήν τ' ἄνεμον ἑλικώπιδι κούρη ή δ' ὑποκυσαμένη τέκετο κρατερόφρονα τέκνα. "Όρθον μὲν πρῶτον κύνα γείνατο Γηρυονῆ" δεύτερον αὖτις ἕτικτεν ἀμήχανον, οὔτι φατειον 310 Κέρβερον, ἀμηστήν, 'Αΐδεω κύνα χαλκεόφωνον, πεντηκοντακέφαλον, ἀναιδέα τε κρατερόν τε τὸ τρίτον Τδρην αὖτις ἐγείνατο, λυγρὰ ἰδυΐαν Λερναίην, ην θρέψε θεὰ λευκώλενος "Ηρη, ἄπλητον κοτέουσα βίη Ήρακληείη. 815 καὶ τὴν μὲν Διὸς υἰὸς ἐνήρατο νηλέι χαλκῷ 'Δμφιτρυωνιάδης σὺν ἀρηῦφίλῷ Ἰολάφ Ηρακλέης βουλῆσιν 'Αθηναίης ἀγελείης.

η<u>Σιο</u>δοτ

ή δε Χίμαιραν έτικτε, πνέουσαν άμαιμάκετον πῦρ, δεινήν τε μεγάλην τε, ποδώκεά τε κρατερήν τε. 320 τῆς δ' ἦν τρεῖς κεφαλαί μία μέν χαροποῖο λέοντος, ή δε χιμαίοης, ή δ' όφιος, κρατεροίο δράκοντος, Γπρόσθε λέων, όπιθεν δε δράκων, μέσση δε Χίμαιρα, δεινόν αποπνείουσα πυρός μένος αίθομένοιο.] την μέν Πήγασος είλε και έσθλος Βελλεροφόντης. 325 ή δ' άφα Φικ' όλοην τέκε, Καδμείοισιν όλεθφον, Ορθω ύποδμηθείσα, Νεμειαϊόν τε λέοντα, τόν δ' "Ηρη θρέψασα, Διός πυδνή παράποιτις, νουνοίσιν κατένασσε Νεμείης, πήμα βοοτοίσιν. έι θ' όγε οίκείων έλεφαίζετο φῦλ' ἀνθρώπων, 330 κοιρανέων Τρητοΐο Νεμείης ήδ' 'Απέσαντος. άλλά έ Γς εσάμασσε βίης Ηρακληείης.

Κητώ δ' όπλότατον Φόρχυ φιλότητι μιγεΐσα γείνατο δεινόν ὄφιν, ὃς ἐρεμνοῖς χεύθεσι γαίης πείρασιν ἐν μεγάλης παγχρύσεα μῆλα φυλάσσει. 335 [τοῦτο μὲν ἐχ Κητοῦς χαὶ Φόρχυνος γένος ἐστί.]

Τηθύς δ' Ώκεανῷ Ποταμούς τέκε δινήεντας, Νεϊλόν τ' Άλφειόν τε καὶ Ἡριδανὸν βαθυδίνην, Στουμόνα, Μαίανδρόν τε καὶ Ἱστρον καλλιρέεθρον, Φᾶσίν τε Ῥῆσόν τ', Ἀχελώϊόν τ' ἀργυροδίνην 340 Νέσσον τε, Ῥοδίον θ' Ἱλιάκμονά θ' Ἐπτάπορόν τε, Γρήνικόν τε καὶ Αἰσηπον, θεϊόν τε Σιμοῦντα, Πηνειόν τε καὶ Ἔρμον, ἐϋρρείτην τε Κάϊκον, Σαγγάριόν τε μέγαν, Λάδωνά τε Παρθένιόν τε, Εὕηνόν τε καὶ Ἅρδησκον, θεϊόν τε Σκάμανδρον. 345 Τίκτε δὲ θυγατέρων ίερὸν γένος, αι κατὰ γαΐαν

άνδρας πουρίζουσι σύν Απόλλωνι άνακτι καί Ποταμοίς, ταύτην δε Διός πάρα μοίραν έχουσι, Πειθώ τ' 'Αδμήτη τε 'Ιάνθη τ' 'Ηλέπτοη τε. Δωρίς τε Πρυμνώ τε καί Ούρανίη θεοειδής, 350 Ιππώ τε Κλυμένη τε Ρόδειά τε Καλλιρόη τε Ζευξώ τε Κλυτίη τε Ίδυϊά τε Πασιθόη τε Πληξαύρη τε Γαλαξαύρη τ' έρατή τε Διώνη Μηλόβοσίς τε Θόη τε και εύειδης Πολυδώρη, Κερκηΐς τε, φυήν έρατή, Πλουτώ τε βοῶπις, 355 Περσηΐς τ' Ίάνειρά τ' Άκάστη τε Ξάνθη τε. Πετραίη τ' έρόεσσα Μενεσθώ τ' Εύρώπη τε. Μητίς τ' Εύρυνόμη τε Τελεστώ τε κροκόπεπλος Χουσηίς τ' 'Ασίη τε καὶ ίμερόεσσα Καλυψώ, Εύδώρη τε Τύχη τε καί 'Αμφιρώ 'Ωκυρόη τε, 360 καί Στύξ, η δή σφεων προφερεστάτη έστιν άπασέων. αύται δ' Άκεανου και Τηθύος έξεγένοντο πρεσβύταται πουραι· πολλαί γε μέν είσι παι άλλαι. τρίς γάρ γίλιαί είσι τανύσφυροι 'Ωπεανΐναι, αί δα πολυσπερέες γαϊαν καὶ βένθεα λίμνης 365 πάντη δμῶς ἐφέπουσι, θεάων ἀγλαὰ τέκνα. τόσσοι δ' αύθ' έτεροι ποταμοί καναγηδά φέοντες. υίέες 'Ωπεανοῦ τοὺς γείνατο πότνια Τηθύς. τῶν ὄνομ' ἀργαλέον πάντων βροτῷ ἀνδρί ἐνισπεῖν, οί δε έκαστοι ίσασιν, δσοι περιναιετάουσι. 370 Θεία δ' Ήέλιόν τε μέγαν λαμπράν τε Σελήνην Ήῶ θ', η πάντεσσιν έπιγθονίοισι φαείνει

άθανάτοις τε θεοϊσι, τολ ούφανόν εύφυν έχουσι, γείναθ' ύποδμηθεϊσ' Υπεφίονος έν φιλότητι.

Κρίφ δ' Εὐρυβίη τέκεν ἐν φιλότητι μιγεῖσα 375 'Αστραϊόν τε μέγαν Πάλλαντά τε δῖα θεάων

ΗΣΙΟΔΟΥ

Πέφσην δ', ⁵ς καὶ πᾶσι μετέπρεπεν ἰδμοσύνησιν. ᾿Αστραίφ δ' Ήὼς ἀνέμους τέκε καρτεροθύμους, ἀργέστην Ζέφυρον, Βορέην τ' αἰψηροκέλευθον καὶ Νότον, ἐν φιλότητι θεὰ θεῷ εὐνηθεῖσα. 880 τοὺς δὲ μέτ' ἀστέρα τίκτεν Ἐωσφόρον Ἡριγένεια ἄστρα τε λαμπετόωντα, τάτ' οὐρανὸς ἐστεφάνωται.

Στύξ δ' έτεκ' Άκεανοῦ θυγάτης Πάλλαντι μιγείσα Ζήλον και Νίκην καλλίσφυρον έν μεγάροισι. καί Κράτος ήδε Βίην άριδείκετα γείνατο τέκνα, 385 τῶν οὐκ ἔστ' ἀπάνευθε Διὸς δόμος, οὐδέ τις ἕδρη, ούδ' όδός ὅππη μη κείνοις θεός ήγεμονεύη άλλ' αίει παο Ζηνί βαουκτύπω έδριόωνται. ώς γαο έβούλευσε Στύξ αφθιτος Άκεανίνη ήματι τῷ ὅτε πάντας Όλύμπιος ἀστεροπητής 890 άθανάτους έκάλεσσε θεούς ές μακοόν Όλυμπον, είπε δ', δς αν μετά είο θεών Τιτήσι μάχοιτο, μή τιν' απορραίσειν γεράων, τιμήν δε επαστον έξέμεν ην το πάρος γε μετ' άθανάτοισι θεοΐσι. τον δ' έφαθ', όςτις άτιμος ύπο Κρόνου ήδ' αγέραστος. 895

τιμῆς καὶ γεράων ἐπιβησέμεν ἡ θέμις ἐστίν. ἡλθε δ' ἄρα πρώτη Στὺξ ἄφθιτος Οὔλυμπόνδε σὺν σφοῖσιν παίδεσσι φίλου διὰ μήδεα πατρός. τὴν δὲ Ζεὺς τίμησε, περισσὰ δὲ δῶς' ἀπέδωκεν. αὐτὴν μὲν γὰρ ἕθηκε θεῶν μέγαν ἔμμεναι ὅρκον, 400 παῖδας δ' ἤματα πάντα ἑοῦ μεταναιέτας εἶναι. ὡς δ' αῦτως πάντεσσι διαμπερές, ῶςπερ ὑπέστη, ἐξετέλεσσ' αὐτὸς δὲ μέγα κρατεῖ ἠδὲ ἀνάσσει.

Φοίβη δ' αὖ Κοίου πολυήρατον ἦλθεν ἐς εὐνήν κυσαμένη δὴ ἔπειτα θεὰ θεοῦ ἐν φιλότητι 405

Αητώ πυανόπεπλον έγείνατο, μείλιχον αίεί, ήπιον ανθρώποισι και αθανάτοισι θεοΐσι, [μείλιχον έξ άρχης, άγανώτατον έντος Όλύμπου.] γείνατο δ' Άστερίην εὐώνυμον, ην ποτε Πέρσης ήγάγετ' ές μέγα δώμα φίλην κεκλησθαι άκοιτιν. 410 [η δ' ύποκυσαμένη Έκάτην τέκε, την περί πάντων Ζεύς Κρονίδης τίμησε πόρεν δέ οι άγλαὰ δῶρα, μοΐοαν έχειν γαίης τε και άτουγέτοιο θαλάσσης. ή δε και άστερόεντος άπ' ούρανου έμμορε τιμής, άθανάτοις τε θεοΐσι τετιμένη έστι μάλιστα. 415 καί γαο νῦν ὅτε πού τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων έρδων ίερα καλά κατά νόμον ίλάσκηται, κικλήσκει Έκάτην πολλή τέ οί έσπετο τιμή δεία μάλ, ό πρόφρων γε θεά υποδέξεται εύχάς καί τέ οι όλβον όπάζει, έπει δύναμίς γε πάρεστιν. 420 δσσοι γάρ Γαίης τε και Ούρανοῦ έξεγένοντο καί τιμήν έλαχον, τούτων έχει αίσαν ἁπάντων, ούδέ τί μιν Κρονίδης έβιήσατο, ούδέ τ' άπηύρα δσσ' έλαχεν Τιτησι μετά προτέροισι θεοΐσιν, άλλ' έχει ώς τοπρώτον άπ' άρχης έπλετο δασμός. 425 ούδ', ότι μουνογενής, ήσσον θεά έμμορε τιμής, καί γέρας έν γαίη τε καί ούρανῷ ήδε θαλάσση. άλλ' έτι καί πολύ μαλλον, έπει και Ζεύς τίεν αύτήν φ δ έθελει μεγάλως παραγίγνεται ήδ όνίνησιν. έν τ' άγορη λαοίσι μεταπρέπει όν κ' έθέλησιν. 430 οι δ όπότ' ές πόλεμον φθισήνορα θωρήσσωνται άνέρες, ένθα θεὰ παραγίγνεται, οίς κ' έθέλησι νίκην προφρονέως δπάσαι και κυδος δρέξαι. έν τε δίκη βασιλεῦσι παο' αίδοίοισι καθίζει. έσθλη δ' αύθ', δπότ' άνδρες άγωνι άεθλεύωσιν, 435

ΗΣΙΟΔΟΤ

ένθα θεά καί τοις παραγίγνεται ήδ' όνίνησι. νικήσας δε βίη και κάρτει καλόν άεθλον δετα φέρει χαίρων τε, τοκεῦσι δὲ κῦδος ἀπάζει. έσθλη δ' ίππήεσσι παρεστάμεν οἶς κ' έθέλησι, καί τοῖς οῦ γλαυκὴν δυςπέμφελον ἐογάζονται. 440 εύχονται δ' Έκατη καὶ ἐφικτύπφ Εννοσιγαίφ. όητδίως δ' άγοην κυδνή θεός ώπασε πολλήν, δεΐα δ' άφείλετο φαινομένην, έθελουσά γε θυμ**φ**. έσθλη δ' έν σταθμοΐσι συν Έρμη λητδ' άέξειν. βουκολίας τ' άγέλας τε καί αίπόλια πλατέ' αίγῶν, 445 ποίμνας τ' είροπόκων ότων, θυμώ γ' έθέλουσα, ~~έδ όλ~~ίγων βριάει, καί έκ πολλῶν μείονα ~~δ~~ηκεν. ούτω τοι καί μουνογενής έκ μητρός έοῦσα πασι μετ' άθανάτοισι τετίμηται γεράεσσι. θήκε δέ μιν Κρονίδης κουροτρόφον, οι μετ έκείνην 450 όφθαλμοϊσιν ίδοντο φάος πολυδερχέος Ήοῦς. ούτως έξ άρχης πουροτρόφος αίδε τε τιμαί.]

Ρεία δ' ύποδμηθείσα Κοόνω τέκε φαίδιμα τέκνα, 'Ιστίην, Δήμητοα, και Ήρην χουσοπέδιλον, ἰφθιμόν τ' 'Λίδην, ος ύπο χθουι δώματα ναίει 455 υηλεες ήτοο έχων, και έοίκτυπον Έννοσίγαιον, Ζῆνά τε μητιόεντα, θεῶν πατέρ' ήδε και ἀνδοῶν, τοῦ και ὑπο βοοντῆς πελεμίζεται εὐρεία χθών. και τοὺς μεν κατέπινε Κοόνος μέγας, ὅςτις ἕκαστος υηδύος έξ ίερῆς μητοὸς ποὸς γούναθ' ἴκοιτο, 460 τὰ φοονέων, ΐνα μή τις ἀγαυῶν Οὐρανιώνων ἅλλος ἐν ἀθανάτοισιν ἔχοι βασιληΐδα τιμήν. πεύθετο γὰρ Γαίης τε και Οὐρανοῦ ἀστερόεντος, οῦνεκά οι πέπρωτο ἑῷ ὑπὸ παιδι δαμῆναι,

GEOFONIA.

[καί κρατερῷ περ ἐόντι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλάς] 465 τούνεκ αρ' ούκ αλαοσκοπιην έγεν, αλλα δοκεύων παϊδας έοὺς κατέπινε 'Ρέην δ' ἔχε πένθος ἄλαστον. άλλ' ὅτε δη Δί' ἔμελλε Φεῶν πατές' ήδε και ἀνδρῶν τέξεσθαι, τότ' έπειτα φίλους λιτάνευε τοκηας τούς αύτῆς Γαϊάν τε καί Ούρανον ἀστερόεντα, 470 μητιν συμφράσσασθαι, όπως λελάθοιτο τεκούσα παίδα φίλον, τίσαιτο δ' έρινῦς πατρός έοιο παίδων θ' ούς κατέπινε μέγας Κρόνος άγκυλομήτης. οί δε θυγατρί φίλη μάλα μεν κλύον ήδ' έπίθοντο, καί οί πεφραδέτην δσαπερ πέπρωτο γενέσθαι 475 άμφὶ Κρόνω βασιλῆι καὶ υίἐι καρτεροθύμω. πέμψαν δ' ές Λύκτον, Κρήτης ές πίονα δημον, όππότ' ας' όπλότατον παίδων ημελλε τεκέσθαι, Ζηνα μέγαν τον μέν οι έδέξατο Γαία πελώρη Κρήτη έν εύοείη τραφέμεν άτιταλλέμεναι τε. 480 ένθα μιν ίπτο φέρουσα θοήν διά νύπτα μέλαιναν ποώτην ές Δίκτην κούψεν δέ έ χερσί λαβοῦσα άντρω έν ήλιβάτω, ζαθέης ύπο κεύθεσι γαίης, Αίγαίω έν όρει, πεπυκασμένω, ύλήεντι. τῷ δὲ σπαργανίσασα μέγαν λίθον έγγυάλιξεν 485 [Ούρανίδη μέγ' άνακτι, θεών προτέρω βασιλητ]. τον τόθ' έλων γείρεσσιν έην έσκάτθετο νηδύν, σχέτλιος, ούδ' ένόησε μετά φρεσίν, ως οί όπίσσω άντι λίθου έδς υίδς άνίκητος και άκηδής λείπεθ', δ μιν τάχ' έμελλε, βίη και χερσί δαμάσσας, 490 τιμής έξελάαν, δ δ' έν άθανάτοισιν άνάξειν.

Καρπαλίμως δ' ἄρ' ἕπειτα μένος καὶ φαίδιμα γυῖα ηὔξετο τοῖο ἄνακτος· ἐπιπλομένων δ' ἐνιαυτῶν Γαίης ἐννεσίῃσι πολυφραδέεσσι δολωθεὶς Η¤sion. 2

ήσιοστ

δν γόνον ἂψ ἀνέηκε μέγας Κρόνος ἀγκυλομήτης, 495 [νικηθείς τέχνησι βίηφί τε παιδός έοζο.] πρῶτον δ' ἐξήμεσσε λίθον, πύματον καταπίνων τὸν μὲν Ζεὺς στήριξε κατὰ χθονὸς εὐρυοδείης Πυθοζ ἐν ἠγαθέη γυάλοις ῦπο Παρνησοζο σῆμ' ἕμεν ἐξοπίσω, θαῦμα θνητοζσι βροτοζοι. 500

[Λῦσε δὲ πατροχασιγνήτους ὀλοῶν ἀπὸ δεσμῶν Οὐρανίδας, οῦς δῆσε πατὴρ ἀεσιφροσύνησιν οῖ οἱ ἀπεμνήσαντο χάριν εὐεργεσιάων, δῶχαν δὲ βροντὴν ἠδ' αἰθαλόεντα χεραυνὸν χαὶ στεροπήν· τὸ πρὶν δὲ πελώρη Γαἴα χεχεύθει· 505 τοῖς πίσυνος θνητοῖσι χαὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσει.]

Κούρην δ' Ίαπετός καλλίσφυρον 'Ωκεανίνην ήγάγετο Κλυμένην και όμον λέχος είςανέβαινεν. ή δέ οι "Ατλαντα χρατερόφρονα γείνατο παϊδα. τίκτε δ' ύπερκύδαντα Μενοίτιον ήδε Προμηθέα 51 ποικίλον, αίολόμητιν, ἁμαρτίνοόν τ' Ἐπιμηθέα, δς κακόν έξ άρχης γένετ' άνδράσιν άλφηστησι. πρῶτος γάρ δα Διὸς πλαστὴν ὑπέδεκτο γυναϊκα παρθένον. ύβριστην δε Μενοίτιον εύρύοπα Ζεύς είς Έρεβος κατέπεμψε βαλών ψολόεντι κεραυνώ 515 είνεκ' άτασθαλίης τε και ήνορέης ύπερόπλου. Άτλας δ' ούρανον εύουν έχει κρατερης υπ' άνάγκης. πείρασιν έν γαίης, πρόπαρ Έσπερίδων λιγυφώνων, έστηώς, κεφαλή τε και άκαμάτησι χέρεσσι. ταύτην γάρ οί μοῖραν έδάσσατο μητίετα Ζεύς. 520 δησε δ' άλυκτοπέδησι Προμηθέα ποικιλόβουλον δεσμοίς άργαλέοισι μέσον δια κίον' έλάσσας. καί οί έπ' αίετον ώρσε τανύπτερον αυτάρ δη' ήπαρ ήσθιεν άθάνατον, τὸ δ' ἀέξετο ἰσον ἁπάντη

νυκτός, δσον πρόπαν ήμαρ έδοι τανυσίπτερος όργις. 525 τόν μέν ἄρ' 'Αλκμήνης καλλισφύρου άλκιμος υίός Ήραχλέης έπτεινε, παχήν δ' άπό νοῦσον ἄλαλχεν Ίαπετιονίδη, και έλύσατο δυςφροσυνάων, ούκ άέκητι Ζηνός Όλυμπίου ύψιμέδοντος. ὄφο' Ήρακλήος Θηβαγενέος κλέος είη 530 πλεΐον έτ' η τοπάροιθεν έπι χθόνα πουλυβότειραν. τοῦτον ἄρ' ἁζόμενος τίμα ἀριδείκετον υίόν. καίπεο χωόμενος παύθη χόλου δν ποιν έχεσκεν, ούνεκ' έρίζετο βουλάς ύπερμενές Κρονίωνι. καί γάο ὅτ' έκρίνοντο θεοί θνητοί τ' ἄνθρωποι 535 Μηκώνη, τότ' έπειτα μέγαν βοῦν πρόφρονι θυμῷ δασσάμενος προύθηκε, Διός νόον έξαπαφίσκων. τοῖς μὲν γὰρ σάγχας τε χαὶ ἔγχατα πίονα δημῶ έν δινῷ κατέθηκε, καλύψας γαστοί βοείη. τῷ δ' αὖτ' ὀστέα λευχὰ βοὸς δολίη ἐπὶ τέγνη 540 εύθετίσας κατέθηκε, καλύψας ἀργέτι δημφ. δή τότε μιν προςέειπε πατήρ άνδρων τε θεών τε.

'Ιαπετιονίδη, πάντων ἀριδείκετ' ἀνάκτων, ὦ πέπον, ὡς ἑτεροζήλως διεδάσσαο μοίρας.

⁶Ως φάτο κεφτομέων Ζεὺς ἄφθιτα μήδεα είδώς. 545 τὸν δ' αὖτε προςέειπε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης, ἦκ' ἐπιμειδήσας, δολίης δ' οὐ λήθετο τέχνης·

Ζεῦ χύδιστε, μέγιστε θεῶν αἰειγενετάων, τῶνδ' ἕλευ δπποτέρην σε ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἀνώγει.

Φῆ ἑα δολοφοονέων Ζεὺς δ' ἄφθιτα μήδεα εἰδὼς 550

γνῶ **δ**' οὐδ' ἠγνοιησε δόλον· κακὰ δ' ὄσσετο θυμῷ θνητοῖς ἀνθρώποισι, τὰ καὶ τελέεσθαι ἔμελλε. χερσὶ δ' ὄγ' ἀμφοτέρησιν ἀνείλετο λευκὸν ἄλειφα. χώσατο δε φρένας ἀμφί, χόλος δε μιν ϊκετο θυμόν, ώς ίδεν ἀστέα λευκὰ βοὸς δολίη ἐπὶ τέχνη, 555 ἐκ τοῦ δ' ἀθανάτοισιν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων καίουσ' ἀστέα λευκὰ θυηέντων ἐπὶ βωμῶν. τὸν δε μέγ' ἀχθήσας προςέφη νεφεληγερέτα Ζεύς.

Ίαπετιονίδη, πάντων πέοι μήδεα είδώς, δ πέπου, ούκ άρα πω δολίης ἐπελήθεο τέχνης. 560

ως φάτο χωόμενος Ζεύς ἄφθιτα μήδεα είδώς. έχ τούτου δή έπειτα, δόλου μεμνημένος αίεί, ούκ έδίδου μελέοισι πυρός μένος ακαμάτοιο θνητοις άνθρώποις, οι έπι γθονί ναιετάουσιν. άλλά μιν έξαπάτησεν έῦς παῖς Ἰαπετοΐο. 565 κλέψας άκαμάτοιο πυσός τηλέσκοπον αύγην έν ποτλω νάρθηπι. δάπεν δέ έ νειόθι θυμόν. [Ζην' ύψιβοεμέτην, έχόλωσε δέ μιν φίλον ήτος,] ώς ιδ' έν ανθρώποισι πυρός τηλέσκοπον αυγήν. αύτίκα δ' άντι πυρός τεῦξεν κακόν άνθρώποισι. 570 γαίης γὰο σύμπλασσε περικλυτὸς 'Αμφιγυήεις παρθένφ αίδοίη ϊκελον Κρονίδεω διὰ βουλάς. ζώσε δε και κόσμησε θεά γλαυκώπις Άθήνη άργυφέη έσθητι κατακρήθεν δε καλύπτρην. διαδαλέην, χείρεσσι κατέσχεθε, θαύμα ίδέσθαι. 575 [άμφ] δέ οί στεφάνους, νευθηλέας άνθεσι ποίης, ίμερτούς τ' έπέθηκε καρήατι Παλλάς 'Αθήνη.] άμφι δέ οι στεφάνην χουσέην κεφαληφιν έθηκε, την αυτός ποίησε περικλυτός 'Αμφιγυήεις, άσκήσας παλάμησι, χαριζόμενος Διί πατρί. 580 τῆ δ' ένὶ δαίδαλα πολλὰ τετεύχατο, θαῦμα ίδέσθαι, κνώδαλ', δσ' ήπειρος πολλά τρέφει ήδε θάλασσα. τῶν ὅγε πόλλ' ἐνέθηκε, (χάρις δ' ἀπελάμπετο πολλή.) θαυμάσια, ζώοισιν έοιχότα φωνήεσσιν.

Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε καλὸν κακὸν ἀντ' ἀγαθοΐο, 585 ἐξάγαγ' ἕνθα περ ἄλλοι ἔσαν θεοὶ ἠδ' ἄνθρωποι κόσμῷ ἀγαλλομένην γλαυκώπιδος ὀβριμοπάτρης. θαῦμα δ' ἔχ' ἀθανάτους τε θεοὺς θνητούς τ' ἀνθρώπους, ὡς εἶδον δόλον αἰπύν, ἀμήχανον ἀνθρώποισιν.

Έκ τῆς γὰρ γένος ἐστὶ γυναικῶν θηλυτεράων, 590 [τῆς γὰρ ὀλώϊόν έστι γένος και φῦλα γυναικῶν,] πημα μέγ' αί θνητοισι μετ' άνδράσι ναιετάουσιν, ούλομένης πενίης ού σύμφοροι, άλλα χόροιο, ώς δ' δπότ' έν σμήνεσσι κατηρεφέεσσι μέλισσαι κηφήνας βόσκουσι, κακῶν ξυνήονας ἔργων. 595 αι μέν τε πρόπαν ήμαρ ές ήέλιον καταδύντα ήμάτιαι σπεύδουσι, τιθεῖσί τε κηρία λευκά, οί δ' έντοσθε μένοντες έπηρεφέας κατά σίμβλους. άλλότριον πάματον σφετέρην ές γαστέρ' άμῶνται. ως δ' αύτως άνδρεσσι κακόν θνητοϊσι γυναϊκας 600 Ζεύς ύψιβρεμέτης θηκε, ζυνήονας έργων άργαλέων. Έτερον δε πόρεν κακόν άντ' άγαθοϊο. δς πε γάμον φεύγων και μέρμερα έργα γυναικών μή γήμαι έθέλη, όλοόν δ' έπι γήρας ϊκηται, χήτει γηροκόμοιο, δγ' ού βιότου έπιδευής 605 ζώει, αποφθιμένου δε δια πτησιν δατέονται γηρωσταί ω δ' αύτε γάμου μετά μοιρα γένηται, κεδυήν δ' έσχεν άκοιτιν, άρηρυϊαν πραπίδεσσι, τῷ δέ τ' ἀπ' αίῶνος κακὸν ἐσθλῷ ἀντιφερίζει έμμεναι. δς δέ κε τέτμη άταρτηροΐο γενέθλης, 610 ζώει ένλ στήθεσσιν έχων άλίαστον άνίην θυμφ καί κραδίη, και άνήκεστον κακόν έστιν. ας ούκ έστι Διός κλέψαι νόον ούδε παρελθεϊν.

ούδε γαο Ίαπετιονίδης ακάκητα Προμηθεύς τοϊό γ' ύπεξήλυξε βαρύν χόλον, αλλ' ύπ' ανάγκης 615 και πολύϊδριν έόντα μέγας κατα δεσμός έρυκεν.

Όβριάρεφ δ' ώς πρῶτα πατήρ ἀδύσσατο θυμῷ Κόττφ τ' ήδε Γύη, δησε κρατερφ ένι δεσμφ, ήνορέην ύπέροπλον άγώμενος ήδε και είδος και μέγεθος. κατένασσε δ' ύπο χθονός εύουοδείης. 620 ένθ' οίγ' άλγε' έχοντες ύπό χθονλ ναιετάοντες εΐατ' έπ' έσχατιῆ, μεγάλης έν πείρασι γαίης, δηθα μάλ', αχνύμενοι, πραδίη μέγα πένθος έχοντες. άλλά σφεας Κρονίδης τε και άθάνατοι θεοί άλλοι, ούς τέχεν ήύχομος 'Ρεία Κρόνου έν φιλότητι, 625 Γαίης φραδμοσύνησιν ανήγαγον ές φάος αύτις. αὐτὴ γάο σφιν ἅπαντα διηνεκέως κατέλεξε, σύν κείνοις νίκην τε και άγλαόν εύχος άρέσθαι. δηρον γάρ μάρναντο, πόνον θυμαλγέ' έχοντες, Τιτηνές τε θεοί και όσοι Κρόνου έξεγένοντο, 630 αντίον άλλήλοισι διὰ χρατεράς ύσμίνας. οί μέν ἀφ' ὑψηλῆς Όθουος Τιτῆνες ἀγαυοί, οί δ' ἄρ' άπ' Ούλύμποιο Θεοί, δωτηρες έάων, [ούς τέχεν ήθχομος 'Ρεία Κρόνφ εύνηθείσα.] οί δα τότ' άλλήλοισι πόνον θυμαλγέ' έχοντες 635 συνεχέως έμάχοντο δέκα πλείους ένιαυτούς. ούδέ τις ην έριδος χαλεπής λύσις ούδε τελευτή ούδετέροις, ίσον δε τέλος τέτατο πτολέμοιο. άλλ' ότε δη κείνοισι παρέσχεθεν άρματα πάντα, νέπταο τ' άμβροσίη τε, τάπεο θεοί αύτοι έδουσι, 640 πάντων τ' έν στήθεσσιν άέξετο θυμός άγήνως. [ώς νέπταρ δ' έπάσαντο και αμβροσίην έρατεινήν.] δή τότε τοις μετέειπε πατήρ ανδρών τε θεών τε.

Κέκλυτέ μευ, Γαίης τε και Οὐφανοῦ ἀγλαὰ τέκνα, ὄφρ' εἴπω τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει. 645 ἤδη γὰφ μάλα δηφὸν ἐναντίοι ἀλλήλοισι νίκης και κφάτεος πέφι μαφνάμεθ' ἤματα πάντα Τιτῆνές τε θεοί και ὅσοι Κφόνου ἐκγενόμεσθα. ὑμεζς δὲ μεγάλην τε βίην και χεζφας ἀάπτους φαίνετε Τιτήνεσσιν ἐναντίοι ἐν δαι λυγοῆ, 650 μνησάμενοι φιλότητος ἐνηέος, ὅσσα παθόντες ἐς φάος ἂψ ἀφίκεσθε, δυςηλεγέος ἀπὸ δεσμοῦ, ἡμετέφας διὰ βουλὰς ὑπὸ ζόφου ἠεφόεντος.

Ώς φάτο τον δ' έξαῦτις ἀμείβετο Κόττος ἀμύμων δαιμόνι', οὐκ ἀδάητα πιφαύκεαι ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ 655 ἰδμεν, ὅ τοι περὶ μὲν πραπίδες, περὶ δ' ἐστὶ νόημα, ἀλκτὴρ δ' ἀθανάτοισιν ἀρῆς γένεο κρυεροῖο. ἄψορρον δ' ἐξαῦτις, ἀμειλίκτων ἀπὸ δεσμῶν, σῆσιν ἐπιφροσύνησιν ὑπὸ ζόφου ἡερόεντος ἡλύθομεν, Κρόνου υίὲ ἄναξ, ἀνάελπτα παθόντες. 660 τῷ καὶ νῦν ἀτενεῖ τε νόῷ καὶ ἐπίφρονι βουλῆ ἑυσόμεθα κράτος ὑμὸν ἐν αἰνῆ δηιοτῆτι, μαρνάμενοι Τιτῆσιν ἀνὰ κρατερὰς ὑσμίνας.

Ώς φάτ' ἐπήνησαν δὲ θεοί, δωτῆφες ἐάων, μῦθον ἀπούσαντες πολέμου δ' ἐλιλαίετο θυμος 665 μᾶλλον ἔτ' ἢ τοπάφοιθε μάχην δ' ἀμέγαφτον ἔγειφαν πάντες, θήλειαί τε καὶ ἄφσενες, ἤματι κείνω, Τιτῆνές τε θεοὶ καὶ ὅσοι Κφόνου ἐξεγένοντο, οῦς τε Ζεὺς Ἐφέβεσφιν ὑπὸ χθονὸς ἦκε φόωςδε, δεινοί τε κφατεφοί τε, βίην ὑπέφοπλον ἔχοντες. 670 [τῶν ἑκατὸν μὲν χείφες ἀπ' ὅμων ἀἰσσοντο πᾶσιν ὑμῶς, κεφαλαὶ δὲ ἑκάστω πεντήκοντα ἐξ ὅμων ἐπέφυχον ἐπὶ στιβαφοῖσι μέλεσσιν.]

ησιογομ

ού τότε Τιτήνεσσι κατέσταθεν έν δαί λυγρη, πέτρας ήλιβάτους στιβαρής έν χερσίν έχοντες. 675 Τιτήνες δ' έτέρωθεν έχαρτύναντο φάλαγγας προφρονέως, χειρών τε βίης θ' αμα έργον έφαινον άμφότεροι. δεινόν δε περίαχε πόντος άπείρων, γη δε μέγ' έσμαράγησεν, επέστενε δ' ούρανος εύους σειόμενος, πεδόθεν δ' έτινάσσετο μακρός Όλυμπος 680 διπη υπ' άθανάτων, ένοσις δ' ίκανε βαρεία Τάρταρον ήερόεντα, ποδῶν τ' αίπεῖα ἰωὴ άσπέτου ίωχμοΐο βολάων τε κρατεράων. ως ἄρ' ἐπ' ἀλλήλοις Γεσαν βέλεα στονόεντα. φωνή δ' άμφοτέρων ϊκετ' ούρανόν άστερόεντα 685 κεκλομένων οι δε ξύνισαν μεγάλω άλαλητω. ούδ' αρ' έτι Ζεύς ίσχεν έὸν μένος ἀλλά νυ τοῦγε είθαο μέν μένεος πληντο φρένες, έκ δέ τε πασαν φαΐνε βίην άμυδις δ' άρ' άπ' ούρανοῦ ήδ' άπ' Όλύμπου άστράπτων έστειχε συνωχαδόν οί δε κεραυνοί 690 ίκταο αμα βροντή τε και άστεροπή ποτέοντο χειρός απο στιβαρής, ίερην φλόγα είλυφόωντες. ταφφέες · άμφί δε γαΐα φεφέσβιος έσμαράγιζεν καιομένη, λάκε δ' άμφι πυρι μεγάλ' άσπετος ύλη. έζεε δε γθών πασα και 'Ωκεανοϊο δέεθρα, 695 πόντος τ' άτούγετος. τούς δ' αμφεπε θεομός άυτμή Τιτήνας χθονίους, φλόξ δ' ήέρα δίαν ίκανεν άσπετος, όσσε δ' άμερδε και ίφθίμων περ έόντων αύγή μαρμαίρουσα χεραυνού τε στεροπής τε. καῦμα δὲ θεσπέσιον κάτεχεν Χάος εἴσατο δ' ἄντα 700 όφθαλμοϊσιν ίδειν ήδ' ούασιν όσσαν άκουσαι αύτως, ώς ότε Γαΐα και Ούρανός εύρυς υπερθεν πίλναινθ'. οίος γάρ πε μέγιστος δουπος όρώροι

της μέν έρειπομένης, του δ' ύψόθεν έξεριπόντος, τόσσος δουπος έγεντο θεῶν έριδι ξυνιόντων. 705 σύν δ' άνεμοί τ' ενοσίς τε χονίην έσφαράγιζον [βροντήν τε στεροπήν τε και αιθαλόεντα κεραυνόν, **κήλα Διός μεγάλοιο, φέρον δ' ίαγήν τ' ένοπήν** τε] ές μέσον άμφοτέρων, ότοβος δ' απλητος όρώρει σμερδαλέης έριδος, κάρτος δ' άνεφαίνετο έργων, 710 έκλίνθη δε μάχη ποιν δ' άλλήλοις επέχοντες έμμενέως έμάχοντο διὰ κρατεράς ύσμίνας. ος δ' αρ' έν πρώτοισι μάχην δριμεταν έγειραν Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύης τ' αατος πολέμοιο, οί δα τριηκοσίας πέτρας στιβαρών άπό χειρών 715 πέμπον έπασσυτέρας, κατὰ δ' έσκίασαν βελέεσσι Τιτήνας, και τούς μεν ύπο χθονός εύουοδείης πέμψαν καί δεσμοϊσιν έν άργαλέοισιν έδησαν, νικήσαντες χερσίν ύπερθύμους περ έόντας, τόσσον ένερθ ύπο γης, όσον ούρανός έστ άπο yains. 720 ίσον γάο τ' άπὸ γῆς ἐς Τάρταρον ἠερόεντα. [έννέα γάο νύκτας τε καὶ ἤματα χάλκεος ἄκμων ούρανόθεν κατιών δεκάτη ές γαΐαν ϊκοιτο. έννέα δ' αὐ νύκτας τε καὶ ηματα χάλκεος ἄκμων έχ γαίης κατιών δεκάτη ές Τάρτας' ϊκοιτο] 725 τόν πέρι γάλκεον έρχος έλήλαται άμφι δέ μιν νύξ τριστοιχεί κέχυται περί δειρήν αύταρ υπερθεν γης δίζαι πεφύασι και άτουγέτοιο θαλάσοηь. ένθα θεοί Τιτήνες ύπὸ ζόφφ ήερόεντι κεκούφαται βουλήσι Διός νεφεληγερέταο, 730 [χώρφ έν εύρώεντι, πελώρης έσχατα γαίης.] τοις ούκ έξιτόν έστι, πύλας δ' έπέθηκε Ποσειδών

ΗΣΙΟΔΟΥ

χαλχείας, τείχος δε περοίχεται ἀμφοτέφωθεν. ένθα Γύης, Κόττος τε και Όβριάρεως μεγάθυμος ναίουσιν, φύλαχες πιστοί Διός αἰγιόχοιο. 735 ένθα δε γης δνοφερης και Ταρτάρου ἀερόεντος πόντου τ' ἀτρυγέτοιο και οὐρανοῦ ἀστερόεντος έξείης πάντων πηγαί και πείρατ' ἕασιν, ἀργαλέ', εὐρώεντα, τάτε στυγέουσι θεοί περ, χάσμα μέγ', οὐδέ κε πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν 740 οὖδας ϊκοιτ', εἰ πρῶτα πυλέων ἕντοσθε γένοιτο. ἀλλά κεν ἕνθα και ἕνθα φέροι πρό θύελλα θυέλλη [ἀργαλέη· δεινόν τε και ἀθανάτοισι θεοϊσι τοῦτο τέρας· και νυκτός ἐρεμνῆς οἰκία δεινὰ ἕστηκεν νεφέλης κεκαλυμμένα κυανέησι.] 745

Τῶν πρόσθ' Ἰαπετοΐο πάις ἔχετ' οὐρανὸν εὐρὺν ἑστηώς, κεφαλῆ τε καὶ ἀκαμάτησι χέρεσσιν, ἀστεμφέως, ὅθι Νύξ τε καὶ Ἡμέρη ἀσσον ἰοῦσαι ἀλλήλας προςἑειπον, ἀμειβόμεναι μέγαν οὐδόν, χάλκεον. ἡ μὲν ἔσω καταβήσεται, ἡ δὲ θύραζε 750 ἔρχεται, οὐδέ ποτ' ἀμφοτέρας δόμος ἐντὸς ἐέργει, ἀλλ' αἰεὶ ἑτέρη γε δόμων ἔκτοσθεν ἐοῦσα γαῖαν ἐπιστρέφεται, ἡ δ' αὖ δόμου ἐντὸς ἐοῦσα μίμνει τὴν αὐτῆς ὥρην ὁδοῦ, ἔςτ' ἂν ῖκηται, [ἡ μὲν ἐπιχθονίοισι φάος πολυδερκὲς ἔχουσα, 755 ἡ δ' ౠνον μετὰ χερσί, κασίγνητον Θανάτοιο, Νὺξ ὀλοή, νεφέλη κεκαλυμμένη ἠεροειδεῖ.]

Ένθα δὲ Νυκτὸς παῖδες ἐφεμνῆς οἰκί ἔχουσιν, "Υπνος καὶ Θάνατος, δεινοὶ θεοί οὐδέ ποτ αὐτοὺς Ἡἰλιος φαέθων ἐπιδέφκεται ἀκτίνεσσιν 760 οὐφανὸν είςανιῶν οὐδ' οὐφανόθεν καταβαίνων. τῶν ἕτεφος μὲν γῆν τε καὶ εὐφέα νῶτα θαλάσσης

ήσυχος ἀνστρέφεται καὶ μείλιχος ἀνθρώποισι, τοῦ δὲ σιδηρέη μὲν κραδίη, χάλκεον δέ οί ἦτορ νηλεὲς ἐν στήθεσσιν ἕχει δ' ὃν πρῶτα λάβησιν 765 ἀνθρώπων ἐχθρὸς δὲ καὶ ἀθανάτοισι θεοϊσιν.

Ένθα θεοῦ χθονίου πρόσθεν δόμοι ἀχήεντες, ἰφθίμου τ' Ἀΐδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης, ἑστᾶσιν, δεινὸς δὲ κύων προπάροιθε φυλάσσει, ΄ νηλειής, τέχνην δὲ κακὴν ἔχει · ἐς μὲν ἰόντας 770 σαίνει ὁμῶς οὐρῆ τε καὶ οὖασιν ἀμφοτέροισιν, ἐξελθεῖν δ' οὐκ αὖτις ἐῷ πάλιν, ἀλλὰ δοκεύων ἐσθίει ὅν κε λάβησι πυλέων ἔκτοσθεν ἰόντα [ἰφθίμου τ' Ἀίδεω καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης.]

Ένθα δὲ ναιετάει στυγερή θεός άθανάτοισι, 775 δεινή Στύξ, θυγάτης άψοροόου 'Ωκεανοΐο πρεσβυτάτη. νόσφιν δε θεῶν κλυτά δώματα ναίει μαχρησιν πέτρησι χατηρεφέ' άμφι δε πάντη κίοσιν άργυρέοισι πρός ούρανόν έστήρικται. Ιπαῦρα δὲ Θαύμαντος θυγάτης πόδας ἀκέα Ιρις 780 άγγελίην πωλείται έπ' εύρέα νῶτα θαλάσσης, όππότ' ξρις και νεϊκος έν άθανάτοισιν ὄρηται,] καί δ' ότε τις ψεύδηται Όλύμπια δώματ' έχόντων, Ζεύς δέ τε Ιοιν έπεμψε θεῶν μέγαν δοχον ένεϊχαι τηλόθεν έν χουσέη προχόω, πολυώνυμον ύδωρ, 785 ψυχρόν, δ τ' έχ πέτρης καταλείβεται ήλιβάτοιο. ύψηλης πολλόν δέ θ' ύπό χθονός εύουοδείης έξ ίεροῦ ποταμοΐο δέει διὰ νύκτα μέλαιναν 'Ωπεανοΐο πέρας· δεκάτη δ' έπὶ μοῖρα δέδασται. έννέα μέν περί γην τε καί εύρέα νῶτα θαλάσσης 790 δίνης ἀργυρέης είλιγμένος είς αλα πίπτει, ή δε μί' έκ πέτρης προρέει μέγα πημα θεοίσιν.

ήσιοδοτ

δς κεν την έπίορχον απολείψας έπομόσση άθανάτων, οδ έχουσι κάρη νιφόεντος Όλύμπου. κείται νήϋτμος τετελεσμένον είς ένιαυτόν, 795 ούδέ ποτ' άμβροσίης και νέκταρος ξρχεται άσσον βρώσιος, άλλ' δγε κείται άνάπνευστος και άναυδος στρωτοῖς έν λεχέεσσι, κακόν δέ έ κῶμα καλύπτει. αύτὰρ ἐπὴν νοῦσον τελέση μέγαν εἰς ἐνιαυτόν, άλλος δ' έξ άλλου δέχεται χαλεπώτερος άθλος. 800 είνάετες δε θεῶν ἀπομείρεται αίεν ἐόντων, ούδέ ποτ' ές βουλην έπιμίσγεται ούδ' έπι δαϊτας έννέα πάντα έτεα. δεχάτω δ' έπιμίσγεται αύτις είρέας άθανάτων, οι Όλύμπια δώματ' έχουσι. τοΐον ἄρ' ὅρκον έθεντο θεοί Στυγός ἄφθιτον ὕδωρ, 805 ώγύγιον, τό θ' ίησι καταστυφέλου δια γώρου.

["Ένθα δὲ γῆς δνοφερῆς καὶ Ταρτάρου ἀερόεντος πόντου τ' ἀτρυγέτοιο καὶ οὐρανοῦ ἀστερόεντος έξείης πάντων πηγαὶ καὶ πείρατ' ἔασιν, ἀργαλέ', εὐρώεντα, τάτε στυγέουσι θεοί περ. 810 ἔνθα δὲ μαρμάρεαί τε πύλαι καὶ χάλκεος οὐδός, ἀστεμφής, δίζησι διηνεκέεσσιν ἀρηρώς, αὐτοφυής· πρόσθεν δὲ θεῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων Τιτῆνες ναίουσι, πέρην Χάεος ζοφεροΐο. αὐτὰρ ἐρισμαράγοιο Διὸς κλειτοὶ ἐπίκουροι 815 δώματα ναιετάουσιν ἐπ' Ἐκεανοΐο θεμέθλοις, Κόττος τ' ἀδὲ Γύης· Βριάρεών γε μὲν ἀῦν ἐόντα γαμβρὸν ἑὸν ποίησε βαρύκτυπος Ἐννοσίγαιος, δῶκε δὲ Κυμοπόλειαν ἀπυίειν, θυγατέρα ἥν.]

Αὐτὰς ἐπεὶ Τιτῆνας ἀπ' οὐςανοῦ ἐξέλασε Ζεύς, 820 ὁπλότατον τέκε παῖδα Τυφωέα Γαῖα πελώςη

Ταρτάρου έν φιλότητι διὰ χουσέην Άφοοδίτην. ού χείρες μεν άαπτοι, έπ' ίσχύι έργματ' έχουσαι, καί πόδες ακάματοι κρατερού θεού έκ δέ οί ώμων ήν έκατόν κεφαλαί όφιος, δεινοΐο δράκοντος, 825 γλώσσησι δνοφερησι λελειχμότες, έχ δέ οί όσσων θεσπεσίης πεφαλησιν ύπ' όφούσι πῦο ἀμάρυσσε. [πασέων δ' έκ κεφαλέων πῦο καίετο δερκομένοιο,] φωναί δ' έν πάσησιν έσαν δεινής κεφαλήσι παντοίην ὅπ΄ ἰείσαι, ἀθέσφατον · ἄλλοτε μεν νάρ 830 φθέγγονθ' ώςτε θεοΐσι συνιέμεν, άλλοτε δ' αύτε ταύρου έριβρύχεω, μένος άσχέτου όσσαν, άγαύρου, άλλοτε δ' αύτε λέοντος άναιδέα θυμόν έχοντος, άλλοτε δ' αθ σκυλάκεσσιν έοικότα, θαύματ' άκοῦσαι, άλλοτε δ' αὖ δοίζεσγ', ὑπὸ δ' ἤχεεν οὕρεα μακρά. 835 καί νύ κεν έπλετο έργον ἀμήχανον ἤματι κείνω, אמו אבע טיר טיחדסוסו אמן מטמימדסוסוע מעמצבע, εί μή αζό όξυ νόησε πατής ανδοών τε θεών τε. σκληρόν δ' έβρόντησε και όβριμον, άμφι δε γατα σμερδαλέον πονάβησε παι ούρανός εύρυς υπερθεν, 840 πόντος τ' 'Ωκεανοῦ τε δοαί και τάρταρα γαίης. ποσσί δ' υπ' άθανάτοισι μέγας πελεμίζετ' Όλυμπος όρνυμένοιο άναχτος ύπεστενάχιζε δε γαΐα. καύμα δ' ύπ' άμφοτέρων κάτεχεν ίσειδέα πόντον βροντης τε στεροπης τε, πυρός τ' άπὸ τοῖο πελώρου, 845 [πρηστήρων ανέμων τε κεραυνοῦ τε φλεγέθοντος.] έζεε δε γθών πασα και ουρανός ήδε θάλασσα. θῦε δ' ἄρ' ἀμφ' ἀκτὰς περί τ' ἀμφί τε κύματα μακρὰ διπη υπ' άθανάτων, ένοσις δ' άσβεστος δρώρει. [τρέσσ 'Αΐδης, ένέροισι καταφθιμένοισιν άνάσσων, 850 Τιτηνές & υποταρτάριοι, Κρόνον άμφις έόντες,

ήσιοδου

άσβέστου κελάδοιο και αίνης δητοτήτος.] Ζεύς δ', έπει ούν κόρθυνεν έόν μένος, είλετο δ' ὅπλα, βροντήν τε στεροπήν τε και αιθαλόεντα κεραυνόν. πληξεν απ' Ούλύμποιο επάλμενος· αμφί δε πάσας 855 έπρεσε θεσπεσίας πεφαλάς δεινοΐο πελώρου. αύταο έπει δή μιν δάμασε πληγησιν Ιμάσσας, ήριπε γυιωθείς, στενάχιζε δε γαία πελώρη. φλόξ δε περαυνωθέντος απέσσυτο τοιο αναπτος ούφεος έν βήσσησιν Αιτνης παιπαλοέσσης. 860 πληγέντος πολλή δε πελώρη καίετο γαΐα άτμη θεσπεσίη και έτήκετο, κασσίτερος ώς τέχνη υπ' αίζηῶν ὑπό τ' εὐτρήτου χοάνοιο θαλφθείς, ήε σίδηρος, όπεο χρατερώτατός έστιν. ούρεος έν βήσσησι δαμαζόμενος πυρί κηλέω 865 [τήκεται έν χθονί δίη ύφ' 'Ηφαίστου παλάμησιν.] ως άρα τήκετο γαΐα σέλα πυρός αίθομένοιο. [όιψε δέ μιν θυμῷ ἀκαχών ἐς Τάρταρον εὐρύν.]

'Έχ δὲ Τυφωέος ἔστ' ἀνέμων μένος ὑγορν ἀέντων, νόσφι Νότου Βορέω τε, καὶ ἀργέστεω Ζεφύροιο· 870 οἴ γε μὲν ἐχ θεόφιν γενεή, θνητοῖς μέγ' ὄνειαρ. οἰ δ' ἄλλοι μαψαῦραι ἐπιπνείουσι θάλασσαν· αῦ δή τοι πίπτουσαι ἐς ἠεροειδέα πόντον, πῆμα μέγα θνητοῖσι, κακῆ θύουσιν ἀέλλη· ἄλλοτε δ' ἅλλη ἅεισι, διασχιδνᾶσί τε νῆας, 875 ναύτας τε φθείρουσι· κακοῦ δ' οὐ γίγνεται ἀλκὴ ἀνδράσιν, οῦ κείνησι συνάντωνται κατὰ πόντον· al δ' αὖ καὶ κατὰ γαῖαν ἀπείριτον, ἀνθεμόεσσαν, ἔργ' ἐρατὰ φθείρουσι χαμαιγενέων ἀνθρώπων, πιμπλεῦσαι κόνιός τε καὶ ἀργαλέου κολοσυρτοῦ. 880

Αύταρ έπεί δα πόνον μάχαρες θεοί έξετέλεσσαν. Τιτήνεσσι δε τιμάων πρίναντο βίηφι, δή δα τότ' ώτρυνον βασιλευέμεν ήδε άνάσσειν Γαίης φραδμοσύνησιν Όλύμπιον εύρύοπα Ζην άθανάτων δ. δε τοΐσιν έΰ διεδάσσατο τιμάς. 885 Ζεύς δε θεῶν βασιλεύς πρώτην αλογον θέτο Μητιν. πλεϊστα θεών τε ίδυϊαν ίδε θνητών άνθρώπων. άλλ' ότε δή δ' ήμελλε θεάν γλαυχῶπιν Άθήνην τέξεσθαι, τότ' έπειτα δόλω φρένας έξαπατήσας αίμυλίοισι λόγοισιν έην έσκάτθετο νηδύν 890 Γαίης φραδμοσύνησι και Ούρανοῦ ἀστερόεντος. τώς γάο οί φρασάτην, ίνα μή βασιληίδα τιμήν άλλος έχη Διός άντὶ θεῶν αίειγενετάων. έκ γάο της είμαοτο περίφρονα τέκνα γενέσθαι. πρώτην μέν κούρην γλαυκώπιδα Τριτογένειαν 895

ίσον έχουσαν πατρί μένος καὶ ἐπίφρονα βουλήν αὐτὰο ἔπειτ' ἄρα παιδα θεῶν βασιλῆα καὶ ἀνδρῶν ἥμελλεν τέξεσθαι, ὑπέρβιον ἦτορ ἔχοντα ἀλλ' ἄρα μιν Ζεὺς πρόσθεν ἑὴν ἐσκάτθετο νηδύν, [ὡς δή οί φράσσαιτο θεὰ ἀγαθόν τε κακόν τε.] 900

Δεύτερον ήγάγετο λιπαρήν Θέμιν, η τέχεν Ώρας, Εὐνομίην τε Δίχην τε καὶ Εἰρήνην τεθαλυϊαν, αιτ' ἔργ' ἀρεύουσι καταθνητοισι βροτοισι, Μοίρας θ', ἦς πλείστην τιμὴν πόρε μητίετα Ζεύς, Κλωθώ τε Δάχεσίν τε καὶ "Ατροπον, αιτε διδοῦσι 905 θνητοις ἀνθρώποισιν ἔχειν ἀγαθόν τε κακόν τε.

Τρεϊς δέ οί Εὐρυνόμη Χάριτας τέκε καλλιπαρήους, ['Ωκεανοῦ κούρη, πολυήρατον εἶδος ἔχουσα,] 'Αψλαΐην τε καὶ Εὐφροσύνην Θαλίην τ' ἐρατεινήν τῶν καὶ ἀπὸ βλεφάρων ἔρος εἴβετο δερκομενάων 910 λυσιμελής καλὸν δέ θ' ὑπ' ὀφούσι δεοκιόωνται. Αὐτὰο ὁ Δήμητοος πολυφόοβης ἐς λέχος ἦλθεν ἢ τέκε Πεοσεφόνην λευκώλενον, ἢν Αιδωνεὺς ῆοπασεν ἦς παοὰ μητοός ἔδωκε δὲ μητίετα Ζεύς.

Μνημοσύνης δ' έξαῦτις έφάσσατο χαλλιχόμοιο, 913 έξ ἦς οί Μοῦσαι χουσάμπυχες έξεγένοντο έννέα, τῆσιν ἅδον θαλίαι χαὶ τέφψις ἀοιδῆς.

Λητώ δ' Άπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν ἰοχέαιραν, [μερόεντα γόνον περὶ πάντων Οὐρανιώνων, γείνατ' ἅρ' αἰγιόχοιο Διὸς φιλότητι μιγεῖσα. 920

Λοισθοτάτην δ' Ήρην θαλερήν ποιήσατ' αχοιτιν. ή δ' Ήβην καί "Αρηα καί Είλείθυιαν έτικτε, μιχθεϊσ' έν φιλότητι θεῶν βασιλῆϊ καί ἀνδρῶν.

Αὐτὸς δ' ἐκ κεφαλῆς γλαυκώπιδα γείνατ' Ἀθήνην, δεινήν, ἐγοεκύδοιμον, ἀγέστρατον, ἀτουτώνην, 925 πότνιαν, ἦ κέλαδοί τε ἅδον πόλεμοί τε μάχαι τε.

"Ηρη δ' "Ηφαιστον χλυτόν οὐ φιλότητι μιγεῖσα γείνατο, καὶ ζαμένησε καὶ ἦρισεν ῷ παραχοίτῃ, ἐκ πάντων τέχνησι κεκασμένον Οὐρανιώνων.

'Εκ δ' 'Αμφιτρίτης και έρικτύπου Έννοσιγαίου 930 Τρίτων εὐρυβίης γένετο μέγας, ὅςτε θαλάσσης πυθμέν' ἔχων παρὰ μητρι φίλη και πατρι ἄνακτι ναίει χρύσεα δῶ, δεινὸς θεός. αὐτὰρ "Αρηι δινοτόρφ Κυθέρεια Φόβον και Δείμον ἔτικτε δεινούς, οῖτ' ἀνδρῶν πυκινὰς κλονέουσι φάλαγγας 935 ἐν πολέμφ κρυόεντι σὺν "Αρηι πτολιπόρθφ. ΄Αρμονίην θ', ἢν Κάδμος ὑπέρθυμος θέτ' ἄκοιτιν.

Ζηνί δ' ἄο' 'Ατλαντίς Μαίη τέκε κύδιμον Έομῆν, κήουκ' ἀθανάτων, Ιερον λέχος είςαναβᾶσα. Καδμείη δ' ἅοα οί Σεμέλη τέκε φαίδιμον υίον 940

ιιχθεΐσ' έν φιλότητι Διώνυσον πολυγηθέα, έθάνατον θνητή νῦν δ' ἀμφότεροι θεοί εἰσιν. 1λκμήνη δ' ἄρ' ἕτικτε βίην Ἡρακληείην ιιχθεΐσ' ἐν φιλότητι Διὸς νεφεληγερέταο.

'Αγλαΐην δ' Ήφαιστος, ἀγακλυτός ἀμφιγυήεις, 945 πλοτάτην Χαρίτων θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν. φυσοκόμης δε Διώνυσος ξανθὴν 'Αριάδνην, ιούρην Μίνωος, θαλερὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν. τὴν δε οι ἀθάνατον καὶ ἀγήρω θῆκε Κρονίων. Ἡβην δ' Αλκμήνης καλλισφύρου ἄλκιμος υίος, 950 'ς Ἡρακλῆος, τελέσας στονόεντας ἀέθλους, ταῖδα Διός μεγάλοιο καὶ "Ηρης χρυσοπεδίλου, ιίδοίην θέτ' ἄκοιτιν ἐν Οὐλύμπῷ νιφόεντι, ὅλβιος, ὅς μέγα ἕργον ἐν ἀθανάτοισιν ἀνύσσας ναίει ἀπήμαντος καὶ ἀγήραος ἤματα πάντα. 955

Ήελίφ δ' ἀχάμαντι τέχε κλυτός Ώχεανίνη Πεφσηΐς Κίφχην τε καὶ Λίήτην βασιλῆα. Λίήτης δ' υίὸς φαεσιμβφότου Ήελίοιο ιούφην Ώχεανοΐο τελήεντος ποταμοΐο «ῆμε θεῶν βουλῆσιν Ἰδυΐαν χαλλιπάφηον. 960 ἡ δέ νύ οἱ Μήδειαν ἐῦσφυφον ἐν φιλότητι γείναθ' ὑποδμηθεΐσα διὰ χουσέην Άφφοδίτην.

Υμεζς μέν νῦν χαίζετ' Ὀλύμπια δώματ' ἔχοντες, νῆσοί τ' ἤπειζοί τε καὶ ἁλμυξὸς ἔνδοθι πόντος.] νῦν δὲ θεάων φῦλον ἀείσατε, ἡδυέπειαι 965 Μοῦσαι Ὀλυμπιάδες, κοῦζαι Διὸς αἰγιόχοιο, ὅσσαι δὴ θνητοῖσι παξ΄ ἀνδράσιν εὐνηθεῖσαι ἀθάναται γείναντο θεοῖς ἐπιείκελα τέκνα.

Δημήτης μέν Πλοῦτον ἐγείνατο, δῖα θεάων, Ιασίφ ἦφωϊ μιγεῖσ' ἐρατῆ φιλότητι 970 Ηπειοδ. 8 ναφ ένι τριπώϊφ, Κρήτης έν πίστ δήμο, έσθλύν, ός εἰσ ἐπὶ γην τε καὶ εἰφέα νῶτα θαλάσση πῶσιν τῷ δὲ τυγύνα καὶ οῦ κ' ἐς τείρας Ϊκηται, τὺν δ' ἀφνειών ἐθηκε, ποιών τέ οἰ ἀποσεν ὅλβου. Κάδμο δ' Άρμονίη, θυγάτης τρυτέης Άφροδ

105-

92

Ίνο και Σεμέλην και Αγατήν καλακάρχου, Αύτονόην θ', ην γημεν Αρισταίος βαθυγαίτης, γείνατο και Πολύδαρου ένστεφάνο ένι Θήβη.

[Κούρη δ' ²Ωκεπνοτ, Χουσάορι παρτεφοθύμφ μιχθείο² έν φιλότητι πολυχούσου ²Αφροδίτης, ⁹⁸ Καλλιφόη τέχε χαϊδα βροτών πάφτιστον απάντων, Γηρυονέα, τον πτεϊνε βίη ⁵Ηφαληείη βοών ἕνεχ' είλιπόδων ἀμφιρρύτφ εἰν ²Ερυθείη.] Τιθωνῷ δ' Ήως τέχε Μέμνονα χαλχοχορυστήν, Λίθιόπων βασιλῆα, χαι ³Ημαθίωνα ἄναχτα. ⁹⁸ αὐτάρ τοι Κεφάλφ φιτύσατο φαίδιμον υίόν, ἰφθιμον Φαέθοντα, θεοίς ἐπιείχελον ἄνδρα. τόν φα νέον τέρεν ἅνθος ἔχοντ' ἐριχυδέος ήβης παϊδ' ἀταλὰ φρονέοντα φιλομμειδης ²Αφροδίτη ὡρτ' ἀνερειψαμένη, χαί μιν ζαθέοις ένὶ νηοῖς ⁹⁸ νηοπόλον μύχιον ποιήσατο, δαίμονα δίον.

Κούφην δ' Λίήταο διοτρεφέος βασιλῆος Λίσονίδης βουλῆσι θεῶν αἰειγενετάων ἡγε παρ' Λίήτεω, τελέσας στονόεντας ἀέθλους, τοὺς πολλοὺς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ὑπερήνωρ, 995 ὑβριστὴς Πελίης καὶ ἀτάσθαλος, ὀβριμοεργός. τοὺς τελέσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας, ἀκείης ἐπὶ νηὸς ἅγων ἑλικώπιδα κούρην Λίσονίδης, καί μιν θαλερὴν ποιήσατ' ἅκοιτιν.

ιί ζ' ηγε δμηθείσ' ύπ' Ίήσονι ποιμένι λαῶν 1000 Ιήδειον τέχε παίδα, τὸν οὖζεσιν ἔτζεφε Χείζων Γιλυζίδης· μεγάλου δὲ Διὸς νόος ἐξετελείτο.

Αὐτὰο Νηοῆος κοῦραι, ἁλίοιο γέφοντος, τοι μὲν Φῶκον Ψαμάθη τέκε δĩα θεάων Γίακοῦ ἐν φιλότητι διὰ χουσέην Ἀφοοδίτην, 1005 Γηλέϊ δὲ δμηθείσα θεὰ Θέτις ἀργυρόπεζα είνατ' Ἀχιλλῆα ἑηξήνορα, θυμολέονα.

Αίνείαν δ' ἄφ' ἕτιπτεν ἐϋστέφανος Κυθέρεια ίγχίση ἥρωϊ μιγεϊσ' ἐρατῆ φιλότητι Ιδης ἐν κορυφῆσι πολυπτύχου, ὑληέσσης. 1010 Ιίρκη δ', Ήελίου θυγάτηρ Υπεριονίδαο, είνατ' Όδυσσῆος ταλασίφρονος ἐν φιλότητι Αγριον ἠδὲ Λατίνον ἀμύμονά τε κρατερόν τε, Τηλέγονόν τε ἕτιπτε διὰ χρυσέην 'Αφροδίτην.] ¹ δ' ἤτοι μάλα τῆλε μυχῷ νήσων Γεράων 1015 ασιν Τυρσηνοίσιν ἀγακλειτοίσιν ἅνασσον. Ναυσίθοον δ' Όδυσῆϊ Καλυψὰ δία θεάων είνατο Ναυσίνοόν τε μιγεῖσ' ἐρατῆ φιλότητι.

Αυται μέν θνητοίσι πας ἀνδράσιν εὐνηθείσαι θάναται γείναντό θεοίς ἐπιείκελα τέκνα. 1020 ῦν δὲ γυναικῶν φῦλον ἀείσατε, ἡδυέπειαι Κοῦσαι Ἐλυμπιάδες, κοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,

: ***** 1

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

A.

Τάσιοι στρατεύσαντες έπὶ τὰς Ἡλεκτούωνος βοῦς άνείλον τούς τῆς Άλχμήνης ἀδελφούς, τῶν θρεμμάτων ύπεραγωνιζομένους. τοῦ δὲ 'Αμφιτρύωνος βουλομέ νου αύτη συνελθείν1), ού πρότερον αύτῷ ὑπέσχετο, πρινή παρά των άδελφοκτόνων είςπράξηται τιμωρίαν²). δ δε έπιστρατεύσας άνειλεν αύτούς. κατά δε την αύτην νύκτα συνέρχονται αύτη άμφότεροι, δ τε Ζεύς καί δ 'Αμφιτούων, δ μέν έκ⁸) τοῦ πολέμου ύποστρέψας, Ζεύς δε βουληθείς τοις άνθρώποις βοηθόν γεννησαι. ή δε κύει έκ μεν 'Αμφιτούωνος 'Ιφικλέα, έκ δε Διος Ηρακλέα. δς mal⁴) έπι Κύκνον, "Αρεος υίόν, ήνίοχον έχων Ιόλαον, στρατεύεται, δς τούς τὰς δεκάδας⁵) ἄγοντας είς Πυθώ περιεσύλα. σχεπασθείς οὖν ήφαιστοτεύχτω ἀσπίδι πρόςεισιν είς Τραχίνα φοός Κήϋκα. συμβαλών δε τῷ Κύκνω αὐτόν μέν άναιρεϊ, τόν δε Άρην, ύπερασπίζοντα τού υίου, κατά μηρόν τιτρώσκει, και ούτως έρχεται πρός

αύτη βουλομένου συνεισελθείν Εm. 2) ποιν η τω άδειφοκτόνω είσπραξαι τιμωρίαν Εm. 3) άπό Εm. 4) και όm. Em.
 Goettl.: lege δεκάτας. Sic Rank. Schoem. — ἐσύλα Em.

Κήϋκα. ἡν δὲ ὁ Κύκνος γαμβρὸς Κήϋκος ἐπὶ θυγατρὶ Θεμιστονόη⁶).

Οί Τάφιοι καὶ οἱ Τηλεβόαι εἰς ἔριν ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ᾿Λλκμήνης ἐφόνευσαν αὐτούς. αὐτὴ δὲ τὸν ἑαυτῆς γάμον ἐκήρυττε γαμεῖσθαι τῷ δυναμένφ διεκδικῆσαι τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς. περιερχομένη οὖν ἐπὶ τούτοις ἡλθεν ἐν Θήβαις, ὅπου ἐδούλευεν ὁ ᾿Λμφιτρύων τότε. κἀκεῖνος ὑπέσχετο αὐτῆ. * * *¹) ὁ ᾿Λμφιτρύων ὁ τῆς ᾿Λλκμήνης σύνευνος τὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικος πατέρα ἘΗλεκτρύωνα ἀποκτείνας.

Г.

Τῆς Ασπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ' Καταλόγω φέρεται μέχρι στίχων ν' καὶ ς'⁸). ὑπώπτευκε δὲ ᾿Αριστοφάνης, οὐχ ὁ κωμικός, ἀλλά τις ἔτερος, γραμματικός, ὡς οὐκ οὖσαν αὐτὴν⁹) Ἡσιόδου, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς τὴν Ὁμηρικὴν ἀσπίδα μιμήσασθαι προαιρουμένου. Μεγακλῆς δὲ ὁ ᾿Αθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἅλλως δὲ ἐπιτιμῷ τῷ Ἡσιόδῷ¹⁰). ἅλογον γάρ φησι ποιεῖν ¨Ηφαιστον τοῖς τῆς μητέρος ἐχθροῖς ὅπλα παρέ-

χοντα. Άπολλώνιος δε ό Ῥόδιος έν τῷ γ΄ φησιν αὐ τοῦ¹¹) είναι, ἕχ τε τοῦ χαραχτῆρος και ἐχ τοῦ τὸι Ἰόλαον ἐν τῷ Καταλόγῷ εύρίσχειν ἡνιοχοῦντα τῷ Ἡρακλεί. ὡςαύτως δε χαι Στησίχορός¹³) φησιν Ἡσιόδου είναι τὸ ποίημα.

άλλως ἐπιτιμαται Ήσιόδφ Em. — 11) αὐτὴν Em. — 12) "The name is probably corrupt" Pal. — Sequitur apud Heinrich et Goettl. Argumentum Δ e codd. Rehdig. et Flor. XXXI, 20. Omis. Rank. Pal. Schoemannus.

ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Ή οΐη προλιποῦσα δόμους καὶ πατρίδα γαΐαν ήλυθεν ές Θήβας μετ' ἀρήτον 'Αμφιτρύωνα 'Αλκμήνη, δυγάτης λαοσσόου 'Ηλεκτούωνος. ή δα γυναικών φύλον έκαίνυτο θηλυτεράων είδεί τε μεγέθει τε νόον γε μέν ούτις έριζε 5 τάων, ας θνηταί θνητοις τέχον εύνηθεισαι. τῆς καὶ ἀπὸ κρῆθεν βλεφάρων τ' ἄπο κυανεόντων τοτον αηθ' οιόν τε πολυχούσου 'Αφοοδίτης. ή δε και ως κατά θυμόν έόν τίεσκεν άκοίτην. ώς ούπω τις έτισε γυναικῶν θηλυτεράων. 10 ή μεν οι πατές έσθλον απέπτανεν ζφι δαμάσσας. χωσάμενος περί βουσί λιπών δ' όγε πατρίδα γαΐαν ές Θήβας ίκέτευσε φερεσσακέας Καδμείους. ένθ' δγε δώματ' έναιε σύν αίδοίη παρακοίτι νόσφιν άτεο φιλότητος έφιμέρου, ούδέ οί ήεν 15 πρίν λεχέων έπιβηναι έϋσφύρου Ήλεκτρυώνης, πρίν γε πόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων ής άλόχου, μαλερώ δε καταφλέξαι πυρί κώμας άνδρῶν ήρώων Ταφίων ίδε Τηλεβοάων.

ήσιοματ

ώς γάο οί διέκειτο, θεοί δ' έπιμάρτυροι ήσαν. τῶν δγ' ἀπίζετο μῆνιν, ἐπείγετο δ' ὅ ττι τάχιστα έκτελέσαι μέγα έργον, δ οί Διόθεν θέμις ήεν. τῷ δ' ἅμα ίέμενοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε Βοιωτοί πλήξιπποι, ύπεο σακέων πνείοντες, Λοκροί τ' άγχέμαχοι καί Φωκηες μεγάθυμοι 25 έσποντ' ἦρχε δε τοϊσιν έὺς πάϊς Άλκαίοιο, κυδιόων λαοΐσι. πατήρ δ' άνδρῶν τε θεῶν τε άλλην μητιν υφαινε μετά φρεσίν, όφρα θεοϊσιν άνδράσι τ' άλφηστησιν άρης άλκτηρα φυτεύσαι. ώρτο δ' άπ' Ούλύμποιο δόλον φρεσί βυσσοδομεύων, 30 ίμείοων φιλότητος έϋζώνοιο γυναιχός, έννύχιος τάχα δ' ίξε Τυφαόνιον τόθεν αύτις Φίκιον ακοότατον προςεβήσατο μητίετα Ζεύς. ένθα καθεζόμενος φρεσί μήδετο θέσκελα έργα. αὐτῆ μέν γὰρ νυχτί τανυσφύρου Ήλεχτρυώνης 35 εύνη και φιλότητι μίγη, τέλεσεν δ' αφ' έέλδωρ, αὐτη δ' 'Αμφιτούων λαοσσόος, ἀγλαὸς ήρως, έπτελέσας μέγα έργον αφίπετο όνδε δόμονδε. ούδ' δγ' έπι δμωας και ποιμένας άγοοιώτας ώρτ' ίέναι, πρίν ής άλόχου έπιβήμεναι εύνης. 40 τοΐος γάρ πραδίην πόθος αίνυτο ποιμένα λαῶν. ώς δ' öτ' άνηρ άσπαστον ύπεκπροφύγη κακότητα νούσου υπ' άργαλέης η και κρατερού υπό δεσμού. ως δα τότ' Αμφιτρύων χαλεπόν πόνον έκτολυπεύσας άσπασίως τε φίλως τε έόν δόμον είςαφίκανε. 45 παννύχιος δ' ἄρ' έλεκτο σύν αίδοίη παρακοίτι, τερπόμενος δώροισι πολυχρύσου Άφροδίτης. ή δε θεῶ δμηθείσα και ἀνέρι πολλον ἀρίστω Θήβη έν έπταπύλω διδυμάονε γείνατο παϊδε.

ούκέθ' όμὰ φοονέοντε· κασιγνήτω γε μὲν ἤστην. 50 τον μὲν χειρότερον, τον δ' αὖ μέγ' ἀμείνονα φῶτα, δεινόν τε κρατερόν τε, βίην Ήρακληείην. [τον μὲν ὑποδμηθεΐσα κελαινεφέι Κρονίωνι, αὐτὰρ Ἰφικλῆα δορυσσόφ Ἀμφιτρύωνι, κεκριμένην γενεήν· τον μὲν βροτῷ ἀνδρὶ μιγεΐσα, 55. τον δὲ Διὶ Κρονίωνι, θεῶν σημάντορι πάντων.]

Ος και Κύχνον έπεφνεν, Άρητιάδην μεγάθυμον. εύοε γαο έν τεμένει έχατηβόλου 'Απόλλωνος αύτον και πατέρα ον, Άρην, άτον πολέμοιο, τεύχεσι λαμπομένους σέλας ως πυρής αίθομένοιο, 60 έσταότ έν δίφρφ. χθόνα δ' έκτυπον ώκέες ίπποι νύσσοντες χηλησι, χόνις δέ σφ' άμφιδεδήει κοπτομένη πλεκτοϊσιν ύφ' αρμασι και ποσιν ιππων. άρματα δ' εύποίητα και άντυγες άμφαράβιζον, ίππων ίεμένων κεγάρητο δε Κύχνος ἀμύμων, 65 έλπόμενος Διός υίὸν ἀρήϊον ἡνίοχόν τε χαλκῷ δηώσειν και ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσειν. άλλά οί εύχωλέων ούκ έκλυε Φοϊβος 'Απόλλων. αὐτὸς γάρ οί ἐπῶρσε βίην Ἡρακληείην παν δ' άλσος καλ βωμός Απόλλωνος Παγασαίου 70 λάμπεν ύπαί δεινοΐο θεού τευγέων τε καί αὐτοῦ. πῦρ δ' ὡς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο. τίς κεν ἐκείνω έτλη θνητός έων κατεναντίον δρμηθηναι πλην Ήρακλησς και κυδαλίμου Ιολάου; [πείνων γάρ μεγάλη τε βίη και γειρες άαπτοι 75 έξ ώμων έπέφυχον έπι στιβαροισι μέλεσσιν.] δς όα τόθ' ήνίοχον προςέφη χρατερόν Ιόλαον. Ήρως & Ίόλαε, βροτῶν πολὺ φίλτατε πάντων,

ήσιοστ

νειφ ἕνι τριπόλφ, Κρήτης ἐν πίονι δήμφ, ἐσθλόν, ὃς εἶσ' ἐπὶ γῆν τε xal εὐρέα νῶτα θαλάσσης πᾶσιν· τῷ δὲ τυχόντι xal οὖ x' ἐς χείρας Γκηται, τὸν δ' ἀφνειὸν ἔθηκε, πολύν τέ οἱ ὅπασεν ὅλβον.

Κάδμφ δ' Άφμονίη, θυγάτης χουσέης Άφοοδί της, 97 Ίν& καί Σεμέλην και Άγαυὴν καλλιπάρηον,

Αὐτονόην θ', η̈ν γῆμεν Ἀρισταῖος βαθυχαίτης, γείνατο καὶ Πολύδωρον ἐϋστεφάνῷ ἐνὶ Θήβη.

[Κούοη δ' 'Ωκεανοῦ, Χουσάορι καρτεροθύμφ μιχθείσ' έν φιλότητι πολυχούσου Άφοοδίτης, 980 Καλλιρόη τέκε παίδα βροτῶν κάρτιστον ἁπάντων, Γηρυονέα, τὸν κτεῖνε βίη Ἡρακληείη βοῶν ἕνεκ' είλιπόδων ἀμφιρρύτω είν Ἐρυθείŋ.] Τιθωνῷ δ' Ήως τέχε Μέμνονα χαλχοχορυστήν, Αίθιόπων βασιληα, και Ήμαθίωνα άνακτα. 985 αὐτάο τοι Κεφάλφ φιτύσατο φαίδιμον υίόν, ίφθιμον Φαέθοντα, θεοίς έπιείκελον άνδρα. τόν δα νέον τέρεν άνθος έχοντ' έριχυδέος ήβης πατδ' άταλὰ φοονέοντα φιλομμειδής 'Αφοοδίτη ώρτ' άνερειψαμένη, καί μιν ζαθέοις ένι νηοίς 990 νηοπόλον μύχιον ποιήσατο, δαίμονα δίον.

Κούφην δ' Λίήταο διοτφεφέος βασιλῆος Λίσονίδης βουλῆσι θεῶν αἰειγενετάων ἦγε παφ' Λίήτεω, τελέσας στονόεντας ἀέθλους, τοὺς πολλοὺς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ὑπεφήνωφ, 995 ὑβφιστὴς Πελίης καὶ ἀτάσθαλος, ὀβφιμοεφγός. τοὺς τελέσας ἐς Ἰωλκὸν ἀφίκετο, πολλὰ μογήσας, ἀκείης ἐπὶ νηὸς ἄγων ἑλικώπιδα κούφην Λίσονίδης, καί μιν θαλεφὴν ποιήσατ' ἄκοιτιν.

×ί ǫ̂' η̈́γε δμηθεἴσ' ὑπ' Ἰήσονι ποιμένι λαῶν 1000 Ιήδειον τέχε παῖδα, τὸν οὖοεσιν ἔτοεφε Χείοων Γιλυφίδης· μεγάλου δὲ Διὸς νόος έξετελεῖτο.

Αὐτὰφ Νηφῆος Χοῦφαι, ἁλίοιο γέφοντος, τοι μὲν Φῶχον Ψαμάθη τέχε δία θεάων Ιἰαχοῦ ἐν φιλότητι διὰ χουσέην 'Αφροδίτην, 1005 Ιηλέι δὲ δμηθείσα θεὰ Θέτις ἀργυφόπεζα είνατ' 'Αχιλλῆα δηξήνορα, θυμολέονα.

Αίνείαν δ' ἄφ' ἕτικτεν ἐϋστέφανος Κυθέφεια Ιγχίση ῆφωϊ μιγεῖσ' ἐφατῆ φιλότητι Ιδης ἐν κοφυφῆσι πολυπτύχου, ὑληέσσης. 1010 (ίφκη δ', Ἡελίου θυγάτηφ Υπεφιονίδαο, είνατ' Όδυσσῆος ταλασίφφονος ἐν φιλότητι Αγφιον ἠδε Λατίνον ἀμύμονά τε κφατεφόν τε, Τηλέγονόν τε ἕτικτε διὰ χφυσέην Ἀφφοδίτην.] Ι δ' ῆτοι μάλα τῆλε μυχῷ νήσων [εφάων 1015 :ᾶσιν Τυφσηνοίσιν ἀγακλειτοίσιν ἄνασσον. ναυσίθοον δ' Όδυσῆϊ Καλυψὼ δία θεάων είνατο Ναυσίνοόν τε μιγεῖσ' ἐφατῆ φιλότητι.

Αυται μέν θνητοίσι παρ' άνδράσιν εύνηθεϊσαι Θάναται γείναντο θεοίς έπιείχελα τέχνα. 1020 ῦν δὲ γυναιχῶν φῦλον ἀείσατε, ἡδυέπειαι Ιοῦσαι Όλυμπιάδες, χοῦραι Διὸς αἰγιόχοιο,

* *

ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΣΠΙΔΟΣ.

А.

Τάφιοι στρατεύσαντες έπὶ τὰς ἘΗλεκτρύωνος βοῦς άνείλον τούς τῆς 'Αλχμήνης ἀδελφούς, τῶν θρεμμάτων ύπεραγωνιζομένους. τοῦ δὲ 'Αμφιτρύωνος βουλομέ νου αύτη συνελθείν1), ού πρότερον αύτῷ ὑπέσχετο, πρινή παρά τῶν ἀδελφοκτόνων είςπράξηται τιμωρίαν²). δ δε έπιστρατεύσας άνειλεν αύτούς. κατά δε την αυτήν νύκτα συνέρχονται αυτή άμφότεροι, δ τε Ζεύς και ό 'Αμφιτρύων, ό μεν έκ³) του πολέμου ύποστρέψας, Ζεύς δε βουληθείς τοις άνθρώποις βοηθόν γεννησαι. ή δε κύει έκ μεν 'Αμφιτρύωνος 'Ιφικλέα, έκ δε Διος Ήρακλέα. ος mal⁴) έπι Κύκνον, Άρεος υίόν, ήνίοχον έχων Ιόλαον, στρατεύεται, δς τούς τὰς δεκάδας⁵) ἄγοντας είς Πυθώ περιεσύλα. σχεπασθείς οὖν ήφαιστοτεύχτω ἀσπίδι πρόςεισιν είς Τραχίνα φρός Κήϋκα. συμβαλών δε τῷ Κύκνω αὐτόν μέν άναιρεϊ, τόν δέ "Αρην, ύπερασπίζοντα του υίου, κατά μηρόν τιτρώσκει, και ούτως ξρηεται πρός

αὐτῆ βουλομένου συνεισελθεὶν Εm. 2) ποὶν ἢ τῷ ἀδεἰφοκτόνῷ εἰσπρᾶξαι τιμωρίαν Em. 3) ἀπὸ Em. 4) καὶ om. Em.
 Goettl.: lege δεκάτας. Sic Rank. Schoem. — ἐσύλα Em.

Κήϋκα. ἦν δὲ ὁ Κύκνος γαμβρὸς Κήϋκος ἐπὶ θυγατρὶ Θεμιστονόη⁶).

Οί Τάφιοι καὶ οἱ Τηλεβόαι εἰς ἔριν ἐλθόντες πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς τῆς ᾿Αλκμήνης ἐφόνευσαν αὐτούς. αὐτὴ δὲ τὸν ἑαυτῆς γάμον ἐκήρυττε γαμεῖσθαι τῷ δυναμένῷ διεκδικῆσαι τὸν θάνατον τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς. περιερχομένη οὖν ἐπὶ τούτοις ἦλθεν ἐν Θήβαις, ὅπου ἐδούλευεν ὁ ᾿Αμφιτρύων τότε. κἀκεῖνος ὑπέσχετο αὐτῆ. ***[†]) ὁ ᾿Αμφιτρύων ἱ τῆς ᾿Αλκμήνης σύνευνος τὸν τῆς ἑαυτοῦ γυναικος πατέρα Ἐλλεκτρύωνα ἀποκτείνας.

Г.

Τῆς Ασπίδος ἡ ἀρχὴ ἐν τῷ δ' Καταλόγῳ φέρεται μέχρι στίχων ν' καὶ ς'⁸). ὑπώπτευκε δὲ ᾿Αριστοφάνης, οὐχ ὁ κωμικός, ἀλλά τις ἕτερος, γραμματικός, ὡς οὖκ οὖσαν αὐτὴν⁹) Ἡσιόδου, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς τὴν Ὁμηρικὴν ἀσπίδα μιμήσασθαι προαιρουμένου. Μεγακλῆς δὲ ὁ ᾿Αθηναῖος γνήσιον μὲν οἶδε τὸ ποίημα, ἅλλως δὲ ἐπιτιμῷ τῷ Ἡσιόδφ¹⁰). ἅλογον γάρ φησι ποιεῖν Ἡφαιστον τοῖς τῆς μητέρος ἐχθροῖς ὅπλα παρέ-

⁶⁾ Sic Goettl. Rank. Pal. Schoem. cum codd. Par. AF (n. 2708. 2772) apud Rank. Vulg. $\Theta \epsilon \mu \sigma \sigma \sigma \delta \mu \sigma \sigma \sigma \sigma \rho \delta \kappa \eta v - \pi \delta \kappa \eta \eta v - \pi \delta \kappa$

χοντα. Άπολλώνιος δε ό Ῥόδιος ἐν τῷ γ΄ φησιν αὐ τοῦ¹¹) είναι, ἔκ τε τοῦ χαρακτῆρος και ἐκ τοῦ τὸκ Ἰόλαον ἐν τῷ Καταλόγῷ εὐρίσκειν ἡνιοχοῦντα τῷ Ἡρακλεῖ. ὡςαύτως δε και Στησίχορός¹³) φησιν Ἡσιόδου είναι τὸ ποίημα.

ällog ἐπιτιμαται Ήσιόδφ Em. — 11) αὐτὴν Em. — 12) "The name is probably corrupt" Pal. — Sequitur apud Heinrich. et Goettl. Argumentum Δ e codd. Rehdig. et Flor. XXXI,
20. Omis. Rank. Pal. Schoemannus.

ΑΣΠΙΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ.

Ή οίη προλιπούσα δόμους και πατρίδα γαΐαν ήλυθεν ές Θήβας μετ' ἀρήϊον 'Αμφιτρύωνα Αλκμήνη, δυγάτης λαοσσόου Ήλεκτούωνος. ή δα γυναιχών φῦλον ἐχαίνυτο θηλυτεράων είδεί τε μεγέθει τε νόον γε μέν ούτις έριζε 5 τάων, ας θνηταί θνητοίς τέχον εύνηθείσαι. τῆς καὶ ἀπὸ κρῆθεν βλεφάρων τ' ἄπο κυανεόντων τοτον αηθ' οἰόν τε πολυχούσου 'Αφροδίτης. ή δε καί ως κατά θυμόν έόν τίεσκεν άκοίτην, ώς ούπω τις έτισε γυναικών θηλυτεράων. 10 ή μεν οί πατές έσθλον απέκτανεν ίφι δαμάσσας. χωσάμενος περί βουσί· λιπών δ' δγε πατρίδα γαΐαν ές Θήβας ίκέτευσε φερεσσακέας Καδμείους. ένθ' δγε δώματ' έναιε σύν αίδοίη παρακοίτι νόσφιν άτεο φιλότητος έφιμέρου, ούδέ οί ήεν 15 πρίν λεχέων έπιβηναι έϋσφύρου 'Ηλεκτρυώνης. πρίν γε πόνον τίσαιτο κασιγνήτων μεγαθύμων ής άλόχου, μαλερώ δε καταφλέξαι πυρί κώμας άνδρῶν ἡρώων Ταφίων ίδὲ Τηλεβοάων.

ήσιοδού

ώς γάο οί διέκειτο, θεοί δ' έπιμάρτυροι ήσαν. τῶν ὅγ' ὀπίζετο μῆνιν, ἐπείγετο δ' ὅ ττι τάχιστα έπτελέσαι μέγα έργον, δ οί Διόθεν θέμις ήεν. τῷ δ' ἅμα ίέμενοι πολέμοιό τε φυλόπιδός τε Βοιωτοί πλήξιπποι, ύπεο σακέων πνείοντες, Λοπροί τ' άγχέμαχοι καί Φωπηες μεγάθυμοι έσποντ' ήρχε δε τοΐσιν έυς πάζς Άλκαίοιο, πυδιόων λαοΐσι. πατήρ δ' άνδρων τε θεών τε άλλην μητιν υφαινε μετά φρεσίν, όφρα θεοϊσιν άνδράσι τ' άλφηστησιν άρης άλκτηρα φυτεύσαι. ώρτο δ' άπ' Ούλύμποιο δόλον φρεσί βυσσοδομεύω», ίμείρων φιλότητος έϋζώνοιο γυναικός, έννύχιος τάχα δ' ίξε Τυφαόνιον τόθεν αύτις Φίκιον ακοότατον προςεβήσατο μητίετα Ζεύς. ένθα καθεζόμενος φρεσί μήδετο θέσκελα έογα. αὐτῆ μὲν γὰρ νυχτὶ τανυσφύρου ἀΗλεχτρυώνης 35 εύνη και φιλότητι μίγη, τέλεσεν δ' αζ' έέλδως, αύτη δ' 'Αμφιτρύων λαοσσόος, άγλαὸς ήρως, έπτελέσας μέγα έργον άφίπετο όνδε δόμονδε. ούδ' δγ' έπι δμῶας και ποιμένας άγροιώτας ώρτ' ίέναι, πρίν ής άλόχου έπιβήμεναι εύνης. 40 τοΐος γάρ πραδίην πόθος αίνυτο ποιμένα λαῶν. ώς δ' δτ' άνηρ άσπαστον ύπεκπροφύνη κακότητα νούσου υπ' άργαλέης η και κρατερού ύπο δεσμού, ως όα τότ' Αμφιτούων χαλεπόν πόνον έκτολυπεύσας άσπασίως τε φίλως τε έόν δόμον είςαφίκανε. 45 παννύγιος δ' άρ' έλεκτο σύν αίδοίη παρακοίτι, τερπόμενος δώροισι πολυχρύσου 'Αφροδίτης. ή δε θεφ δμηθείσα και άνέρι πολλον άρίστφ Θήβη έν έπταπύλο διδυμάονε γείνατο παϊδε,

ούκέθ' όμὰ φοονέοντε· κασιγνήτω γε μὲν ἦστην. 50 τὸν μὲν χειρότερον, τὸν δ' αὐ μέγ' ἀμείνονα φῶτα, δεινόν τε κρατερόν τε, βίην Ἡρακληείην. [τὸν μὲν ὑποδμηθείσα κελαινεφέι Κρονίωνι, αὐτὰρ Ἰφικλῆα δορυσσόφ Ἀμφιτρύωνι, κεκριμένην γενεήν· τὸν μὲν βροτῷ ἀνδρὶ μιγείσα, 55 τὸν δὲ Διὶ Κρονίωνι, θεῶν σημάντορι πάντων.]

⁶Ος καί Κύκνον ἕπεφνεν, 'Αρητιάδην μεγάθυμον. εύρε γαρ έν τεμένει έκατηβόλου Άπόλλωνος αὐτὸν καὶ πατέρα ὅν, Ἄρην, ἀτον πολέμοιο, τεύχεσι λαμπομένους σέλας ως πυρής αίθομένοιο, 60 έσταότ' έν δίφρω. χθόνα δ' έκτυπον ώκέες ίπποι νύσσοντες χηλησι, χόνις δέ σω' αμωιδεδήει κοπτομένη πλεκτοϊσιν ύφ' αθρμασι και ποσιν ιππων. ασματα δ' ευποίητα και άντυγες αμφαράβιζον, ίππων ίεμένων κεγάρητο δε Κύκνος αμύμων, 65 έλπόμενος Διός υίον ἀρήτον ἡνίοχόν τε χαλκῷ δηώσειν καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δύσειν. άλλά οί εύχωλέων ούκ έκλυε Φοϊβος 'Απόλλων. αύτος γάρ οι έπῶρσε βίην Ηρακληείην παν δ' άλσος και βωμός Απόλλωνος Παγασαίου 70 λάμπεν ύπαί δεινοΐο θεοῦ τευχέων τε και αὐτοῦ. πῦο δ' ῶς ὀφθαλμῶν ἀπελάμπετο. τίς κεν ἐκείνφ έτλη θνητός έών κατεναντίον δρμηθηναι πλην Ήρακλησς και κυδαλίμου Ιολάου; [πείνων γάο μεγάλη τε βίη και χεῖοες ἄαπτοι 75 έξ ώμων έπέφυκον έπί στιβαροισι μέλεσσιν.] δς δα τόθ' ήνίοχον προςέφη χρατερόν Ιόλαον. Ήρως ω Ιόλαε, βροτών πολύ φίλτατε πάντων,

ή τι μέγ άθανάτους μάχαρχς, τοι Όλυμπον έχουσιν, ήλιτεν 'Αμφιτούων, δτ' έϋστέφανον ποτί Θήβην 80 ήλθε λιπών Τίρυνθον, έϋκτίμενον πτολίεθρον, κτείνας Ήλεκτούωνα βοῶν ἕνεκ' εὐουμετώπων ίκετο δ' ές Κρείοντα και Ηνιόγην τανύπεπλον, οί δά μιν ήσπάζοντο και άρμενα πάντα παρείχον, η δίκη έσθ' ίκέτησι, τίον δ' άρα κηρόθι μαλλον. 85 ζῶε δ' ἀγαλλόμενος σύν ἐϋσφύρω Ήλεκτρυώνη, ή αλόχω. τάχα δ' αμμες επιπλομένων ενιαυτών γεινόμεθ' ούτε φυην έναλίγκιοι ούτε νόημα, σός τε πατήρ και έγώ τοῦ μεν φρένας έξέλετο Ζεύς, **ὃς προλιπών σφέτερόν τε δόμον σφετέρους τε** τ0χηας 90 ώχετο, τιμήσων άλιτήμενον Εύουσθηα,

φχειο, τιμήσων ακτιήμενον Ιουροσυήα, σχέτλιος, ή που πολλά μετεστοναχίζετ' όπίσσω ην άτην άχέων. ή δ' οὐ παλινάγφετός έστιν. αὐτὰφ έμοι δαίμων χαλεπούς ἐπετέλλετ' ἀέθλους. ὦ φίλος, ἀλλὰ σὺ θᾶσσον ἔζ ἡνία φοινικόεντα 95 Ιππων ὦκυπόδων. μέγα δὲ φρεσι θάφσος ἀέξων ίθὺς ἔχειν θοὸν ἅρμα και ὦκυπόδων σθένος Γππων, μηδὲν ὑποδδείσας κτύπον ^{*}Αφεος ἀνδφοφόνοιο, ος νῦν κεκληγώς πεφιμαίνεται Γεφὸν ἅλσος Φοίβου ^{*}Απόλλωνος, έκατηβελέταο ἅνακτος. 100 ή μὴν και κφατεφός πεφ έῶν ἅαται πολέμοιο.

Τόν δ' αυτε προςέειπεν ἀμώμητος Ἰόλαος· Ήθεϊ', ἡ μάλα δή τι πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε τιμῷ σὴν κεφαλὴν καὶ ταύρεος Ἐννοσίγαιος, ὅς Θήβης κρήδεμνον ἔχει φύεταί τε πόληα· οἶον δὴ καὶ τόνδε βροτόν κρατερόν τε μέγαν τε σὰς εἰς χεῖρας ἅγουσιν, Γνα κλέος ἐσθλὸν ἄρηαι.

άλλ' άγε δύσεο τεύχε' ἀφήτα, ὄφφα τάχιστα δίφφους ἐμπελάσαντες ᾿Αφηός θ' ἡμέτεφόν τε μαφνώμεσθ', ἐπεὶ οῦτοι ἀτάφβητον Διὸς υἶὸν 110 οὐδ' Ἰφικλείδην δειδίζεται, ἀλλά μιν οἴω φεύζεσθαι δύο παίδας ἀμύμονος ἀλκείδαο, οῦ δή σφι σχεδόν εἰσι, λιλαιόμενοι πολέμοιο φυλόπιδα δτήσειν, τά σφιν πολὺ φίλτεφα θοίνης.

Ώς φάτο· μείδησεν δὲ βίη Ήρακληείη, 115 Ουμῷ γηθήσας· μάλα γάρ νύ οί ἄρμενα εἶπεν· καί μιν ἀμειβόμενος ἔπεα πτερόεντα προςηύδα·

Ήρως & Ίόλαε, διοτρεφές, οὐχέτι τηλοῦ ὑσμίνη τρηχεία· σὺ δ' ὡς πάρος ἦσθα δαίφρων, ὡς και νῦν μέγαν ἴππον Ἀρείονα χυανοχαίτην 120 πάντη ἀναστρωφᾶν, καὶ ἀρηγέμεν ῶς κε δύνηαι.

Ώς είπων κνημίδας όρειχάλκοιο φαεινου, [•]Ηφαίστου κλυτὰ δῶρα, περί κνήμησιν ἔθηκεν· δεύτερον αὐ θώρηκα περί στήθεσσιν έδυνε, καλόν, γρύσειον, πολυδαίδαλον, δν οί έδωκε 125 Παλλάς 'Αθηναίη, πούρη Διός, δππότ' έμελλε τοπρῶτον στονόεντας έφορμήσασθαι ἀέθλους. θήκατο δ' άμφ' ώμοισιν άρης άλκτηρα σίδηρον δεινός ανήρ. κοίλην δε περί στήθεσσι φαρέτρην καββάλετ' έξόπιθεν πολλοί δ' έντοσθεν όιστοί 130 διγηλοί, θανάτοιο λαθιφθόγγοιο δοτήρες. πρόσθεν μέν θάνατόν τ' είχον και δάκρυσι μῦρον, μέσσοι δε ξεστοί, περιμήκεες, αύταρ όπισθεν μόρφνοιο φλεγύαο καλυπτόμενοι πτερύγεσσιν. είλετο δ' όβριμον έγχος αχαχμένον αίθοπι χαλχω. 135 χρατί δ' έπ' ίφθίμω χυνέην εύτυχτον έθηχε, δαιδαλέην, άδάμαντος, έπὶ προτάφοις ἀραρυΐαν,

ήσιοδού

ητ' είουτο κάρη Ηρακλησς θείοιο.

Χερσί γε μέν σάκος είλε παναίολον, ούδέ τις αύτὸ οῦτ' ἔρρηξε βαλών οῦτ' ἔθλασε, θαῦμα ίδέσθαι. παν μέν γάρ κύκλφ κυανώ λευκώ τ' έλέφαντι ήλέκτοω δ' ύπολαμπές έην, χουσώ τε φαεινώ [λαμπόμενον, κυάνου δε δια πτύχες ήλήλαντο.] έν μέσσω δε δράκοντος έην φόβος ούτι φατειός, έμπαλιν όσσοισιν πυρί λαμπομένοισι δεδορχώς. 145 τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο στόμα λευκὰ θεόντων, δεινων, απλήτων, έπι δε βλοσυροΐο μετώπου δεινή έρις πεπότητο χορύσσουσα χλόνον άνδρῶν, σχετλίη, η όα νόον τε καί έκ φρένας αίνυτο φωτών, οίτινες αντιβίην πόλεμον Διός υίι φέροιεν. 150 [τῶν καί ψυχαί μέν χθόνα δύνουσ' Άζδος είσω αὐτῶν, ὀστέα δέ σφι περί δινοῖο σαπείσης Σειρίου άζαλέοιο κελαινη πύθεται αίη.]

έν δὲ προϊωξίς τε παλίωξίς τε τέτυκτο, έν δ' ὅμαδός τε φόβος τ' ἀνδροκτασίη τε δεδήει, 155 έν δ' Ἔρις, έν δὲ Κυδοιμος ἐθύνεον, έν δ' όλοὴ Κὴρ ἅλλον ζωον ἔχουσα νεούτατον, ἅλλον ἄουτον, ἄλλον τεθνηῶτα κατὰ μόθον ἕλκε ποδοϊιν. είμα δ' ἕχ' ἄμφ' ὥμοισι δαφοινεον αΐματι φωτῶν, δεινον δερχομένη καναχῆσί τε βεβρυχυΐα. 160

έν δ' όφίων κεφαλαί δεινών έσαν; οὔτι φατειών, δώδεκα, ταὶ φοβέεσκον ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων, οἵτινες ἀντιβίην πόλεμον Διος υἶι φέροιεν τῶν καὶ ὀδόντων μὲν καναχὴ πέλεν, εὖτε μάχοιτο 'Δμφιτρυωνιάδης, τὰ δὲ δαίετο θαυματὰ ἔργα. 165 στίγματα δ' ὣς ἐπέφαντο ἰδεῖν δεινοῖσι δράκουσι κυάνεοι κατὰ νῶτα, μελάνθησαν δὲ γένεια.

έν δὲ συῶν ἀγέλαι χλούνων ἔσαν ἀδὲ λεόντων ές σφέας δερκομένων, κοτεόντων δ' Γεμένων τε. τῶν καὶ ὑμιληδὸν στίχες ἦισαν· οὐδέ νυ τοίγε 170 οὐδέτεροι τρεέτην· φρίσσόν γε μὲν αὐχένας ἄμφω. ἦδη γάρ σφιν ἕκειτο μέγας λῖς, ἀμφὶ δὲ κάπροι δοιοί, [ἀπουράμενοι ψυχάς, κατὰ δέ σφι κελαινὸν αίμ' ἀπελείβετ' ἔραζ· οἱ δ', αὐχένας ἐξεριπόντες, κείατο] τεθνηῶτες ὑπὸ βλοσυροῖσι λέουσι. 175 τοὶ δ' ἔτι μᾶλλον ἐγειρέσθην, κοτέοντε μάχεσθαι, ἀμφότεροι, χλοῦναί τε σύες χαροποί τε λέοντες.

έν δ' ην ύσμίνη Δαπιθάων αίχμητάων Καινέα τ' ἀμφὶ ἄναχτα Δούαντά τε Πειρίθοόν τε Όπλέα τ' Ἐξάδιόν τε Φάληρόν τε Πρόλοχόν τε 180 Μόψον τ' Ἀμπυκίδην, Τιταρήσιον, ὅζον Ἄρηος, Θησέα τ' Αἰγείδην, ἐπιείκελον ἀθανάτοισιν· ἀργύρεοι, χρύσεια περὶ χροῖ τεύχε' ἔχοντες. Κένταυροι δ' ἑτέρωθεν ἐναντίοι ἡγερέθοντο ἀμφὶ μέγαν Πετραΐον ἰδ' Ἀσβολον οἰωνιστὴν 185 Ἄρχτον τ' Οὖρειόν τε μελαγχαίτην τε Μίμαντα καὶ δύο Πευχείδας, Περιμήδεά τε Δρύαλόν τε, ἀργύρεοι, χρυσέας ἐλάτας ἐν χερσιν ἔχοντες. καί τε συναῖγδην ὡςεὶ ζωοί περ ἐόντες ἔγχεσιν ήδ' ἐλάτης αὐτοσχεδὸν ὡριγνῶντο. 190

έν δ' Άρεος βλοσυφοίο ποδώκεες έστασαν ίπποι χρύσεοι, έν δε και αύτος έναφφόφος ούλιος Άρης αίχμην έν χείφεσσιν έχων, πρυλέεσσι κελεύων, αίματι φοινικόεις, ώςει ζωούς έναφίζων, δίφφω έπεμβεβαώς παφά δε Δείμός τε Φόβος τε 195 έστασαν ίέμενοι πόλεμον καταδύμεναι άνδφῶν. έν δε Διός θυγάτηο άγελείη Τριτογένεια,

ήσιοστ

τῆ ἰκέλη ὡςεί τε μάχην ἐθέλουσα κοφύσσειν, ἔγχος ἔχουσ' ἐνὶ χειοὶ χουσείην τε τουφάλειον, αἰγίδα τ' ἀμφ' ὥμοις· ἐπὶ δ' ὤχετο φύλοπιν αἰνήν. 200

έν δ' ην άθανάτων ίερος χορός· έν δ' ἄρα μέσσφ ίμερόεν κιθάριζε Διος και Δητοῦς υίος χρυσείη φόρμιγγι· [θεῶν δ' ἕδος άγνος Όλυμπος· έν δ' ἀγορή, περί δ' ὅλβος ἀπείριτος ἐστεφάνωτο ἀθανάτων ἐν ἀγῶνι·] θεαί δ' ἐξῆρχον ἀοιδῆς 205 Μοῦσαι Πιερίδες, λιγύ μελπομένης είκυζαι.

έν δε λιμην εύορμος ἀμαιμακέτοιο θαλάσσης κυκλοτερης ἐτέτυκτο πανέφθου κασσιτέροιο, κλυζομένω ϊκελος· πολλοί γε μεν ἂμ μέσον αὐτοῦ [δελφΐνες τῆ καὶ τῆ ἐθύνεον ἰχθυάοντες, 210 νηχομένοις ϊκελοι· δοιοὶ δ' ἀναφυσιόωντες] ἀργύρεοι δελφΐνες ἐφοίτων ἕλλοπας ἰχθῦς. τῶν δ' ῦπο χάλκειοι τρέον ἰχθύες· αὐτὰρ ἐπ' ἀκταῖς ήστο ἀνηρ ἁλιεὺς δεδοκημένος· εἶχε δε χερσιν ἰχθύσιν ἀμφίβληστρον, ἀπορρίψοντι ἐοικώς. 215 ἐν δ' ἦν ήὐκόμου Δανάης τέκος, [ππότα Περ-

σεύς,

[οῦτ' ἄφ' ἐπιψαύων σάπεος ποσὶν οῦθ' ἐπὰς αὐτοῦ, θαῦμα μέγα φράσσασθ' ἐπεὶ οὐδαμῆ ἐστήριπτο. τώς γάφ μιν παλάμαις τεῦξε πλυτὸς 'Αμφιγυήεις] χρύσεος. ἀμφὶ δὲ ποσσὶν ἔχε πτερόεντα πέδιλα. 220 ὅμοισιν δέ μιν ἀμφὶ μελάνδετον ἀοφ ἔπειτο χάλπεον ἐπ τελαμῶνος. ὁ δ' ῶςτε νόημ' ἐποτᾶτο. πῶν δὲ μετάφφενον εἶχε πάφη δεινοῖο πελώφου, Γοργοῦς. ἀμφὶ δέ μιν πίβισις θέε, θαῦμα ἰδέσθαι, ἀργυφέη. θύσανοι δὲ πατηωφεῦντο φαεινοί, 225

χούσειοι· δεινή δὲ περὶ κροτάφοισιν ἄνακτος κεῖτ "Αϊδος κυνέη νυκτὸς ζόφον αἰνὸν ἔχουσα.

αύτος δε σπεύδοντι και ερρίγοντι εοικώς Περσεύς Δαναΐδης έτιταίνετο. ται δε μετ' αὐτὸν Γοργόνες απλητοί τε και ού φαται έρρώοντο, 230 ίέμεναι μαπέειν. έπι δε γλωρού άδάμαντος βαινουσέων ίάχεσκε σάκος μεγάλω όρυμαγδώ όξέα και λιγέως. έπι δε ζώνησι δράκοντε δοιώ άπηωρεῦντ' ἐπικυρτώοντε κάρηνα. λίχμαζον δ' άρα τώγε· μένει δ' έχάρασσον όδόντας 235 άγρια δερχομένω. έπι δε δεινοίσι χαρήνοις Γοργείοις έδονεττο μέγας φόβος οι δ' ύπερ αὐτέων άνδρες έμαρνάσθην πολεμήϊα τεύχε' έχοντες, τοι μέν ύπεο σφετέρης πόλιος σφετέρων τε τοχήων λοιγόν αμύνοντες, τοί δε πραθέειν μεμαώτες. 240 πολλοί μέν κέατο, πλέονες δ' έτι δηριν έχοντες μάρνανθ' αί δε γυναϊκες ευδμήτων επί πύργων, χαλκέων, όξὺ βόων, κατὰ δ' έδρύπτοντο παρειάς, ζωησιν ίκελαι, έργα κλυτοῦ Ἡφαίστοιο. άνδρες δ', οί πρεσβήες έσαν γήράς τε μέμαρπον, 245 άθρόοι έκτοσθεν πυλέων έσαν. αν δε θεοίσι χείρας έχον μαχάρεσσι, περί σφετέροισι τέχεσσι δειδιότες. τοί δ' αύτε μάχην έχον. αί δε μετ' αύτούς Κήρες πυάνεαι, λευπούς άραβεῦσαι όδόντας, δεινωποί βλοσυφοί τε, δαφοινοί τ' απλητοί τε 250 δηριν έχον περί πιπτόντων πασαι δ' άρ' Γεντο αίμα μέλαν πιέειν. δν δε πρωτόν γε μεμάρποι κείμενον η πίπτοντα νεούτατον, άμφι μεν αύτῷ βάλλ' όνυγας μεγάλους, ψυγή δ' 'Αϊδόςδε κατηεν

hΣioδot

Τάρταρον ές πρυόενθ'. αί δε φρένας ευτ' άρεσαντο

αΐματος ἀνδρομέου, τον μεν φίπτασκον ἀπίσσω, ἂψ δ' δμαδον καὶ μῶλον έθύνεον αὖτις ἰοῦσαι. [Κλωθώ και Λάγεσίς σφιν έφέστασαν ή μεν ύφήσσων Άτροπος ούτι πέλεν μεγάλη θεός, άλλ' ἄρα ηγε τῶν γε μεν άλλάων προφερής τ' ἦν πρεσβυτάτη τε.] 260 πασαι δ' άμφ' ένί φωτί μάχην δριμείαν έθεντο. δεινὰ δ' ές άλλήλας δράχον δμμασι θυμήνασαι, έν δ' όνυγας γείράς τε θρασείας Ισώσαντο. παο δ' 'Αγλύς είστήχει έπισμυγερή τε και αινή, χλωρή, ἀυσταλέη, λιμῷ καταπεπτηυία, **26**5 γουνοπαχής, μαχροί δ' όνυχες χείρεσσιν υπησαν. τῆς ἐκ μεν φινῶν μύξαι φέον, ἐκ δε παρειῶν αίμ' απελείβετ' έραζ' ή δ' απλητον σεσαρυΐα είστήκει, πολλή δε κόνις κατενήνοθεν ώμους, δάκουσι μυδαλέη. παρα δ' εύπυργος πόλις άνδρῶν 270 χρύσειαι δέ μιν είχον ύπερθυρίοις άραρυζαι έπτὰ πύλαι τοι δ' ἄνδρες έν άγλαΐαις τε χοροίς τε τέρψιν έχον τοι μέν γάρ έϋσσώτρου έπ' απήνης ήγοντ' άνδοι γυναϊκα, πολύς δ' ύμέναιος όρωρει. τηλε δ' απ' αίθομένων δαΐδων σέλας είλύφαζε 275 γερσίν ένι δμωών · · ταί δ' άγλαξη τεθαλυΐαι πρόσθ' έχιον τησιν δε χοροί παίζοντες έποντο. τοί μέν ύπό λιγυρών συρίγγων ιεσαν αὐδήν, [έξ ἁπαλῶν στομάτων, περί δέ σφισιν ἄγνυτο ήχώ.] αί δ' ύπό φορμίγγων άναγον χορόν ίμερόεντα. 280 ένθεν δ' αύθ' έτέρωθε νέοι κώμαζον ύπ' αύλου, τοί γε μέν αύ παίζοντες ύπ' ὀρχηθμῷ και ἀοιδῆ, τοί γε μέν αύ γελόωντες ύπ' αύλητηρι έκαστος

πρόσθ' έπιον πασαν δε πόλιν θαλίαι τε χοροί τε άγλαται δ' είχον. τοι δ' αύ προπάροιθε πόληος 285 νῶθ' ΐππων ἐπιβάντες έθύνεον. οί δ' ἀροτῆρες ήρεικου χθόνα δίαν, έπιστολάδην δε χιτῶνας έστάλατ'. αὐτὰρ ἔην βαθὺ λήϊον οίγε μὲν ἤμων αίχμης όξείησι κορωνιόωντα πέτηλα, [βριθόμενα σταχύων, ώςελ Δημήτερος ακτήν.] 290 οί δ' άρ' έν έλλεδανοϊσι δέον και ξπιτνον άλωήν, οί δ' έτούγων οίνας δρεπάνας έν χερσιν έχοντες, οί δ' αὖτ' ἐς ταλάρους ἐφόρευν. [ὑπὸ τρυγητήρων λευπούς και μέλανας βότουας μεγάλων από δογων. βριθομένων φύλλοισι και άργυρέης έλίκεσσιν. 295 οί δ' αυτ' ές ταλάρους έφόρευν.] παρά δέ σφισιν őozos

χούσεος ήν, κλυτὰ έργα περίφρονος Ήφαίστοιο, σειόμενος φύλλοισι και άργυρέησι κάμαξι, [τοί γε μέν αὐ παίζοντες ὑπ' αὐλητῆρι ἕχαστος] βριθόμενος σταφυλησι μελάνθησάν γε μέν αίδε. 300 οίγε μεν έτράπεον, τοι δ' ήρυον. οι δ' έμάχοντο πύξ τε καί έλκηδόν. τοι δ' ακύποδας λαγός ήρευν άνδρες θηρευταί, και καρχαρόδοντε κύνε πρό, ίέμενοι μαπέειν, οί δ' ίέμενοι υπαλύξαι. παρ δ' αύτοις ίππηες έχου πόνου, αμφί δ' αέθλοις 305 δηριν έγον και μόχθον. έϋπλεκέων δ' έπι δίφρων ήνίοχοι βεβαῶτες ἐφίεσαν ἀχέας ἕππους όυτα χαλαίνοντες, τα δ' έπικροτέοντα πέτοντο ασματα κολλήεντ, έπι δε πλημναι μέγ αυτευν. οί μεν αρ' αίδιον δή έχον πόνον, ούδε ποτε σφιν 310 νίκη έπηνύσθη, άλλ' άκριτον είχον άεθλον. τοϊσι δε και προύκειτο μέγας τρίπος έντος άγῶνος, HESTOD. 4

ΗΣΙΟΔΟΥ

χούσειος, κλυτὰ ἔργα περίφρονος Ἡφαίστοιο.

ἀμφὶ δ' ἴτυν ῥέεν Ἀκεανὸς πλήθοντι ἐοικώς. πᾶν δὲ συνεῖχε σάκος πολυδαίδαλον. οἱ δὲ κατ' αὐτὸν 315

κύκνοι ἀεφσιπόται μεγάλ' ἤπυον, οῖ ξά τε πολλοὶ νῆχον ἐπ' ἄκρον ὕδωρ, πὰρ δ' ἰχθύες ἐκλονέοντο. Φαῦμα ἰδεῖν καὶ Ζηνὶ βαρυκτύπῷ, οὖ διὰ βουλὰς "Ηφαιστος ποίησε σάκος μέγα τε στιβαρόν τε, ἀρσάμενος παλάμησι. τὸ μὲν Διὸς ἅλκιμος υἰὸς 320 πάλλεν ἐπικρατέως· ἐπὶ δ' ἱππείου θόρε δίφρου, εἰκελος ἀστεροπῆ πατρὸς Διὸς αἰγιόχοιο, κοῦφα βιβάς· τῷ δ' ἡνίοχος κρατερὸς Ἰόλαος δίφρου ἐπεμβεβαὼς ἰθύνετο καμπύλον ἅρμα. ἀγχίμολον δέ σῷ ἦλθε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη, 325 καί σφεας θαρσύνουσα ἔπεα πτερόεντα προςηύδα·

Χαίφετε, Λυγκῆος γενεὴ τηλεκλειτοϊο νῦν δὴ Ζεὺς κράτος ὕμμι διδοϊ μακάφεσσιν ἀνάσσων, Κύκνον τ' έξεναφείν καὶ ἀπὸ κλυτὰ τεύχεα δῦσαι. ἄλλο δέ σοι τι ἔπος ἐφέω, μέγα φέφτατε λαῶν· 330 εὖτ' ἂν δὴ Κύκνον γλυκεφῆς αἰῶνος ἀμέφσῃς, τὸν μὲν ἔπειτ' αὐτοῦ λιπέειν καὶ τεύχεα τοῖο, αὐτὸς δὲ βφοτολοιγὸν Άφην ἐπιόντα δοκεύσας, ἔνθα κε γυμνωθέντα σάκευς ῦπο δαιδαλέοιο ὀφθαλμοῖσιν ἰδῃς, ἔνθ' οὐτάμεν ὀξέι χαλκῷ· 335 ἂψ δ' ἀναχάσσασθαι· ἐπεὶ οῦ νύ τοι αἴσιμόν ἐστιν οῦθ' ῖππους ἑλέειν οὕτε κλυτὰ τεύχεα τοῖο.

ΎΩς είποῦσ' ἐς δίφρον ἐβήσατο δια θεάων, νίκην ἀθανάτης χερσὶν καὶ κῦδος ἔχουσα, [ἐσσυμένως. τότε δή ῥα διόγνητος Ἰόλαος]

σμερδαλέον θ' ϊπποισιν έκέκλετο τοι δ' ύπ' όμοκλης δίμφ' έφερον θοόν άρμα κονίοντες πεδίοιο. έν γάο σφιν μένος ήπε θεὰ γλαυχῶπις 'Αθήνη αίγίδ' άνασσείσασα περιστονάγιζε δε γαΐα. τοί δ' αμυδις προγένοντ' ϊκελοι πυρί ήε θυέλλη, 345 Κύπνος δ' Ιππόδαμος και "Αρης ακόρητος αυτής. τών ίπποι μέν έπειθ' ύπεναντίοι άλλήλοισιν όξετα γρέμισαν, περί δέ σφισιν άγνυτο ήχώ. τόν πρότερος προςέειπε βίη Ηρακληείη. Κύχνε πέπον, τί νυ νῶϊν ἐπίσχετον ἀχέας ῖππους. 350 άνδράσιν οί τε πόνου και διζύος ίδριές είμεν; άλλα παρέξ έγε δίφρον έυξοον ήδε κελεύθου είχε παρέξ ίέναι. Τρηχίνα δέ τοι παρελαύνω ές Κήϋκα άνακτα ό γαρ δυνάμει τε και αίδοϊ Τρηγίνος προβέβηκε, σύ δ' εἶ μάλα οἶσθα καὶ αὐróc. 355 τοῦ γὰρ ἀπυίεις παίδα Θεμιστονόην πυανῶπιν. ώ πέπον, ού μεν γάρ τοι Άρης θανάτοιο τελευτήν άρχέσει, εί δη νώϊ συνοισόμεθα πτολεμίζειν. ήδη μέν τί ἕ φημι καὶ άλλοτε πειρηθηναι ἔγχεος ήμετέρου, ὅθ' ὑπερ Πύλου ήμαθόεντος 360 άντίος έστη έμειο, μάχης άμοτον μενεαίνων. τρίς μέν έμω ύπό δουρί τυπείς ήρείσατο γαίη. ούταμένου σάπεος, τὸ δὲ τέτρατον ήλασα μηρόν, παντί μένει σπεύδων, διὰ δὲ μέγα σαρκός ἄραξα. πρηνής δ' έν κονίησι χαμαί πέσεν έγχεος δομη. 365 ένθα κε δή λωβητός έν άθανάτοισιν έτύχθη, χερσίν υφ' ήμετέρησι λιπών έναρα βροτόεντα. Ώς ἔφατ' οὐδ' ἄρα Κύκνος ἐϋμμελίης ἐμενοίνα

τῷ ἐπιπειθόμενος ἐχέμεν ἐρυσάρματας ἵππους. δη τότ' απ' εύπλεκέων δίφρων θόρον αίψ' έπι γαίαν 370 παζς τε Διός μεγάλου και Ένυαλίοιο άνακτος. ήνίοχοι δ' έμπλην έλασαν καλλίτριχας ϊππους. [τῶν δ' ῦπο σευομένων κανάχιζε πόσ' εὐρεῖα χθών.] [ώς δ' ὅτ' ἀφ' ὑψηλῆς κορυφῆς ὄρεος μεγάλοιο πέτραι αποθρώσκωσιν, έπ' αλλήλαις δε πέσωσι, 375 πολλαί δε δους ύψίχομοι, πολλαί δέ τε πεύχαι αξγειροί τε τανύρριζοι φήγνυνται ύπ' αὐτῶν δίμφα πυλινδομένων, είος πεδίονδ' ἀφίπωνται, ως οι έπ' άλλήλοισι πέσον μέγα κεκλήγοντες.] πασα δε Μυρμιδόνων τε πόλις κλειτή τ' Ιαωλκός. 380 Αρνη τ' ήδ' Έλίχη Ανθειά τε ποιήεσσα φωνη υπ άμφοτέρων μεγάλ ίαχον οί δ' άλαλητώ θεσπεσίω σύνισαν μέγα δ' έκτυπε μητίετα Ζεύς. [κάδ δ' αφ' άπ' ουρανόθεν ψιάδας βάλεν αίματοέσσας, σημα τιθείς πολέμοιο έφ μεγαθαρσέι παιδί.] 385 [οίος δ' έν βήσσης όρεος χαλεπός προϊδέσθαι κάπρος χαυλιόδων φρονέει θυμῷ μαχέσασθαι άνδράσι θηρευτής, θήγει δέ τε λευκόν όδόντα δοχμωθείς, άφοός δε περί στόμα μαστιχόωντι λείβεται, όσσε δέ οί πυρί λαμπετόωντι έτκτην, 390 όρθάς δ' έν λοφιή φρίσσει τρίχας άμφί τε δειρήν. τῶ ἴχελος Διός υίός ἀφ' ίππείου θόρε δίφρου.] [ήμος δε χλοερώ πυανόπτερος ήχέτα τέττιξ όζω έφεζόμενος θέρος ανθρώποισιν αείδειν άργεται, ώτε πόσις και βρώσις θηλυς έέρση, 395 καί τε πανημέριός τε και ήφος χέει αύδην ίδει έν αίνοτάτω, ότε τε χρόα Σείριος άζει, ήμος δη κέγχροισι πέψι γλώχες τελέθουσι,

τούςτε θέρει σπείρουσιν, ότ' όμφακες αιόλλονται, οία Διώνυσος δῶκ ἀνδράσι γάρμα καὶ ἄγθος. 400 την ώρην μάρναντο, πολύς δ' όρυμαγδός όρώρει.] [ώς δε λέοντε δύω άμφι κταμένης έλάφοιο άλλήλοις ποτέοντες έπι σφέας δομήσωσι, δεινή δέ σφ' ίαγή ἄραβός θ' αμα γίγνετ' όδόντων] οί δ' ώςτ' αίγυπιοί γαμψώνυγες, άγκυλογείλαι, 405 πέτρη ἔφ' ὑψηλῆ μεγάλα κλάζοντε μάχεσθον αίγος δρεσσινόμου η άγροτέρης έλάφοιο, πίονος, ηντ' έδάμασσε βαλών αίζήτος άνηο ίῶ ἀπὸ νευρῆς, αὐτὸς δ' ἀπαλήσεται ἅλλη, χώρου ατδρις έών οί δ' ότραλέως ένόησαν, 410 έσσυμένως δέ οί άμφι μάχην δριμεϊαν έθεντο. ως οι κεκλήγοντες έπ' άλλήλοισιν δρουσαν. ένθ' ήτοι Κύχνος μεν ύπερμενέος Διός υίον κτεινέμεναι μεμαώς σάχει ἕμβαλε χάλχεον ἔγχος, [ούδ' ἔροηξεν χαλκόν ερυτο δε δώρα θεοΐο.] 415 'Αμφιτουωνιάδης δέ, βίη 'Ηρακληείη, μεσσηγύς πόρυθός τε και άσπίδος έγχει μακρῶ αύχένα γυμνωθέντα θοῶς ὑπένερθε γενείου ήλασ' έπικρατέως τ' άπό δ' άμφω κέρσε τένοντε άνδροφόνος μελίη· μέγα γαρ σθένος ἕμπεσε φωτός. 420 ήριπε δ', ώς ότε τις δρύς ήριπεν, η ότε πέτρη ήλίβατος, πληγεϊσα Διός ψολόεντι κεραυνώ. [ως έριπ' άμφι δέ οι βράχε τεύχεα ποικίλα χαλκώ.] τόν μεν επειτ' είασε Διός ταλακάρδιος υίός, αύτὸς δὲ βροτολοιγὸν Άρην ἐπιόντα δοκεύσας. 425 δεινόν όρων όσσοισι, λέων ως σώματι χύρσας, δητε μάλ' ένδυκέως δινόν κρατεροίς δνύχεσσι σχίσσας ο ττι τάχιστα μελίφοονα θυμόν άπηύρα.

έμ μένεος δ' άρα τοῦγε κελαινὸν πίμπλαται ἦτος. γλαυκιόων δ' όσσοις δεινόν πλευράς τε και ώμους 430 ούρη μαστιόων ποσσί γλάφει, ούδέ τις αύτόν έτλη έςάντα ίδων σχεδόν έλθέμεν ούδε μάχεσθαι. τοΐος ἄρ' 'Αμφιτρυωνιάδης, ἀχόρητος ἀυτῆς, άντίος έστη Άρηος, ένλ φρεσί θάρσος ἀέξων, έσσυμένως δ δέ οί σχεδον ήλυθεν άχνύμενος κῆς 435 άμφότεροι δ' ίάχοντες έπ' άλλήλοισιν ὄρουσαν. ώς δ' δτ' άπό μεγάλου πέτρη πρηῶνος ὀρούση, μακρά δ' έπιθρώσκουσα κυλίνδεται, ή δέ τε ήχη έρχεται έμμεμαυία, πάγος δέ οί άντεβόλησεν ύψηλός τῷ δη συνενείχεται, ένθα μιν ἴσχει. 440 τόσση δ μεν ίαχη βρισάρματος ούλιος Αρης κεκληγώς έπόρουσεν ὃ δ' έμμαπέως ύπέδεκτο. αύτὰς 'Αθηναίη, πούρη Διὸς αἰγιόχοιο, άντίη ήλθεν Άρηος έρεμνην αίγίδ' έχουσα. δεινὰ δ' ὑπόδρα ίδοῦσα ἔπεα πτερόεντα προςηύδα. 445 Αρες, έπίσχε μένος χρατερόν χαί χειρας άάπτους.

Αφες, επισχε μενός πρατεφον και χειρας ααπισός. ού γάο τοι θέμις έστιν άπο κλυτὰ τεύχεα δῦσαι Ἡρακλέα κτείναντα, Διος θρασυκάρδιον υίόν. ἀλλ' ἅγε παῦε μάχης, μηδ' ἀντίος ἵστασ' ἐμεῖο.

ΎΩς ἕφατ'· ἀλλ' οὐ πεῖϑ' Ἄφεος μεγαλήτοφα θυμόν, 450

άλλὰ μέγα ίάχων φλογί εἴκελα τεύχεα πάλλων καφπαλίμως ἐπόφουσε βίη Ἡφακληείη, κακτάμεναι μεμαώς καί δ' ἔμβαλε χάλκεον ἔγχος, σπεφχνὸν ἑοῦ παιδὸς κοτέων πέφι τεθνηῶτος, ἐν σάκει μεγάλω. ἀπὸ δὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη 455 ἔγχεος ὁφμὴν ἔτφαπ' ὀφεξαμένη ἀπὸ δίφφου. δφιμὺ δ' Ἄφην ἅχος εἶλεν ἑφυσσάμενος δ' ἄοφ ὀξὺ έσσυτ' έφ' Ήρακλέα κρατερόφρονα τον δ' έπιόντα Αμφιτουωνιάδης, δεινής αχόρητος αυτής, μηρόν γυμνωθέντα σάκευς υπο δαιδαλέοιο 460 ούτασ έπικρατέως. διὰ δὲ μέγα σαρκός άραξε δούρατι νωμήσας, έπὶ δὲ χθονὶ κάββαλε μέσση. τῷ δὲ Φόβος καὶ Δεῖμος ἐῦτροχον ἄρμα καὶ ἵππους ήλασαν αίψ' έγγύς, και άπο χθονος εύουοδείης ές δίφρον θηχαν πολυδαίδαλον αίψα δ' έπειτα 465 ϊππους μαστιέτην ϊχοντο δε μαχοόν Όλυμπον. υίος δ' 'Αλχμήνης και χυδάλιμος 'Ιόλαος Κύπνον σπυλεύσαντες απ' ώμων τεύχεα παλά νίσσοντ' αίψα δ' έπειτα πόλιν Τρηχίνος ίκοντο ίπποις ωκυπόδεσσιν. ατάρ γλαυκῶπις Αθήνη 470 έξίκετ' Ούλυμπόν τε μέγαν και δώματα πατρός. Κύχνον δ' αὖ Κήϋξ θάπτεν και λαὸς ἀπείρων, οί δ' έγγὺς ναῖον πόλιος κλειτοῦ βασιλῆος [Ανθην Μυρμιδόνων τε πόλιν κλειτήν τ' Ιαωλκόν "Αρνην τ' ήδ' Ελίκην. πολλός δ' ήγείρετο λαός,] 475 τιμώντες Κήϋκα, φίλον μακάρεσσι θεοίσι. τοῦ δὲ τάφον καὶ σἤμ' ἀϊδὲς ποίησεν Άναυρος, όμβοφ χειμερίφ πλήθων τως γάρ μιν Απόλλων Αητοΐδης ήνωξ', ότι δα κλειτάς έκατόμβας **όςτις άγοι** Πυθοίδε βίη σύλασκε δοκεύων. 480

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ.

[Μοῦσαι Πιερίηθεν, ἀοιδῆσι κλείουσαι, δεῦτε, Δί ἐννέπετε, σφέτερον πατέρ' ὑμνείουσαι· ὅντε διὰ βροτοί ἄνδρες ὁμῶς ἄφατοί τε φατοί τε, ǫ́ητοί τ' ἄρρητοί τε Διός μεγάλοιο ἕκητι. ǫ́έα μὲν γὰρ βριάει, ǫ́έα δὲ βριάοντα χαλέπτει, ◊εῖα δ' ἀρίζηλον μινύθει καὶ ἄδηλον ἀέξει, ǫ́εῖα δέ τ' ἰθύνει σκολιὸν καὶ ἀγήνορα κάρφει Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, ὅς ὑπέρτατα δώματα ναίει. κλῦθι ἰδών ἀΐων τε, δίκη δ' ἰθυνε θέμιστας τύνη· ἐγὼ δέ κε, Πέρση, ἐτήτυμα μυθησαίμην.] 10

Οὐκ ἄρα μοῦνον ἔην Ἐρίδων γένος, ἀλλ' ἐπὶ γαῖαν εἰσὶ δύω· τὴν μέν κεν ἐπαινέσσειε νοήσας, ἡ δ' ἐπιμωμητή· διὰ δ' ἄνδιχα θυμὸν ἔχουσιν. ἡ μὲν γὰρ πόλεμόν τε κακὸν καὶ δῆριν ὀφέλλει, σχετλίη· οὕτις τήν γε φιλεῖ βροτός, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης 15

άθανάτων βουλησιν Έριν τιμῶσι βαρείαν. την δ' έτέρην προτέρην μεν έγείνατο Νυξ έρεβεννη, Θηκε δέ μιν Κρονίδης υψίζυγος, αίθερι ναίων, γαίης τ' εν φίζησι και άνδράσι πολλον άμείνω ητε και άπάλαμόν περ όμῶς επι έργον έγείρει. 20

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

είς έτερον γάρ τίς τε ίδων έργοιο χατίζων πλούσιον, δ σπεύδει μέν άρωμεναι ήδε φυτεύειν, οίκόν τ' εὖ θέσθαι· ζηλοΐ δέ τε γείτονα γείτων είς ἄφενον σπεύδοντ'· άγαθὴ δ' "Ερις ηδε βροτοΐσι.

Kal πεφαμεύς πεφαμεί ποτέει παι τέπτονι τέπτων, 25 καl πτωχός πτωχῷ φθονέει παι ἀοιδός ἀοιδῷ.

⁵Q Πέφση, σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ, μηδέ σ' ^{*}Ερις κακόχαρτος ἀπ' ἔργου θυμὸν ἐρύκοι νείκε' ὀπιπτεύοντ' ἀγορῆς ἐπακουὸν ἐόντα. ὥρη γάρ τ' ὀλίγη πέλεται νεικέων τ' ἀγορέων τε, 30 ῷτινι μὴ βίος ἔνδον ἐπηετανὸς κατάκειται ὡραΐος, τὸν γαΐα φέρει, Δημήτερος ἀκτήν.

τοῦ κε κορεσσάμενος νείκεα καὶ δῆριν ὀφέλλοι κτήμασ' ἔπ' ἀλλοτρίοις· σοὶ δ' οὐκέτι δεύτερον ἔστιν ὦδ' ἔρδειν· ἀλλ' αὖθι διακρινώμεθα νεϊκος 35 ἰθείησι δίκαις, αῖτ' ἐκ Διός εἰσιν ἄρισται. ῆδη μὲν γὰρ κλῆρον ἐδασσάμεθ', ἄλλα τε πολλὰ ἁρπάζων ἐφόρεις, μέγα κυδαίνων βασιλῆας δωροφάγους, οδ τήνδε δίκην ἐθέλοντι δίκασσαν.

Νήπιοι, οὐδὲ ἴσασιν, ὅσφ πλέον ῆμισυ παντός, 40 οὐδ' ὅσον ἐν μαλάχῃ τε καὶ ἀσφοδέλφ μέγ' ὄνειαǫ.

Κρύψαντες γὰρ ἔχουσι θεοὶ βίον ἀνθρώποισι. ἡηϊδίως γάρ κεν καὶ ἐπ' ἦματι ἐργάσσαιο, ὥστε σέ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἔχειν καὶ ἀεργὸν ἐόντα· αἰψά κε πηδάλιον μὲν ὑπὲρ καπνοῦ καταθεῖο,

57

ήσιοδού

έργα βοῶν δ' ἀπόλοιτο καὶ ἡμιόνων ταλαεργῶν. ἀλλὰ Ζεὺς ἔκρυψε χολωσάμενος φρεσὶν ἦσιν, ὅττι μιν ἐξαπάτησε Προμηθεὺς ἀγκυλομήτης· τοῦνεκ' ἄρ' ἀνθρώποισιν ἐμήσατο κήδεα λυγρά. κρύψε δὲ πῦρ· τὸ μὲν αὖτις ἐὖς παῖς Ἰαπετοῖο 50 ἔκλεψ' ἀνθρώποισι Διὸς πάρα μητιόεντος ἐν κοΐλω νάρθηκι, λαθὼν Δία τερπικέραυνον. τὸν δὲ χολωσάμενος προςέφη νεφεληγερέτα Ζεύς·

Ίαπετιονίδη, πάντων πέρι μήδεα είδώς, χαίρεις πῦς κλέψας καὶ ἐμὰς φρένας ἀπεροπεύσας, 55 σοί τ' αὐτῷ μέγα πῆμα καὶ ἀνδράσιν ἐσσομένοισι· τοῖς δ' ἐγὰ ἀντὶ πυρὸς δώσω κακὸν ῷ κεν ἅπαντες τέρπωνται κατὰ θυμὸν ἑὸν κακὸν ἀμφαγαπῶντες.

"Ως έφατ' · έκ δ' έγέλασσε πατής ἀνδςῶν τε θεῶν τε· ["Ηφαιστον δ' ἐκέλευσε πεςικλυτόν ὅ ττι τάχιστα 60 γαΐαν ὕδει φύςειν, ἐν δ' ἀνθςώπου θέμεν αὐδήν καὶ σθένος, ἀθανάτοις δὲ θεοῖς εἰς ὧπα ἐἶσκειν παςθενικῆς καλὸν εἶδος, ἐπήςατον · αὐτὰς 'Αθήνην ἔςγα διδασκῆσαι, πολυδαίδαλον ίστὸν ὑφαίνειν· καὶ χάςιν ἀμφιχέαι κεφαλῆ χουσέην 'Αφοοδίτην, 65 καὶ πόθον ἀςγαλέον καὶ γυιοβόςους μελεδῶνας· ἐν δὲ θέμεν κύνεόν τε νόον καὶ ἐπίκλοπον ἦθος 'Εςμείαν ἤνωγε, διάκτοςον Άςγειφόντην.

⁵Ως έφαθ' · ol δ' έπίθοντο Διλ Κρονίωνι άνακτι.] αὐτίκα δ' ἐκ γαίης πλάσσε κλυτός 'Δμφιγυήεις 70 παρθένω αἰδοίη ϊκελον Κρονίδεω διὰ βουλάς· ζῶσε δὲ καὶ κόσμησε θεὰ γλαυκῶπις 'Δθήνη· ἀμφὶ δέ ol Χάριτές τε θεαὶ καὶ πότνια Πειθὰ ὅρμους χρυσείους ἔθεσαν χροῦ · ἀμφὶ δὲ τήνγε ⁵Ωραι καλλίκομοι στέφον ἄνθεσιν εἰαρινοῖσι· 75

[πάντα δέ οί χοοί κόσμον ἐφήρμοσε Παλλὰς 'Αθήνη.] έν δ' ἄρα οί στήθεσσι διάκτορος 'Αργειφόντης ψεύδεά θ' αίμυλίους τε λόγους καὶ ἐπίκλοπον ἡθος [τεῦξε Διὸς βουλῆσι βαρυκτύπου· ἐν δ' ἄρα φωνὴν] θῆκε θεῶν κῆρυξ· ὀνόμηνε δὲ τήνδε γυναϊκα 80 Πανδώρην, ὅτι πάντες Όλύμπια δώματ' ἔχοντες δῶρον ἐδώρησαν, πῆμ' ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν.

Αὐτὰ φέπει δόλον αἰπὺν ἀμήχανον ἐξετέλεσσεν, εἰς Ἐπιμηθέα πέμπε πατὴ φ κλυτὸν Ἀργειφόντην δῶρον ἄγοντα, θεῶν ταχὺν ἄγγελον· οὐδ' Ἐπιμηθεὺς 85 ἐφράσαθ', ῶς οί ἔειπε Προμηθεὺς μήποτε δῶρον δέξασθαι πὰ φΖηνὸς Ἐλυμπίου, ἀλλ' ἀποπέμπειν ἐξοπίσω, μή πού τι κακὸν θνητοῖσι γένηται. αὐτὰ φ ὅ δεξάμενος, ὅτε δὴ κακὸν εἶχ', ἐνόησε.

Πρώην μέν ζώεσκον έπι χθονι φυλ' άνθρώπων 90 νόσφιν άτες τε κακῶν καὶ άτες χαλεποῖο πόνοιο, νούσων τ' άργαλέων, αίτ' άνδράσι κήρας έδωκαν. [αίψα γάο έν κακότητι βροτοί καταγηράσκουσι.] άλλὰ νυνή γείρεσσι πίθου μέγα πῶμ' ἀφελοῦσα έσκέδασ' άνθρώποισι δ' έμήσατο κήδεα λυγρά. 95 μούνη δ' αὐτόθι Ἐλπὶς ἐν ἀρρήκτοισι δόμοισιν ένδον έμιμνε πίθου ύπό χείλεσιν, ούδε θύραζε έξέπτη πρόσθεν γαρ έπέμβαλε πῶμα πίθοιο, [αίγιόχου βουλησι Διός νεφεληγερέταο.] άλλα δε μυρία λυγρά κατ' άνθρώπους άλάληται. 100 πλείη μέν γάρ γαΐα κακῶν, πλείη δὲ θάλασσα. νοῦσοι δ' ἀνθρώποισιν ἐφ' ἡμέρη ήδ' ἐπὶ νυκτὶ αύτόματοι φοιτώσι κακά θνητοΐσι φέρουσαι σιγη, έπει φωνήν έξείλετο μητίετα Ζεύς.

ΗΣΙΟΔΟΤ

[οῦτως οῦτι τη ἐστι Διὸς νόον ἐξαλέασθαι.] 105 [Εἰ δ' ἐθέλεις, ἕτερόν τοι ἐγὼ λόγον ἐπορυφώσω εὖ καὶ ἐπισταμένως, (σὐ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σησιν).]

[ώς δμόθεν γεγάασι θεοί θνητοί τ' ανθρωποι.]

Χρύσεον μέν πρώτιστα γένος μερόπων άνθρώπων άθάνατοι ποίησαν Όλύμπια δώματ' έχοντες. 110 οί μεν έπι Κρόνου ήσαν, ότ' ούρανω έμβασίλευεν. ώςτε θεοί δ' έζωον αχηθέα θυμόν έχοντες, νόσφιν άτερ τε πόνων και όζτύος. ούδέ τι δειλόν γηρας έπην, αίει δε πόδας και χειρας όμοιοι τέρποντ' έν θαλίησι χαχῶν ξχτοσθεν άπάντων. 115 θνήσκον δ' ώς υπνω δεδμημένοι έσθλα δε πάντα τοίσιν έην καρπόν δ' έφερε ζείδωρος άρουρα αύτομάτη, πολλόν τε και αφθονον οί δ' έθελημοί ησυχοι ξογ' ένέμοντο σύν έσθλοισιν πολέεσσιν, [άφνειο] μήλοισι, φίλοι μαχάρεσσι θεοΐσι.] 120 αύτὰρ ἐπειδή τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν, τοί μέν δαίμονές είσι Διός μεγάλου δια βουλας έσθλοί, έπιχθόνιοι, φύλακες θνητών άνθρώπων, [οί δα φυλάσσουσίν τε δίχας και σχέτλια έργα, ήέρα έσσάμενοι πάντη φοιτώντες έπ' αίαν,] 125 πλουτοδόται· καί τοῦτο γέρας βασιλήϊον ἔσχον.

Δεύτεφον αυτε γένος πολύ χειφότεφον μετόπισθεν άφγύφεον ποίησαν Όλύμπια δώματ' έχοντες, χουσέφ οὕτε φυὴν ἐναλίγχιον οῦτε νόημα. [άλλ' ἐκατὸν μὲν παζς ἔτεα παφὰ μητέφι κεδνῆ 130 ἐτφέφετ' ἀτάλλων, μέγα νήπιος, ῷ ἐνὶ οἴχῷ] ἀλλ' ὅτ' ἀτηβήσειε καὶ ῆβης μέτφον ῖχοιτο, παυρίδιον ζώεσκον έπὶ χρόνον, ἄλγέ ἔχοντες ἀφραδίης. ῦβριν γὰρ ἀτάσθαλον οὐκ ἐδύναντο ἀλλήλων ἀπέχειν, οὐδ ἀθανάτους θεραπεύειν 135 ἤθελον, οὐδ' ἔρδειν μακάρων Γεροῖς ἐπὶ βωμοῖς, ἢ θέμις ἀνθρώποισι κατ' ἤθεα. τοὺς μὲν ἔπειτα Ζεὺς Κρονίδης ἔκρυψε χολούμενος, οῦνεκα τιμὰς οὐκ ἐδίδουν μακάρεσσι θεοῖς οῦ Όλυμπον ἔχουσιν. αὐτὰρ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψε, 140 τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται, δεύτεροι, ἀλλ' ἕμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ.

Ζεὺς δὲ πατὴρ τρίτον ἄλλο γένος μερόπων ἀνθρώπων

χάλκειον ποίησ', οὐκ ἀργυρέφ οὐδὲν ὑμοϊον, ἐκ μελιᾶν, δεινόν τε καὶ ὅβριμον· οἶσιν Αρηος 145 ἔργ' ἔμελε στονόεντα καὶ ὕβριες· οὐδέ τι σῖτον ἤσθιον, ἀλλ' ἀδάμαντος ἔχον κρατερόφρονα θυμόν, ἄπλητοι· μεγάλη δὲ βίη καὶ χεῖρες ἄαπτοι ἐξ ὥμων ἐπέφυκον ἐπὶ στιβαροῖσι μέλεσσιν. τοῖς δ' ἦν χάλκεα μὲν τεύχεα, χάλκεοι δέ τε οἶκοι, 150 χαλκῷ δ' εἰργάζοντο· μέλας δ' οὐκ ἔσκε σίδηρος. καὶ τοὶ μὲν χείρεσσιν ῦπο σφετέρησι δαμέντες βῆσαν ἐς εὐρώεντα δόμον κρυεροῦ 'Λίδαο, νώνυμνοι· θάνατος δὲ καὶ ἐκπάγλους περ ἐόντας εἶλε μέλας, λαμπρον δ' ἕλιπον φάος ἡελίοιο. 155

Αὐτὰφ ἐπεὶ καὶ τοῦτο γένος κατὰ γαῖα κάλυψεν, αὖτις ἕτ΄ ἅλλο τέταφτον ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείφη Ζεὺς Κφονίδης ποίησε, δικαιότεφον καὶ ἄφειον, ἀνδφῶν ἡφώων θεῖον γένος, οἶ καλέονται ἡμίθεοι πφοτέφη γενεῆ κατ' ἀπείφονα γαῖαν. 160 καὶ τοὺς μὲν πόλεμός τε κακὸς καὶ φύλοπις αἰνὴ

ΗΣΙΟΔΟΤ

τοὺς μὲν ἐφ΄ ἐπταπύλῷ Θήβη, Καδμηἶδι γαίη, ὅλεσε μαρναμένους μήλων ἕνεκ Οἰδιπόδαο, τοὺς δὲ καὶ ἐν νήεσσιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης ἐς Τροίην ἀγαγών Ἑλένης ἕνεκ ἀῦκόμοιο. 165 ἔνθ' ἦτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε· τοῖς δὲ δίζ ἀνθρώπων βίστον καὶ ἦθε' ὀπάσσας Ζεὺς Κρονίδης κατένασδε πατὴρ ἐς πείρατα γαίης, [τηλοῦ ἀπ' ἀθανάτων· τοῖσιν Κρόνος ἐμβασιλεύει.] καὶ τοὶ μὲν ναίουσιν ἀκηδέα θυμὸν ἔχοντες 170 ἐν μακάρων νήσοισι παρ' Ἀκεανὸν βαθυδίνην, ὅλβιοι ῆρωες, τοῖσιν μελιηδέα καρκὸν τρὶς ἔτεος θάλλοντα φέρει ζείδωρος ἅρουρα.

Μηκέτ' έπειτ' ώφειλον έγω πέμπτοισι μετείναι άνδράσιν, άλλ' η πρόσθε θανειν η έπειτα γενέσθαι. 175 νῦν γὰρ δη γένος έστι σιδήρεον οὐδέ ποτ ήμαρ παύσονται καμάτου και ότζύος, ούδε τι νύκτωρ φθειρόμενοι. χαλεπάς δε θεοί δώσουσι μερίμνας. [άλλ' έμπης και τοΐσι μεμίξεται έσθλα κακοίσιν. Ζεὺς δ' ὀλέσει και τοῦτο γένος μερόπων ἀνθρώπων, 180 ευτ' αν γεινόμενοι πολιοχρόταφοι τελέθωσιν.] ούδε πατήρ παίδεσσιν δμοίιος ούδε τι παϊδες. ούδε ξείνος ξεινοδόκφ και έταιρος έταιρφ, ούδε κασίγνητος φίλος έσσεται, ώς το πάρος περ. αίψα δε γηράσκοντας άτιμήσουσι τοκηας. 185 μέμψονται δ' άρα τούς χαλεποῖς βάζοντε έπεσσι, [σχέτλιοι, ούδε θεών όπιν είδότες. ούδε κεν οίνε γηράντεσσι τοχεῦσιν ἀπὸ θρεπτήρια δοΐεν, γειροδίκαι έτερος δ' έτέρου πόλιν έξαλαπάξει.] ούδέ τις εὐόρχου χάρις ἔσσεται οὕτε διχαίου 190 ούτ' άγαθοῦ, μᾶλλον δὲ κακῶν δεκτῆρα καὶ ῦβοιν

ἀνέφα τιμήσουσι· δίκη δ' ἐν χερσί, καὶ αἰδώς οὐκ ἔσται· βλάψει δ' ὁ κακὸς τὸν ἀρείονα φῶτα μύθοισι σκολιοῖς ἐνέπων, ἐπὶ δ' ὅρκον ὀμεῖται. ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ὀιζυροῖσιν ἅπασιν 195 δυςκέλαδος, κακόχαρτος ὑμαρτήσει, στυγερώπης. καὶ τότε δὴ πρὸς Ὅλυμπον ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης λευκοῖσιν φαρέεσσι καλυψαμένω χρόα καλὸν ἀθανάτων μετὰ φῦλον ἴτον προλιπόντ' ἀνθρώπους Αἰδώς καὶ Νέμεσις· τὰ δὲ λείψεται ἄλγεα λυγρα 200 Φνητοῖς ἀνθρώποισι· κακοῦ δ' οὐκ ἔσσεται ἀλκή.

[Νῦν δ' αἶνον βασιλεῦσιν ἐφέω φφονέουσι καὶ αὐτοῖς.]

ὦδ' ἴφηξ προςέειπεν ἀηδόνα ποιχιλόδειφον, ῦψι μάλ' ἐν νεφέεσσι φέφων ὀνύχεσσι μεμαφπώς ἡ δ' ἐλεόν, γναμπτοῖσι πεπαφμένη ἀμφ' ὀνύχεσσι, 205 μύφετο· τὴν δ' ὅγ' ἐπικφατέως πφος μῦθον ἔειπε·

Δαιμονίη, τί λέληκας; ἔχει νύ σε πολλον ἀφείων τῆδ' εἶς ἡ σ' ἂν ἐγώ πεφ ἄγω, καὶ ἀοιδον ἐοῦσαν δεῖπνον δ', αι κ' ἐθέλω, ποιήσομαι, ήὲ μεθήσω. [ἄφφων δ' ὅς κ' ἐθέλη πφος κφείσσονας ἀντιφεφίζειν, 210 νίκης τε στέφεται πφός τ' αισχεσιν ἅλγεα πάσχει.]

ως έφατ ώπυπέτης ίζηξ, τανυσίπτερος ὄρνις.

⁵Ω Πέρση, σὺ δ' ἄχουε δίχης, μηδ' ὕβριν ὄφελλε· ὕβρις γάρ τε χαχή δειλῷ βροτῷ· οὐδὲ μὲν ἐσθλός ἑηιδίως φερέμεν δύναται, βαρύθει δέ δ' ὑπ' αὐτῆς, 215 ἐγχύρσας ἄτησιν· ὑδὸς δ' ἐτέρηφι παρελθεῖν χρείσσων ἐς τὰ δίχαια· δίχη δ' ὑπὲρ ῦβριος ἴσχει ἐς τέλος ἐξελθοῦσα· παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω. Αὐτίκα γὰρ τρέχει Όρκος αμα σκολιῆσι δίκησιν. [τῆς δὲ Δίκης ῥόθος έλκομένης ἦ κ' ἄνδρες ἄγωσι 220 δωροφάγοι, σκολιῆς δὲ δίκης κρίνωσι θέμιστας.] ἢ δ' ἕπεται κλαίουσα πόλιν καὶ ἦθεα λαῶν, ἠέρα έσσαμένη, κακὸν ἀνθρώποισι φέρουσα, οῖτε μιν ἐξελάσωσι καὶ οὐκ ἰθεῖαν ἔνειμαν.

Οι δε δίκας ξείνοισι και ενδήμοισι διδουσιν 225 ίθείας καί μή τι παρεκβαίνουσι δικαίου, τοισι τέθηλε πόλις, λαοί δ' άνθεῦσιν έν αὐτỹ. είρήνη δ' άνὰ γῆν κουροτρόφος, οὐδέ ποτ' αὐτοῖς άργαλέον πόλεμον τεκμαίρεται εύρύοπα Ζεύς. ούδε ποτ' ίθυδίκησι μετ' άνδράσι λιμός όπηδεϊ, 230 ούδ' άτη, θαλίης δὲ μεμηλότα ἔργα νέμονται. τοΐσι φέρει μέν γαΐα πολύν βίον, ούρεσι δε δρύς άκοη μέν τε φέρει βαλάνους, μέσση δε μελίσσας. είφοπόχοι δ' όιες μαλλοίς καταβεβρίθασι. τίχτουσιν δε γυναϊκες έοιχότα τέχνα τοχεῦσι. 235 θάλλουσιν δ' άγαθοΐσι διαμπερές ούδ' έπι νηῶν νίσσονται, καρπόν δε φέρει ζείδωρος άρουρα.

Οἶς δ' ΰβοις τε μέμηλε κακή και σχέτλια ἔργα, τοῖς δὲ δίκην Κρονίδης τεκμαίρεται εὐρύοπα Ζεύς.

Πολλάκι καί ξύμπασα πόλις κακ οῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα, 240 ὅςτις ἀλιτραίνει καὶ ἀτάσθαλα μηχανάαται.

Τοϊσιν δ'ούφανόθεν μέγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων, λιμόν όμοῦ xal λοιμόν· ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί. [οὐδὲ γυναϊκες τίκτουσιν· μινύθουσι δὲ οἶκοι, Ζηνός φραδμοσύνησιν Όλυμπίου· ἅλλοτε δ'αὖτε] 245 η τῶνγε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν η ὄγε τεἴχος η νέας ἐν πόντῷ Κρονίδης ἀποτίνυται αὐτῶν.

🛿 βασιλεΐς, ύμεῖς δὲ καταφράζεσθε καὶ αὐτοὶ τήνδε δίκην έγγυς γαο έν ανθοώποισιν έόντες άθάνατοι φράζονται όσοι σχολιησι δίχησιν 250 άλλήλους τρίβουσι θεών όπιν ούκ άλέγοντες. τρίς γάρ μυρίοι είσιν έπι χθονί πουλυβοτείοη άθάνατοι Ζηνός φύλακες θνητών άνθρώπων. οί όα φυλάσσουσίν τε δίπας και σχέτλια ξογα. ήέρα έσσάμενοι πάντη φοιτῶντες ἐπ' αἶαν. 255 ή δέ τε παρθένος έστι Δίκη, Διός έκγεγαυϊα, κυδρή τ' αίδοίη τε θεοίς οι Όλυμπον έχουσιν. καί δ' δπότ' αν τίς μιν βλάπτη σκολιῶς ἀνοτάζων, αύτίκα πάρ Διὶ πατρὶ καθεζομένη Κοονίωνι γηρύετ άνθρώπων άδίκων νόον, ὄφο' άποτίση 260 [δημος άτασθαλίας βασιλέων, οι λυγρά νοευντες άλλη παρκλίνωσι δίκας σκολιώς ένέποντες.] ταῦτα φυλασσόμενοι, βασιληες, ιθύνετε δίχας δωροφάγοι, σχολιών δε διχών έπι πάγχυ λάθεσθε.

Οἶ αὐτῷ κακὰ τεύχει ἀνὴǫ ἄλλῷ κακὰ τεύχων, 265 ἡ δὲ κακὴ βουλὴ τῷ βουλεύσαντι κακίστη.

Πάντα ίδων Διός όφθαλμός και πάντα νοήσας καί νυ τάδ', αι κ' έθέλησ', έπιδέρκεται, ούδε ε λήθει, οίην δη και τήνδε δίκην πόλις έντος έέργει.

Νῦν δὴ ἐγὼ μήτ' αὐτὸς ἐν ἀνθρώποισι δίκαιος 270 εἴην μήτ ἐμὸς υίός· ἐπεὶ κακὸν ἄνδρα δίκαιον Ηπειοδ. 5

ΗΣΙΟΔΟΥ

ἕμμεναι, εί μείζω γε δίχην ἀδιχώτερος ἕξει· [ἀλλὰ τάγ' οὕπω ἕολπα τελεῖν Δία τερπικέραυνον.]

³Ω Πέρση, σὺ δὲ ταῦτα μετὰ φρεσὶ βάλλεο σῆσι, καί νυ δίκης ἐπάκουε, βίης δ' ἐπιλάθεο πάμπαν. 275 τόνδε γὰρ ἀνθρώποισι νόμον διέταξε Κρονίων, ἰχθύσι μὲν καὶ θηρσὶ καὶ οἰωνοῖς πετεηνοῖς, ἐσθέμεν ἀλλήλους, ἐπεὶ οὐ δίκη ἐστὶν ἐν αὐτοῖς ἀνθρώποισι δ' ἔδωκε δίκην, ἡ πολλὸν ἀρίστη γίγνεται. εἰ γάρ τίς κ' ἐθέλη τὰ δίκαι ἀγορεύειν 280 γιγνώσκων, τῷ μέν τ' ὅλβον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς ὃς δέ κε μαρτυρίησιν ἑκὼν ἐπίορκον ὀμόσσας ψεύσεται, ἐν δὲ δίκην βλάψας νήκεστον ἀασθῆ, τοῦ δέ τ' ἀμαυροτέρη γευεὴ μετόπισθε λέλειπται· ἀνδρὸς δ' εὐόρκου γευεὴ μετόπισθεν ἀμείνων. 285

Σοί δ' έγὼ έσθλὰ νοέων έρέω, μέγα νήπιε Πέρση. τὴν μέν τοι κακότητα καὶ ἰλαδὸν ἔστιν ἑλέσθαι φηιδίως· ὀλίγη μὲν ὁδός, μάλα δ' ἐγγύθι ναίει. τῆς δ' ἀρετῆς ίδρῶτα θεοὶ προπάροιθεν ἔθηκαν ἀθάνατοι· μακρὸς δὲ καὶ ὄρθιος οἶμος ἐς αὐτὴν 290 καὶ τρηχὺς τοπρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον Γκηται, ὅηιδίη δὴ ἔπειτα πέλει, χαλεπή περ ἐοῦσα.

Ούτος μεν πανάριστος, δς αύτῷ πάντα νοήση, φρασσάμενος τά κ' ἔπειτα καὶ ἐς τέλος ἦσιν ἀμείνω· ἐσθλὸς δ' αὖ κἀκεῖνος, δς εὖ εἰπόντι πίθηται· 295 δς δέ κε μήτ' αὐτὸς νοέῃ μήτ' ἅλλου ἀκούων ἐν θυμῷ βάλληται, δ δ' αὖτ' ἀχρήιος ἀνήρ.

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

Δλλὰ σύ γ' ἡμετέφης μεμνημένος αίὲν ἐφετμῆς ἐφγάζευ, Πέφση, διον γένος, ὄφφα σε λιμὸς ἐχθαίφη, φιλέη δέ σ' ἐϋστέφανος Δημήτηφ, 800 αίδοίη, βιότου δὲ τεὴν πιμπλῆσι καλιήν. λιμὸς γάφ τοι πάμπαν ἀεφγῷ σύμφοφος ἀνδφί.

Τῷ δὲ θεοί νεμεσῶσι καὶ ἀνέφες, ὅς κεν ἀ εφγὸς ζώῃ, κηφήνεσσι κοθούφοις εἴκελος ὁφμήν, οῖτε μελισσάων κάματον τφύχουσιν ἀεφγοί 305 ἔσθοντες· σοί δ' ἔφγα φίλ' ἔστω μέτρια κοσμεῖν, ὥς κέ τοι ὡφαίου βιότου πλήθωσι καλιαί.

Έξ ἕργων δ' ανδρες πολύμηλοί τ' ἀφνειοί τε· καί τ' ἐργαζόμενος πολὺ φίλτερος ἀθανάτοισιν.

[ἔσσεαι ήδε βροτοῖς μάλα γὰρ στυγέουσιν ἀεργούς.] 310

Έργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δέ τ' ὄνειδος. εἰ δέ κεν ἐργάζη, τάχα σε ζηλώσει ἀεργὸς πλουτεῦντα· πλούτφ δ' ἀρετὴ καὶ κῦδος ἀπηδεῖ. δαίμονι δ' οἶος ἔησθα, τὸ ἐργάζεσθαι ἄμεινον, εἴ κεν ἀπ' ἀλλοτρίων κτεάνων ἀεσίφρονα θυμὸν 315 εἰς ἔργον τρέψας μελετᾶς βίου, ῶς σε κελεύω.

Αίδώς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει, [αίδώς, ἦτ' ἄνδρας μέγα σίνεται ἠδ' ὀνίνησιν.]

Αίδώς τοι ποός άνολβίη, θάρσος δὲ ποός ὅλβφ.

Χοήματα δ' οὐχ ἁφπακτά, θεόςδοτα πολλον ἀμείνω. 320 5*

ΗΣΙΟΔΟΥ

εί γάρ τις καὶ χερσὶ βίη μέγαν ὅλβον ἕληται, ἢ ὅγ' ἀπὸ γλώσσης ληΐσσεται, οἶά τε πολλὰ γίγνεται, εὖτ' ἂν δὴ κέρδος νόον ἐξαπατήση ἀνθρώπων, αἰδῶ δέ τ' ἀναιδείη κατοπάζη δεῖα δέ μιν μαυροῦσι θεοί, μινύθουσι δὲ οἶκον 32 ἀνέρι τῷ, παῦρον δέ τ' ἐπὶ χρόνον ὅλβος ὀπηδεῖ.

¹Ισον δ' ος θ' ίκέτην ος τε ξείνον κακόν ἔφξη, ος τε κασιγνήτοιο έοῦ ἀνὰ δέμνια βαίνη [κουπταδίης εὐνῆς ἀλόχου, παφακαίφια φέζων,] ος τε δι' ἀφφαδίης ἀλιταίνεται ὀφφανὰ τέκνα, 330 ος τε γονῆα γέφοντα κακῷ ἐπὶ γήφαος οὐδῷ νεικείη χαλεποίσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν τῷ δ' ἤτοι Ζεὺς αὐτὸς ἀγαίεται, ἐς δὲ τελευτὴν ἔφγων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν. ἀλλὰ σὺ τῶν μὲν πάμπαν ἔεφγ' ἀεσίφφονα θυμόν. 335

Κὰδ δύναμιν δ' ἔφδειν ίέφ' ἀθανάτοισι θεοϊσιν ἁγνῶς καὶ καθαφῶς, ἐπὶ δ' ἀγλαὰ μηφία καίειν ἄλλοτε δὴ σπονδῆς θυέεσσι τε ἰλάσκεσθαι, ἡμὲν ὅτ' εὐνάζῃ καὶ ὅτ' ἂν φάος ἱεφὸν ἔλθῃ ῶς κέ τοι ῦλαον κφαδίην καὶ θυμὸν ἔχωσιν. 340 ὄφφ' ἅλλων ὦνῃ κλῆφον, μὴ τὸν τεὸν ἅλλος.

Τὸν φιλέοντ' ἐπὶ δαῖτα xaλεῖν, τὸν δ' ἐχθοὸν ἐᾶσαι· τὸν δὲ μάλιστα xaλεῖν, ὅςτις σέθεν ἐγγύθι vaίει, εἰ γάο τοι xaì χοῆμ' ἐγχώμιον ἅλλο γένοιτο, γείτονες ἅζωστοι ἔχιον, ζώσαντο δὲ πηοί. 845

Πημα κακός γείτων δσσοντ' άγαθός μέγ' δνειαο.

EPFA KAI HMEPAI.

Έμμορέ τοι τιμῆς ὄςτ' ἔμμορε γείτονος ἐσθλοῦ. νόδ' αν βούς απόλοιτ', εί μη γείτων κακός είη. Εύ μεν μετρείσθαι παρά γείτονος, εύ δ' άποδουναι, ιύτω τῷ μέτοω, και λώιον, αι κε δύνηαι, 350 ός αν χρητζων και ές υστερον άρχιον εύρης. Μή κακά κερδαίνειν κακά κέρδεα ίσ' άτησιν. Τόν φιλέοντα φιλεΐν, καί τῷ προςιόντι προσίμεν και δόμεν δς κεν δῷ, και μη δόμεν δς κεν μη δῷ. Δώτη μέν τις έδωκεν, άδώτη δ' ούτις έδωκεν. 355 Δως άγαθή, αρπαξ δε κακή, θανάτοιο δότειρα. [•]Ος μέν γάο κεν άνηο έθέλων, δηε καν μέγα δοίη. γαίρει τῷ δώρφ και τέρπεται δν κατά θυμόν. δς δέ κεν αύτος έληται άναιδείηφι πιθήσας, καί τε σμικρόν ἐόν, τόγ' ἐπάχνωσεν φίλον ἦτος. 360 Εί γάο κεν καί σμικούν έπι σμικοώ καταθείο, καί θαμά τοῦτ' ἔρδοις, τάχα κεν μέγα καί τὸ γένοιτο. ¨Ος δ' ἐπ' ἐόντι φέρει, δ δ' ἀλύξεται αἴθοπα λιμόν. Ούδε τόγ' έν οίκφ κατακείμενον άνέρα κήδει. Οίκοι βέλτερον είναι, έπει βλαβερόν το θύρηφιν. 365

ήσιοστ

Έσθλον μέν παρεόντος έλέσθαι, πημα δε θυμφ χρηΐζειν απεόντος, α σε φράζεσθαι ανωγα.

'Αρχομένου δε πίθου και λήγοντος κορέσασθαι, μεσσόθι φείδεσθαι· δειλη δ' ένι πυθμένι φειδώ.

[Μισθός δ' ἀνδρὶ φίλφ εἰρημένος ἄρχιος ἔστω. 370 χαί τε χασιγνήτφ γελάσας ἐπὶ μάρτυρα θέσθαι.

πίστεις γάρ τοι όμῶς καὶ ἀπιστίαι ὅλεσαν ἄνδρας.]

Μηδε γυνή σε νόον πυγοστόλος έξαπατάτω αίμύλα κωτίλλουσα, τεην διφῶσα καλιήν. δς δε γυναιζί πέποιδε, πέποιδ' δγε φηλήτησι. 375

Μουνογενής δε πάζς οίχον πατρώϊον είη φεφβέμεν ως γαρ πλοῦτος ἀέξεται ἐν μεγάροισι.

Γηραιός δε θάνοι έτερον παϊδ' έγκαταλείπων.

Υεία δέ κεν πλεόνεσσι πόροι Ζεύς ασπετον όλβον.

Πλείων μέν πλεόνων μελέτη, μείζων δ' έπιθήκη. 380

Σοί δ' εί πλούτου θυμός έέλδεται έν φρεσίν ήσιν, ώδ' έρδειν, καί έργον έπ' έργφ έργάζεσθαι.

Πληϊάδων Άτλαγενέων έπιτελλομενάων ἄρχεσθ' ἀμήτου, ἀρότοιο δὲ δυσομενάων. αί δ' ήτοι νύκτας τε καὶ ήματα τεσσαράκοντα 335

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

κεκούφαται, αύτις δε περιπλομένου ένιαυτοῦ φαίνονται ταπρῶτα χαρασσομένοιο σιδήρου. ιούτός τοι πεδίων πέλεται νόμος, οι τε θαλάσσης έγγύθι ναιετάουσ', οί τ' άγκεα βησσήεντα, πόντου κυμαίνοντος απόπροθι, πίονα χώρον 890 ναίουσιν γυμνόν σπείρειν, γυμνόν δε βοωτεϊν, γυμνόν δ' ἀμάειν, εἴ χ' ὥοια πάντα θέλησθα έογα κομίζεσθαι [Δημήτερος· ως τοι ἕκαστα δοι' ἀέξηται,] μή πως τὰ μέταζε χατίζων πτώσσης άλλοτρίους οίκους, και μηδεν άνύσσης. 395 ώς και νῦν ἐπ' ἔμ' ἦλθες ἐγώ δέ τοι οὐκ ἐπιδώσω. ούδ' έπιμετρήσω έργάζευ, νήπιε Πέρση, ξογα, τάτ' άνθρώποισι θεοί διετεχμήραντο. μήποτε σύν παίδεσσι γυναικί τε θυμόν άχεύων ζητεύης βίοτον κατά γείτονας, οί δ' άμελῶσιν. 400 δίς μέν γάρ και τρίς τάχα τεύξεαι. ην δ' έτι λυπης, γρημα μέν ού πρήξεις, σύ δ' έτώσια πόλλ' άγορεύderc. άχοείος δ' έσται έπέων νομός. άλλά σ' άνωγα φράζεσθαι γρειών τε λύσιν λιμοῦ τ' άλεωρήν. Οίκον μέν πρώτιστα γυναϊκά τε, βοῦν τ' άροτῆρα, 405 [κτητήν, ού γαμετήν, ητις καί βουσίν έποιτο,] χρήματα δ' έν οίκφ πάντ' ἄρμενα ποιήσασθαι, μή σύ μεν αίτῆς άλλον, δ δ' ἀρνῆται, σύ δε τητῷ, ή δ' ώρη παραμείβηται, μινύθη δέ τε ἔργον. μηδ' άναβάλλεσθαι ές τ' αύριον ές τ' έννηφιν. 410 ού γὰρ ἐτωσιοεργὸς ἀνὴρ πίμπλησι καλιήν, ούδ' άναβαλλόμενος μελέτη δέ τοι έργον όφέλλει. αίει δ' άμβολιεογός άνηο άτησι παλαίει.

ήσιοδού

Ήμος δη λήγει μένος όξέος ήελίοιο παύματος ίδαλίμου, μετοπωρινόν όμβρήσαντος 415 Ζηνός έρισθενέος, μετά δε τρέπεται βρότεος χρώς πολλον έλαφοότερος. δη γαο τότε Σείριος άστηρ βαιόν ύπές κεφαλής κηριτρεφέων άνθρώπων έρχεται ήμάτιος, πλεΐον δέ τε νυκτός έπαυρεί. τημος άδηκτοτάτη πέλεται τμηθείσα σιδήρο 420 ύλη, φύλλα δ' έραζε χέει, πτόρθοιό τε λήγει. τημος αφ' ύλοτομειν μεμνημένος ωσια έργα. όλμον μέν τριπόδην τάμνειν, υπερον δε τρίπηχυν, άξονά θ' έπταπόδην. μάλα γάο νύ τοι άρμενος ούτως. εί δέ κεν όκταπόδην, άπὸ καὶ σφῦράν κε τάμοιο. 425 τρισπίθαμον δ' άψιν τάμνειν δεχαδώοω άμάξη. πόλλ' έπικαμπύλα καλα φέρειν δε γύην, ότ' αν εύens,

είς οίκον, κατ' όρος διζήμενος η κατ' άρουραν. πρίνινον. ὃς γὰρ βουσίν ἀροῦν ὀχυρώτατός ἐστιν, εύτ' αν Άθηναίης δμῶος, ἐν ἐλύματι πήξας, 430 γόμφοισιν πελάσας προςαρήρεται ίστοβοης. δοιά δε θέσθαι άροτρα, πονησάμενος κατά οίκον, αὐτόγυον καὶ πηκτόν, ἐπεὶ πολὺ λώϊον οῦτω. εί χ' ἕτεφον ἄξαις, ἕτεφόν κ' ἐπὶ βουσὶ βάλοιο. δάφνης δ' η πτελέης ακιώτατοι ίστοβοήες. 435 δουός έλυμα, γύην ποίνου, βόε δ' ένναετήρω άρσενε κεκτησθαι, των γάρ σθένος ούκ άλαπαδιόν, [ήβης μέτρον έχοντε· τω έργάζεσθαι άρίστω.] ούκ αν τώ γ' έρίσαντ' έν αύλακι κάμ μεν άροτρον άξειαν, τὸ δὲ ἔργον ἐτώσιον αὖθι λίποιεν. 440 τοίς δ' αμα τεσσαρακονταετής αίζηὸς ξποιτο άρτον δειπνήσας τετράτουφον, όκτάβλωμον,

δς έργου μελετών ίθεῖαν αὕλακ' ἐλαύνοι,
 μηκέτι παπταίνων μεθ' ὑμήλικας, ἀλλ' ἐπὶ ἔργφ
 Θυμὸν ἔχων· τοῦ δ' οὖτι νεώτερος ἄλλος ἀμείνων 445.
 σπέρματα δάσσασθαι καὶ ἐπισπορίην ἀλέασθαι.
 μουρότερος γὰρ ἀνὴρ μεθ' ὑμήλικας ἐπτοίηται.

Φράζεσθαι δ', εὗτ' ἂν γεράνου φωνὴν ἐπακούσης ὑψόθεν ἐκ νεφέων ἐνιαύσια κεκληγυίης. ῆτ' ἀρότοιό τε σῆμα φέρει, καὶ χείματος ὥρην 450 δεικνύει ὀμβρηροῦ κραδίην δ' ἔδακ' ἀνδρὸς ἀβούτεω. δὴ τότε χορτάζειν ἕλικας βόας ἕνδον ἐόντας. [ξηἶδιον γὰρ ἔπος εἰπεῖν Βόε δὸς καὶ ἅμαξαν. ξηΐδιον δ' ἀπανήνασθαι Πάρα δ' ἔργα βόεσσιν. φησὶ δ' ἀνὴρ φρένας ἀφνειὸς πήξασθαι ἅμαξαν, 455 νήπιος, οὐδὲ τόγ' οἶδ'. ἑκατὸν δέ τε δούρατ' ἀμάξης, τῶν πρόσθεν μελέτην ἐχέμεν οἰκήὕα θέσθαι.]

Ευτ' αν δε πρώτιστ' άροτος θνητοϊσι φανείη, δη τότ' έφορμηθηναι όμῶς δμῶές τε καὶ αὐτὸς αῦην καὶ διερην ἀρόων ἀρότοιο καθ' ῶρην, 460 πρωῖ μάλα σπεύδων, ῖνα τοι πλήθωσιν ἄρουραι. ["Εαρι πολεῖν· θέρεος δε νεωμένη οὔ σ' ἀπατήσει. νειὸν δε σπείρειν ἕτι κουφίζουσαν ἄρουραν. νειὸς ἀλεξιάρη παίδων εὐκηλήτειρα.]

Εύχεσθαι δε Διι χθονίφ, Δημήτερί θ' άγνη, 465 έκτελέα βρίθειν Δημήτερος ίερον ἀκτήν, ἀρχόμενος ταπρῶτ' ἀρότου, ὅτ' ἂν ἄκρον ἐχέτλης χειρι λαβών ὅρπηκα βοῶν ἐπι νῶτον ῖκηαι ἕνδρυον ἑλκόντων μεσάβων. ὁ δε τυτθος ὅπισθεν δμῶος ἔχων μακέλην πόνον ὀρυίθεσσι τιθείη, 470 σπέρμα κατακρύπτων εὐθημοσύνη γὰρ ἀρίστη θνητοῖς ἀνθρώποις, κακοθημοσύνη δε κακίστη.

ήσιοδού

ώδέ κεν άδροσύνη στάχυες νεύοιεν έραζε, εί τέλος αὐτὸς ὅπισθεν Ἐλύμπιος ἐσθλὸν ὀπάζοι. ἐκ δ᾽ ἀγγέων ἐλάσειας ἀράχνια καί σε ἔολπα 475 γηθήσειν, βιότου αἰρεύμενον ἕνδον ἐόντος. εὐοχθέων δ᾽ ἕξεαι πολιὸν ἔαρ, οὐδὲ πρὸς ἅλλους αὐγάσεαι σέο δ᾽ ἅλλος ἀνὴρ κεχρημένος ἔσται.

Εί δέ κεν ήελίοιο τροπης άρόως χθόνα δίαν, ήμενος αμήσεις όλίγον περί χειρός έέργων, 480 άντία δεσμεύων κεκονιμένος, ού μάλα χαίρων, οίσεις δ' έν φορμώ. παύροι δέ σε θηήσονται. [άλλοτε δ' άλλοΐος Ζηνός νόος αίγιόχοιο, άργαλέος δ' άνδρεσσι καταθνητοισι νοησαι.] εί δέ κεν ὄψ' ἀρόσης, τόδε κέν τοι φάρμακου είη· 485 ήμος κόκκυξ κοκκύζει δουός έν πετάλοισι τοπρῶτον, τέρπει τε βροτούς ἐπ' ἀπείρονα γαΐαν· τημος Ζεύς υঁοι τρίτφ ήματι, μηδ' ἀπολήγοι, μήτ' αីο' ύπερβάλλων βοός όπλην μήτ' απολείπων. ούτω κ' όψαρότης πρωτηρότη ίσοφαρίζοι. 490 [έν θυμφ δ' εὖ πάντα φυλάσσεο. μηδέ σε λήθοι μήτ' ἕαρ γιγνόμενον πολιόν μήθ' ωθριος ὄμβρος.]

Πὰς δ' ίδι χάλκειον δῶκον καὶ ἐπαλέα λέσχην ῶςη χειμεςίη, ὑπότε κούος ἀνέςα ἔςγων ἰσχάνει, ἕνδα κ' ἄοκνος ἀνὴς μέγα οἶκον ὀφέλλοι, 495 μή σε κακοῦ χειμῶνος ἀμηχανίη καταμάςψη σὺν πενίη, λεπτῆ δὲ παχὺν πόδα χειςὶ πιέζης. πολλὰ δ' ἀεςγὸς ἀνής, κενεὴν ἐπὶ ἐλπίδα μίμνων, χοηΐζων βιότοιο, κακὰ προςελέξατο θυμῷ.

Ἐλπὶς δ' οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει, 500 ἥμενον ἐν λέσχη, τῷ μὴ βίος ἄρκιος εῖη.

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

Δείχνυε δε δμώεσσι, θέφευς έτι μέσσου έόντος. "ούχ αίει θέφος έσσειται, ποιεισθε χαλιάς."

Μηνα δε Ληναιώνα, κάκ' ήματα, βουδόφα πάντα, τουτον άλεύασθαι, καὶ πηγάδας, αῖτ' ἐπὶ γαῖαν 505 πνεύσαντος Βοφέαο δυςηλεγέες τελέθουσιν, ὅςτε διὰ Θφήκης ίπποτφόφου εὐφέι πόντφ ἐμπνεύσας ὅφινε· μέμυκε δε γαῖα καὶ ῦλη· πολλὰς δε δφῦς ὑψικόμους ἐλάτας τε παχείας οὕφεος ἐν βήσσης πιλυῷ χθονὶ πουλυβοτείφη 510 ἐμπίπτων, καὶ πᾶσα βοῷ τότε νήφιτος ῦλη. δῆφες δε φφίσσουσ', οὐφὰς δ' ὑπὸ μέζε' ἔθεντο,

τῶν καὶ λάχνη δέρμα κατάσκιον . ἀλλά νυ καὶ τῶν ψυχοός έων διάησι δασυστέονων πεο έόντων. καί τε διὰ δινοῦ βοὸς ἔρχεται, οὐδέ μιν ἴσχει. 515 καί τε δι' αίγα άησι τανύτριχα πώεα δ' ούτι, ούνεκ' έπηεταναί τρίχες αὐτῶν, οὐ διάησιν ζς ανέμου Βορέου τροχαλόν δε γέροντα τίθησι. καί διὰ παρθενικής ἁπαλόγροος ού διάησιν, ήτε δόμων έντοσθε φίλη παρά μητέρι μίμνει, 520 ούπω έργα ίδυτα πολυχρύσου 'Αφροδίτης. εύτε λοεσσαμένη τέρενα χρόα και λίπ' έλαίφ γρισαμένη νυγίη καταλέξεται ένδοθι οίκου, ήματι χειμερίω, ότ' ανόστεος δν πόδα τένδει, έν τ' απύρω οίκω και ήθεσι λευγαλέοισιν. 525 ούδέ οι ήέλιος δείχνυ νομόν όρμηθηναι. άλλ' έπι πυανέων άνδρων δημόν τε πόλιν τε στρωφαται, βράδιον δε Πανελλήνεσσι φαείνει. καί τότε δη κεραοί και νήκεροι ύληκοϊται

λυγρόν μυλιόωντες άνὰ δρία βησσήεντα 530 φεύγουσιν και πᾶσιν ἐνὶ φρεσι τοῦτο μέμηλεν, οῦ σκέπα μαιόμενοι πυκινοὺς κευθμῶνας ἔχουσι, καὶ γλάφυ πετρῆεν τότε δὴ τρίποδι βροτῷ ἶσοι, οὖτ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὑρᾶται, τῷ ἴκελοι φοιτῶσιν, ἀλευόμενοι νίφα λευκήν. 535

καί τότε έσσασθαι έρυμα χρυός, ως σε κελεύω, χλαϊνάν τε μαλακήν και τερμιόεντα χιτῶνα. στήμονι δ' έν παύρω πολλήν κρόκα μηρύσασθαι. την περιέσσασθαι, ίνα τοι τρίχες άτρεμέωσι, μηδ' όρθαί φρίσσωσιν άειρόμεναι κατά σῶμα. 540 άμφι δε ποσσι πέδιλα βοός ίφι κταμένοιο άρμενα δήσασθαι, πίλοις έντοσθε πυχάσσας. πρωτογόνων δ' έρίφων, όπότ' αν πρύος ώριον έλθη, δέρματα συρράπτειν νεύρφ βοός, όφο' έπι νώτφ ύετοῦ ἀμφιβάλη ἀλέην κεφαληφι δ' ῦπερθεν 545 πίλον έχειν άσκητόν, ίν' ούατα μή καταδεύη. ψυχοή γάο τ' ήως πέλεται Βορέαο πεσόντος. ήῶος δ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανοῦ ἀστερόεντος άήο πυροφόθος τέταται μακάρων έπι ξογοις. δςτε άρυσσάμενος ποταμών άπο άεναόντων, 550 ύψοῦ ὑπέο γαίης ἀρθείς ἀνέμοιο θυέλλη, άλλοτε μέν &' υει ποτί εσπερον, άλλοτ' άησι πυκνά Θρηϊκίου Βορέου νέφεα αλονέοντος. τόν φθάμενος, ξογον τελέσας, οίχόνδε νέεσθαι, μήποτέ σ' ούρανόθεν σχοτόεν νέφος άμφικαλύψη, 555 χοῶτά τε μυδαλέον θείη, κατά θ' είματα δεύση. άλλ' ύπαλεύασθαι· μείς γάο χαλεπώτατος ούτος χειμέριος, χαλεπός προβάτοις, χαλεπός δ' άνθρώποις.

τῆμος τὤμισυ βουσίν, ἐπ' ἀνέρι δὲ πλέον εἰη ἁομαλιῆς μακραὶ γὰρ ἐπίρροθοι εὐφρόναι εἰσί. 560 [ταῦτα φυλασσόμενος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν ἰσοῦσθαι νύκτας τε καὶ ῆματα, εἰςόκεν αὖτις γῆ πάντων μήτηρ καρπόν σύμμικτον ἐνείκη.]

Ευτ' αν δ' έξήκοντα μετὰ τροπὰς ἀελίοιο χειμέρι' ἐκτελέση Ζεὺς ἥματα, δή δα τότ' ἀστὴφ 565 ᾿Αρκτοῦρος προλιπών Γεφὸν δόον Ἐκεανοῖο πρῶτον παμφαίνων ἐπιτέλλεται ἀκροκνέφαιος. τὸν δὲ μέτ' ὀρθογόη Πανδιονὶς ὡρτο χελιδών ἐς φάος ἀνθρώποις, ἕαρος νέον Γσταμένοιο. τὴν φθάμενος οἶνας περιταμνέμεν ὡς γὰρ ἄμεινον. 570

'Αλλ' όπότ' αν φεφέοικος από χθονός αν φυτά βαίνη, Πληϊάδας φεύγων, τότε δη σκάφος ούκέτι οίνέων άλλ' άφπας τε χαφασσέμεναι και δμῶας έγείφειν. φεύγειν δε σκιεφούς θώκους και έπ' ήῶ κοϊτον ὥφη έν ἀμήτου, ὅτε τ' ήέλιος χφόα κάφφει. 575 τημοῦτος σπεύδειν, και οίκαδε καφπον ἀγινεῖν, ὄφθφου ἀνιστάμενος, ῖνα τοι βίος ἄφκιος είη. ήὼς γὰφ ἔφγοιο τφίτην ἀπομείφεται αίσαν. [ήὡς τοι πφοφέφει μεν όδοῦ, πφοφέφει δε και ἔφγου· ήὡς, ῆτε φανεῖσα πολέας ἐπέβησε κελεύθου 580 ἀνθφώπους, πολλοῖσί τ' ἐπὶ ζυγὰ βουσι τίθησιν.]

⁷Ημος δε σκόλυμός τ' ἀνθεϊ, και ήχετα τέττιξ δενδρέφ έφεζόμενος λιγυρην καταχεύετ' ἀοιδην πυκνον ὑπο πτερύγων, θέρεος καματώδεος ϖρη, τημος πιόταταί τ' αίγες και οίνος ἄριστος, 58b

ΗΣΙΟΔΟΥ

μαχλόταται δε γυναϊκες, ἀφαυφότατοι δέ τε ἄνδφες εἰσίν, ἐπεὶ κεφαλὴν καὶ γούνατα Σείφιος ἄζει, αὐαλέος δέ τε χφῶς ὑπὸ καύματος· ἀλλὰ τότ' ἤδη εἰη πετφαίη τε σκιὴ καὶ βίβλινος οἶνος, μᾶζά τ' ἀμολγαίη, γάλα τ' αἰγῶν σβευνυμενάων, 590 καὶ βοὸς ὑλοφάγοιο κφέας μήπω τετοκυίης, πφωτογόνων τ' ἐφίφων· ἐπὶ δ' αἰθοπα πινέμεν οἶνον, ἐν σκιῆ ἑζόμενον, κεκοφημένον ἦτοφ ἐδωδῆς, ἀντίον ἀκφαέος Ζεφύφου τφέψαντα πφόςωπον, κφήνης τ' ἀενάου καὶ ἀποφφύτου, ῆτ' ἀθόλωτος. 595 τρὶς ῦδατος προγέειν, τὸ δὲ τέτφατον ἱέμεν οἶνου.

Δμωσί δ' έποτρύνειν Δημήτερος [ερόν ἀχτὴν δινέμεν, εὖτ' ἂν πρῶτα φανῆ σθένος Ώαρίωνος, χώρφ ἐν εὐαέι καὶ ἐϋτροχάλφ ἐν ἀλωῆ. μέτρφ δ' εὖ κομίσασθαι ἐν ἄγγεσιν· αὐτὰρ ἐπὴν δὴ 600 πάντα βίον κατάθηαι ἐπάρμενον ἕνδοθι οίκου, [θῆτά τ' ἅοικον ποιεῖσθαι, καὶ ἄτεκνον ἔριθον δίζεσθαι κέλομαι· χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος· καὶ κύνα καρχαρόδοντα κομεῖν· μὴ φείδεο σίτου· μή ποτέ σ' ἡμερόκοιτος ἀνὴρ ἀπὸ χρήμαθ' ἕληται.] 605 χόρτον δ' ἐζκομίσαι καὶ συρφετόν, ὄφρα τοι εἶη βουσί καὶ ἡμιόνοισιν ἐπηετανόν. αὐτὰρ ἔπειτα δμῶας ἀναψῦξαι φίλα γούνατα καὶ βόε λῦσαι.

Ευτ' αν δ' Ώαρίων και Σείριος ές μέσον ἕλθη ουρανόν, Άρκτοῦρον δὲ ἰδη δοδοδάκτυλος Ήώς, 610 ὦ Πέρση, τότε πάντας ἀπόδρεπε οἶκαδε βότρυς. δείξαι δ' ἠελίφ δέκα τ' ἤματα και δέκα νύκτας πέντε δὲ συσκιάσαι, ἕκτφ δ' εἰς ἅγγε' ἀφύσσαι δῶρα Διωνύσου πολυγηθέος. αὐτὰρ ἐπὴν δὴ Πληϊάδες θ' Υάδες τε τό τε σθένος 'Ωαρίωνος 615 δύνωσιν, τότ' ἔπειτ' ἀρότου μεμνημένος εἶναι [ώραίου· πλειών δὲ κατὰ χθονὸς ἄρμενος εἴη.]

Εί δέ σε ναυτιλίης δυςπεμφέλου ίμερος αίρει, ευτ' αν Πληϊάδες σθένος όβριμον 'Ωαρίωνος φεύγουσαι πίπτωσιν ές ήροειδέα πόντον, 620 δή τότε παντοίων ἀνέμων θύουσιν ἀήται. καί τότε μηκέτι νηας έχειν ένι οίνοπι πόντω, [γην δ' έργάζεσθαι μεμνημένος, ώς σε κελεύω.] νῆα δ' ἐπ' ήπείρου ἐρύσαι, πυκάσαι τε λίθοισι πάντοθεν, ὄφο' ἴσχωσ' ἀνέμων μένος ὑγοὸν ἀέντων, 625 χείμαρον έξερύσας, ίνα μή πύθη Διός όμβρος. δπλα δ' έπάρμενα πάντα τεῷ ένικάτθεο οίκο, εύκόσμως στολίσας νηός πτερά ποντοπόροιο. πηδάλιον δ' εύεργες ύπερ καπνού κρεμάσασθαι. αύτος δ' ώραζον μίμνειν πλόον, είζόκεν έλθη. 630 καί τότε νηα θοήν αλαδ' έλκέμεν, έν δέ τε φόρτον άομενον έντύνασθαι, ϊν' οίκαδε κέρδος άρηαι, ώσπεο έμός τε πατήο καί σός, μέγα νήπιε Πέρση, πλωίζεσκ' έν νηυσί, βίου κεχοημένος έσθλοῦ. ός ποτε καί τεϊδ' ήλθε, πολύν δια πόντον ανύσσας, 635 Κύμην Αιολίδα προλιπών, έν νηΐ μελαίνη. ούκ άφενος φεύγων ούδε πλοῦτόν τε και ὅλβον, άλλὰ κακήν πενίην, την Ζεύς ανδρεσσι δίδωσι. νάσσατο δ' άγχ' Έλικῶνος ὀιζυρη ένὶ κώμη, Ασκοη, χείμα κακή, θέρει ἀργαλέη, οὐδέ ποτ' ἐσθλή. 640 Τύνη δ', ὦ Πέρση, ἔργων μεμνημένος εἶναι ώραίων πάντων, περί ναυτιλίης δε μάλιστα.

[νῆ' ὀλίγην αίνειν, μεγάλη δ' ένὶ φορτία θέσθαι, μείζων μὲν φόρτος, μείζον δ' ἐπὶ κέρδει κέρδος ἔσσεται, εί κ' ἄνεμοί γε κακὰς ἀπέχωσιν ἀήτας.] 645 [εὖτ' αν ἐπ' ἐμπορίην τρέψας ἀεσίφρονα θυμόν, βούλεαι δε χρέα τε προφυγείν και λιμόν άτερπη, δείξω δή τοι μέτρα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, ούτε τι ναυτιλίης σεσοφισμένος ούτε τι νηῶν. ού γὰρ πώποτε νηζ γ' ἐπέπλων εὐρέα πόντον, 650 εί μη ές Εύβοιαν έξ Αυλίδος, ή ποτ' Άχαιολ μείναντες χειμώνα πολύν σύν λαόν άγειραν Έλλάδος έξ ίερης Τροίην ές παλλιγύναιπα. ένθα δ' έγών έπ' άεθλα δαΐφρονος 'Αμφιδάμαντος Χαλκίδα τ' είζεπέρησα τὰ δὲ προπεφραδμένα πολλὰ 655 άθλ' έθεσαν παϊδες μεγαλήτορες. ένθα μέ φημι ύμνφ νικήσαντα φέρειν τρίποδ' άτώεντα. τόν μέν έγω Μούσαις Έλικωνιάδεσσ' άνέθηκα, ένθα με τοπρώτον λιγυρης έπέβησαν ἀοιδης. τόσσον τοι νηῶν γε πεπείοημαι πολυγόμφων. 660 άλλὰ καὶ ὡς ἐρέω Ζηνὸς νόον αἰγιόχοιο. Μοῦσαι γάο μ' έδίδαξαν ἀθέσφατον ὕμνον ἀείδειν.]

"Ηματα πεντήκοντα μετὰ τροπὰς ἦελίοιο, ές τέλος ἐλθόντος θέρεος, καματώδεος ὥρης, ώραζος πέλεται θνητοζς πλόος[.] ούτε κε νῆα 665 καυάξαις ούτ' ἄνδρας ἀποφθίσειε θάλασσα, εἰ δὴ μὴ πρόφρων γε Ποσειδάων ἐνοσίχθων ἢ Ζεὺς ἀθανάτων βασιλεὺς ἐθέλησιν ὀλέσσαι[.] ἐν τοζς γὰρ τέλος ἐστὶν ὑμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε[.] τῆμος δ' εὐκρινέες τ' αὖραι καὶ πόντος ἀπήμων. 670 εῦκηλος τότε νῆα θοὴν ἀνέμοισι πιθήσας ἑλκέμεν ἐς πόντον, φόρτον τ' εὖ πάντα τίθεσθαι, σπεύδειν δ' δ ττι τάχιστα πάλιν οι πόνδε νέεσθαι. μηδε μένειν οίνόν τε νέον και όπωρινον ὄμβρον, καί χειμῶν' ἐπιόντα, Νότοιό τε δεινὰς ἀήτας, 675 ὄςτ' ὤρινε θάλασσαν δμαρτήσας ⊿ιὸς ὄμβρφ πολλῷ, ἀπωρινῷ, χαλεπὸν δέ τε πόντον ἔθηκεν. άλλος δ' είαρινός πέλεται πλόος άνθρώποισιν. ἦμος δὴ τοπρῶτον, ὅσοντ' ἐπιβᾶσα κορώνη ίγνος έποίησεν, τόσσον πέταλ' άνδρί φανείη 680 έν πράδη άπροτάτη, τότε δ' αμβατός έστι θάλασσα. άργαλέος δ'ούτος πέλεται πλόος. οὔ μιν ἕγωγε αίνημ' ού γαο έμφ θυμφ κεχαρισμένος έστίν, άφπακτός. χαλεπῶς κε φύγοις κακόν . ἀλλά νυ καλ τὰ άνθρωποι δέζουσιν άζδρείησι νόοιο. 685 χρήματα γάρ ψυχή πέλεται δειλοΐσι βροτοΐσι. δεινόν δ' έστι θανείν μετά χύμασιν άλλά σ' άνωγα φράζεσθαι τάδε πάντα μετὰ φρεσίν, ώς άγορεύω. μηδ' ένι νηυσιν απαντα βίον κοϊλησι τίθεσθαι. άλλὰ πλέω λείπειν, τὰ δὲ μείονα φορτίζεσθαι. 690 δεινόν γάο πόντου μετά κύμασι πήματι κῦρσαι. [δεινόν δ', εί κ' έπ' αμαξαν ύπέρβιον αχθος άείρας άξονα καυάξαις, τὰ δὲ φορτί ἀμαυρωθείη.] μέτρα φυλάσσεσθαι καιρός δ' έπι πασιν άριστος.

⁶Ωφαίος δε γυναϊκα τεόν ποτι οίκον άγεσθαι, 695 μήτε τριήκοντα έτέων μάλα πόλλ' ἀπολείπων μήτ' ἐπιθείς μάλα πολλά⁶ γάμος δέ τοι ῶριος οὖτος, ή δε γυνη τέτορ' ήβώοι, πέμπτω δε γαμοϊτο. παρθενικην δε γαμεϊν, ΐνα ήθεα κεδνα διδάξης. την δε μάλιστα γαμείν, ήτις σέθεν εγγύθι ναίει, 700 πάντα μάλ' ἀμφιιδών, μη γείτοσι χάρματα γήμης. Ηκαιο.

ΗΣΙΟΔΟΥ

ού μέν γάο τι γυναικός άνὴο ληΐζετ' ἄμεινον τῆς ἀγαθῆς, τῆς δ' αὖτε κακῆς οὐ ἱίγιον ἄλλο, δειπνολόχης· ῆτ' ἅνδοα καὶ ἴφθιμόν πεο ἐόντα εὕει ἅτερ δαλοῦ καὶ ὡμῷ γήραι δῶχεν. 705

[Εὐ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος εἶναι.]

Μηδε κασιγνήτω ίσον ποιεϊσθαι έταϊφον εί δέ κε ποιήσης, μή μιν πφότεφος κακόν έφξης. μηδε ψεύδεσθαι γλώσσης χάφιν εί δε σέ γ' άφχει ή τι έπος είπων άποθύμιον ήε και έφξας, 710 δις τόσα τίνυσθαι μεμνημένος εί δε σε γ' αυτις ήγεϊτ' ές φιλότητα, δίκην δ' έθελησι παφασχεΐν, δέξασθαι δειλός τοι άνηφ φίλον άλλοθεν άλλον ποιεϊται, σε δε μή τι νόον κατελεγχέτω είδος.

715

Μηδε πολύξεινον μηδ' ἄξεινον καλέεσθαι, μηδε κακῶν ἕταφον μηδ' ἐσθλῶν νεικητῆφα.

Μηδέ ποτ' ούλομένην πενίην θυμοφθόρον άνδρι τέτλαθ' όνειδίζειν, μαχάρων δόσιν αίεν έόντων.

Γλώσσης τοι θησαυρός έν άνθρώποισιν ἄριστος φειδωλης, πλείστη δε χάρις κατὰ μέτρον ἰούσης. 720

Εί δε κακόν είποις, τάχα κ' αὐτός μείζον ἀκούσαις.

Μηδε πολυξείνου δαιτός δυςπέμφελος είναι . έκ κοινοῦ· πλείστη δε χάρις δαπάνη τ' όλιγίστη.

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

Μηδέ ποτ' έξ ἠοῦς Διὶ λειβέμεν αἴθοπα οἶνον χερσὶν ἀνίπτοισιν μηδ' ἅλλοις ἀθανάτοισιν. 725 οὐ γὰρ τοίγε κλύουσιν, ἀποπτύουσι δέ τ' ἀράς.

Μηδ' ἀντ' ἡελίου τετραμμένος ὀρθὸς ὀμιχεϊν· αὐτὰρ ἐπεί κε δύη, μεμνημένος, ἔς τ' ἀνιόντα, μήτ' ἐν ὁδῷ μήτ' ἐκτός ὁδοῦ προβάδην οὐρήσης, μηδ' ἀπογυμνωθείς· μακάρων τοι νύκτες ἔασιν· 730 ἑζόμενος δ' ὅγε θεῖος ἀνήρ, πεπνυμένα εἰδώς, ἢ ὅγε πρός τοῖχον πελάσας εὐερκέος αὐλῆς.

Μηδ' αίδοϊα γονη πεπαλαγμένος ένδοθι οίκου έστίη έμπελαδον παραφαινέμεν, άλλ' άλέασθαι. μηδ' άπο δυςφήμοιο τάφου άπονοστήσαντα 735 σπερμαίνειν γενεήν, άλλ' άθανάτων άπο δαιτός.

Μηδέ ποτ' ἀενάων ποταμῶν καλλίφοοον ὕδωφ ποσσι περα̃ν, πρίν γ' εὕξη ἰδὼν ἐς καλὰ φέεθοα, χεῖρας νιψάμενος πολυηράτφ ῦδατι λευκῷ.

Ός ποταμόν διαβή, χαχότητ' ίδε χείφας ανιπτος, 740 τῷ δε θεοί νεμεσῶσι χαι άλγεα δῶχαν ὀπίσσω.

Μηδ' ἀπὸ πεντόζοιο Φεῶν ἐν δαιτὶ Φαλείη αὖον ἀπὸ χλωροῦ τάμνειν αίθωνι σιδήοω.

Μηδέ που' οίνοχόην τιθέμεν κρητήρος υπερθεν πινόντων όλοὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ μοῖρα τέτυκται.

Μηδε δόμον ποιών άνεπίζεστον καταλείπειν, μή τοι έφεζομένη κρώζη λακέρυζα κορώνη.

6*

745

ΗΣΙΟΔΟΥ

Μηδ' ἀπὸ χυτροπόδων ἀνεπιρρέκτων ἀνελόντα ἔσθειν μηδε λόεσθαι· ἐπεὶ καὶ τοῖς ἔπι ποινή.

Μηδ' έπ' ἀκινήτοισι καθιζέμεν, οὐ γὰρ ἄμεινον, 750 [παϊδα δυωδεκαταΐον, ὅτ' ἀνέρ' ἀνήνορα ποιεϊ, μηδε δυωδεκάμηνον ίσον και τοῦτο τέτυκται.] μηδε γυναικείω λουτρώ χρόα φαιδρύνεσθαι ἀνέρα λευγαλέη γὰρ ἐπι χρόνον ἔστ' ἐπι και τῷ ποινή. μηδ' ίεροῖσιν ἐπ' αἰθομένοισι κυρήσας 755 μωμεύειν ἀΐδηλα θεός τοι και τὰ νεμεσσῷ.

Μηδέ ποτ' ἐν προχοῆ ποταμῶν αλαδε προρεόντων, μηδ' ἐπὶ κρηνάων οὐρεῖν, μάλα δ' ἐξαλέασθαι· μηδ' ἐναποψύχειν· τὸ γὰρ οὕτοι λώϊόν ἐστιν.

⁵Ωδ' ἕφδειν δεινην δὲ βροτῶν ὑπαλεύεο φήμην. 760 φήμη γάο τε κακη πέλεται κούφη μὲν ἀεῖφαι δεῖα μάλ', ἀργαλέη δὲ φέρειν, χαλεπη δ' ἀποθέσθαι.

Φήμη δ' οῦτις πάμπαν ἀπόλλυται, ῆντινα πολλολ λαολ φημίζουσι· θεός νύ τίς ἐστι καλ αὐτή.

"Ηματα δ' έκ Διόθεν πεφυλαγμένος εὗ κατὰ μοῖφαν πεφφαδέμεν δμώεσσι τοιηκάδα μηνος ἀφίστην 766 ἔφγα τ' ἐποπτεύειν ἠδ' ἁφμαλιὴν δατέασθαι, εὖτ' ἂν ἀληθείην λαοὶ κφίνοντες ἄγωσιν.

Αΐδε γὰς ἡμέςαι εἰσὶ Διὸς πάςα μητιόεντος. ποῶτον ἕνη τετοάς τε καὶ ἑβδόμη ἱεοὸν ἦμας· τῆ γὰς Ἀπόλλωνα χουσάοςα γείνατο Λητώ·

84

EPFA KAI HMEPAI.

όγδοάτη τ' ένάτη τε δύω γε μεν ήματα μηνός έξοχ' ἀεξομένοιο βοοτήσια ἔογα πένεσθαι ένδεκάτη τε δυωδεκάτη τ', ἄμφω γε μεν ἐοθλαί, ήμεν ὅις πείκειν, ήδ' εΰφοονα Χαοπον ἀμᾶσθαι· 775 ή δε δυωδεκάτη τῆς ένδεκάτης μέγ' ἀμείνων· τῆ γάο τοι νεῖ νήματ' ἀεοσιπότητος ἀράχνης ἤματος ἐκ πλείου, ὅτε ίδοις σωρον ἀμᾶται. τῆ δ' ίστον στήσαιτο γυνή, προβάλοιτό τε ἔργον.

Μηνός δ' ίσταμένου τριςχαιδεχάτην άλέασθαι 780 σπέρματος ἄρξασθαι φυτὰ δ' ένθρέψασθαι άρίστη.

Έκτη δ' ή μέσση μάλ' ἀσύμφορός ἐστι φυτοϊσιν, ἀνδρογόνος δ' ἀγαθή·κούρη δ' οὐ σύμφορός ἐστιν, οὕτε γενέσθαι πρῶτ' οὕτ' ἂρ γάμου ἀντιβολησαι.

Οὐδὲ μὲν ἡ πρώτη ἕκτη κούρησι γενέσθαι 785 ἄρμενος, ἀλλ' ἐρίφους τάμνειν καὶ πώεα μήλων, σηκόν τ' ἀμφιβαλεῖν ποιμνήζον ἤπιον ἧμαρ ἐσθλὴ δ' ἀνδρογόνος· φιλέει δέ τε κέρτομα βάζειν, ψεύδεά δ' αίμυλίους τε λόγους κρυφίους τ' ὀαρισμούς.

Μηνος δ' όγδοάτη κάπρον και βοῦν ἐρίμυκον 790 ταμνέμεν, οὐρῆας δὲ δυωδεκάτη ταλαεργούς.

Είκάδι δ' έν μεγάλη, πλέφ ήματι, ίστορα φῶτσ γείνασθαι· μάλα γάς τε νόον πεπυκασμένος ἔσται.

'Εσθλή δ' ἀνδφογόνος δεκάτη, [κούφη δέ τε τετφὰς μέσση. τῆ δέ τε μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς, 795 καὶ κύνα καφχαφόδοντα καὶ οὐφῆας ταλαεφγοὺς πφηῦνειν ἐπὶ χεῖφα τιθείς.] πεφύλαξο δὲ θυμῶ

ΗΣΙΟΔΟΥ

τετράδ' ἀλεύασθαι φθίνοντός Φ' ίσταμένου τε [ἄλγεα θυμοβοφεϊν· μάλα τοι τετελεσμένον ἡμαρ.]

Έν δε τετάρτη μημος άγεσθ' είς οίπον άποιτιν. 500 [οίωνοὺς πρίνας, οι έπ' ἔργματι τούτῷ ἄριστοι.]

Πέμπτας δ' έξαλέασθαι, έπει χαλεπαί τε και αιναί. έν πέμπτη γάς φασιν Έςινύας ἀμφιπολεύειν Όςκον τινύμενον, τὸν Ἔςις τέκε πῆμ' ἐπιόςκοις.

Μέσση δ' έβδομάτη Δημήτερος ίερον ἀπτην 80ξ εὖ μάλ' ἀπιπτεύοντας ἐϋτροχάλῷ ἐν ἀλωῆ βάλλειν. ὑλοτόμον τε ταμεῖν ϑαλαμήϊα δοῦρα, νήϊά τε ξύλα πολλά, τάτ' ἄρματα νηυσὶ πέλονται.

Τετράδι δ' άρχεσθαι νηας πήγνυσθαι άραιάς.

Είνὰς δ' ἡ μέσση ἐπὶ δείελα λώζον ἡμαρ. 810 πρωτίστη δ' είνὰς παναπήμων ἀνθρώποισιν· ἐσθλὴ μὲν γάρ θ' ἦδε φυτευέμεν ἠδὲ γενέσθαι ἀνέρι τ' ἠδὲ γυναικί· καὶ οῦποτε πάγκακον ἡμαρ.

Παῦροι δ' αὖτε ίσασι τριςεινάδα μηνὸς ἀρίστην [ἄρξασθαί τε πίθου, καὶ ἐπὶ ζυγὸν αὐχένα θεῖναι 815 βουσὶ καὶ ἡμιόνοισι καὶ ῖπποις ἀκυπόδεσσι,] νῆα πολυκλήϊδα θοὴν εἰς οἶνοπα πόντον εἰρύμεναι· παῦροι δέ τ' ἀληθέα κικλήσκουσι. τετράδι δ' οἶγε πίθον· περὶ πάντων ίερὸν ἦμαρ μέσση· παῦροι δ' αὖτε μετ' εἰκάδα μηνὸς ἀρίστην 820 ἠοῦς γεινομένης· ἐπὶ δείελα δ' ἐστὶ χερείων.

Αϊδε μεν ήμέραι είσιν έπιχθονίοις μέγ' όνειαρ,

ЕРГА КАІ НМЕРАІ.

αί δ' άλλαι μετάδουποι, ακήριοι, ου τι φέρουσαι.

"Αλλος δ' άλλοίην αίνεϊ, παῦροι δὲ ἴσασιν.

[ἄλλοτε μητουιὴ πέλει ἡμέρη, ἄλλοτε μήτης. 825 τάων εὐδαίμων τε καὶ ὅλβιος ὃς τάδε πάντα εἰδὼς ἐργάζηται ἀναίτιος ἀθανάτοισιν, ὄρνιθας κρίνων καὶ ὑπερβασίας ἀλεείνων.]

INDEX NOMINUM.

'Αγαυή Th. 247. 976. Άγλαίη Th. 909, 945. Άγριος Th. 1013. Άγχίσης Th. 1009. Άδμήτη Th. 349. Άελλώ Th. 267. Άθηναίη Th. 318. O. 430. S. 126, 443. 'Αθήνη Th. 13, 573, 577, 888, O. 72, 76. S. 325, 343, 924. 455, 470. Alanós Th. 1005. Αίγαζον δρος Th. 484. Αίγείδης S. 182. 'Λίδης Th. 311, 455, 768, 774, 850. O. 153. S. 151, 227, 254. Άιδωνεύς Th. 913. Αίδώς Ο. 200. Λίήτης Th. 957, 958, 992, 994. Αίθήο Th. 124. Αίθίοπες Th. 985. *Αίνεία*ς Th. 1008. Alolig 0. 636. Aίσηπος Th. 342. Αίσονίδης Th. 993, 999. 'Ακάστη Th. 356. 'Ακοαίη Th. 249. Alyεα Th. 227. Αλιάκμων Th. 341. Αλιμήδη Th. 255. Αλκαίος S. 26. Άλκείδης S. 112.

Alnunivn Th. 526, 943, 950. S. 3, 467. Αλφειός Th. 338. Αμπυκίδης S. 181. Αμφιγυήεις Th. 571, 579, 945. Ó. 70. S. 219. **Άμφιδάμας Q. 654.** Αμφιλογίαι Th. 229. Αμφιρώ Th. 360. Αμφιτρίτη Th. 243, 254, 930. Αμφιτούων S. 2, 37, 44, 54, 80. Αμφιτουωνιάδης Th. 317. S. 165, 416, 433, 459. Αναυρος 8. 477. Ανδροκτασίη Th. 228. Άνθεια S. 381. Avon S. 474. Απάτη Th. 224. Απέσας Th. 331. Απόλλων Th. 14, 94, 347, 918. O. 771. S. 58, 68, 70, 100, 478. Αργείη Th. 12. Άργεϊφόντης Ο. 68, 77, 84. Άργης Th. 140. Αφδησκος Th. 345. Άρείων Β. 120. Aqys Th. 922, 933, 936. O. 145. S. 59, 98, 109, 181, 191, 192. 333, 346, 357, 425, 434, 444, 446, 450, 457. Αφητιάδης S. 57. Αριάδνη Th. 947.

NOMINUM.

Aquun Th. 304. Αρισταΐος Th. 977. Aquetos S. 186. Aqutovqos 0. 566, 610. Αφμονίη Th. 937, 975. Αφνη S. 381, 475. Αρπυιαι Th. 267. Αφτεμις Th. 14, 918. Ασβολος S. 185. **Ασίη** Th. 359. Асхоп О. 640. Αστερίη Th. 409. Αστραίος Th. 376, 378. "Aτη Th. 230. Άτλαγενής Ο. 383. *Ατλαντί*ς Th. 938. Ατλας Th. 509, 517. Άτροπος Th. 218, 905. S. 259. Avlís 0. 651. Aŭτονόη Th. 258, 977. Αφοογενής Th. 196. Αφροδίτη Th. 16, 195, 822, 962, 975, 980, 989, 1005, 1014. O. 65, 521. S. 8, 47. Αχαιοί Ο. 651. 'Αχελώιος Th. 340. Αχιλλεύς Th. 1007. Άχλύς S. 264. Βελλεφοφόντης Th. 325. Bίη Th. 385. Βοίωτοί S. 24. Bogέης Th. 379, 870. Ο. 506, 518, 547, 553. Βριάρεως Th. 149, 617, 714, 734, 817. Βεόντης Th. 140. Γαία Th. 20, 45, 117, 126, 147, Έλικωνιασες . 173 176, 184, Έλλάς Ο. 653. xia Th. 20, 40, 11., 176, 184, Ellas U. 000 154, 158, 159, 173, 176, 184, Ellas U. 000 470 479, 494, Elais O. 96.

Γαλάτεια Th. 250. Γαλήνη Th. 244. **Γ**η Th. 106. Γή̈́ρας Th. 225. Γηςυονεύς Th. 287, 309, 982 Γίγαντες Th. 50, 185. Γλαύκη Th. 244. Γλαυκονόμη Th. 256. Γόργειος S. 237. Годуш Th. 274. S. 224, 230. Γραίαι Th. 270, 271. Γοήνικος Th. 342. Γύγης Th. 149, 618, 714, 734, 817. Δανάη S. 216. Δαναΐδης S. 229. Δείμος Th. 934. S. 195, 463. Δημήτης Th. 454, 912, 969. O. 32, 300, 393, 465, 466, 597, 803. Δίπη Th. 902. O. 220, 256. **Δίπτη Th. 482.** Διώνη Th. 17, 353. Διώνυσος Th. 941, 947. O. 614. S. 400. Δούαλος S. 187. Δούας S. 179. Δυναμένη Th. 248. Δυσνομίη Th. 230. ⊿weiş Th. 241, 250, 350. Δωτώ Th. 248. Είλείθυια Th. 922. Εἰφήνη Th. 902. Έκάτη Th. 411, 418, 441. Έλένη (). 165. 'Ελευθής Th. 54. ^eElinη S. 381, 475. Elinóv Th. 2, 7, 23. O. 639. 'Ελικωνιάδες Th. 1. O. 658. 238, 421, 463, 470, 479, 494, Ἐλπίς Ο. 96. 505, 626, 644, 821, 854, 891. Ἐννοσίγαιος Th. 441, 456, 818, Γαλαξαύρη Th. 353. 930.

Ἐννάlιος S. 371. 'Ενυώ Th. 273. Ἐξάδιος S. 180. Έπιμηθεύς Th. 511. O. 84, 85. Έπταπό<u>φ</u>ος Th. 341. Έρατώ Th. 78, 246. "Eqεβog Th. 123, 125, 515, 669. Έρινύες Th. 185, 472. O. 803. "Equs Th. 225, 226. O. 11, 16, 24, 28, 804. Έρμείης Ο. 68. Έρμῆς Th. 444, 938. "Equos Th. 343. "Eços Th. 120, 201. 'Equite (1) Th. 290, 983. Έσπεφίδες Th. 215, 275, 518. Εύαγόρη Th. 257. Εὐάρνη Th. 259. Εύβοια Ο. 651. Εὐδώρη Th. 244, 360. Eunvos Th. 345. Εύκράτη Th. 243. Εύλιμένη Th. 247. Εύνείκη Th. 246. Εύνομίη Th. 902. Εὐπόμπη Th. 261. Εὐουάλη Th. 276. Εὐουβίη Th. 239, 375. Evovvoun Th. 358, 907. Εύουσθεύς S. 91. Εύουτίων Th. 293. Εύοώπη Th. 357. Εύτέοπη Th. 77. Εύφοοσύνη Th. 909. "Εχιδνα Th. 297, 304. 'Εωσφό**ςο**ς Th. 381. Ζευξώ Th. 352. Zeús Th. 11, 13, 25, 29, 36, 41, 47, 51, 52, 56, 76, 81, 96, 105, 285, 286, 316, 328, 348,

386, 388, 399, 412, 428, 457,

479, 485, 498, 513, 514, 520,

561, 568, 601, 613, 669, 687, 708, 730, 735, 784, 815, 820, 853, 884, 886, 893, 899, 904, 914, 920, 938, 944, 952, 966, 1002, 1022. 0. 2, 4, 8, 36, 47, 51, 52, 58, 69, 79, 87, 99, 104, 105, 122, 138, 143, 158, 168, 180, 227, 239, 253, 256, 259, 267, 273, 281, 323, 379, 416, 465, 483, 488, 565, 626, 638, 661, 668, 676, 724, 765, 769. S. 22, 33, 56, 66, 89, 110, 126, 150, 163, 197, 202, 318, 320, 322, 328, 371, 383, 392, 413, 422, 424, 443, 448. Zégveos Th. 379, 870. O. 594. Zŋlos Th. 384. Ήβη Th. 17, 922, 950. Hélios Th. 18, 371, 760, 956 958, 1011. Ηιόνη Th. 255. Hlénton Th. 266, 349. Ήλεκτούων S. 3, 82. Ήλεκτουώνη S. 16, 35, 86. Ήμαθίων Th. 985. Ήμέρη Th. 124, 748. Ηνιόχη S. 83. [']Ηραπλέης Th. 318, 527, 530, 951. S. 74, 138, 448, 458. [•]Ηρακληείη Th. 289, 315, 332, 943, 982. S. 52, 69, 115, 349, 416. Ήοη Th. 11, 314, 328, 454, 921, 927, 952. *Ήοιγένει*α Th. 381. Ηριδανός Th. 338. Hoíodos Th. 22. Ήφαιστος Th. 866, 927, 945. O. 60. S. 123, 244, 297, 313, 319. Ήώς Th. 18, 372, 378, 451, 984. 0. 610. Θάλεια Th. 77. Θαlíη Th. 245, 909. 529, 537, 545, 548, 550, 558, Oávatos Th. 211, 756, 759.